

RAE TEMİZLİĞİ

İTERBANK

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU © EKİM 2009

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU

Büyükdere Caddesi No:143 Esentepe/İSTANBUL

Tel.: (212) 340 22 00 Faks: (212) 288 53 35

www.tmsf.org.tr

Proje Ekibi

Proje Lideri: Ahmet MUTLU

Hazırlayanlar: Raf Temizliği Proje Grubu

Editör: Yaşar ERDİNÇ

Kapak ve İç Tasarım : GNG Tanıtım / www.gngtanitim.com

Dizgi : Karizma Yayıncılık / Oğuzhan KARA

Baskı : Artus Basım

İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Eskoop San. Sit.

B-1 Blok No: 63 İkitelli / İSTANBUL

Tel.: (212) 671 70 92

ISBN: 978-975-19-4626-3

İSTANBUL - EKİM 2009

RAF TEMİZLİĞİ KİTAPLIĞI

- 1- EGE BANK
- 2- **İNTER BANK**
- 3- İKTİSAT BANKASI
- 4- ETİ BANK
- 5- TOPRAK BANK
- 6- EGS BANK
- 7- YURT BANK
- 8- BANK EKSPRES
- 9- ESBANK
- 10- BANK KAPİTAL
- 11- PAMUK BANK
- 12- DEMİR BANK
- ULUSAL BANK
- 13- TÜRK TİCARET BANKASI
- 14- YAŞAR BANK
- SİTE BANK
- TARİŞ BANK
- 15- KENT BANK
- 16- SÜMER BANK
- 17- BAYINDIR BANK
- 18- MARMARA BANK
- İMPEX BANK
- KIBRIS KREDİ BANKASI İSTANBUL ŞUBESİ
- TYT BANK
- 19- İMAR BANKASI
- 20- TMSF ÇÖZÜMLEME DENEYİMİ

Raf Temizliği Projesi kapsamında yer alan bu kitapta; Bankanın çözümlene süreci, idari, mali, hukuki ve denetsel yönlerden ayrı ayrı değeriendirilmiştir. Kitap, 30 Haziran 2009 tarihli veriler esas alınarak hazırlanmış olmakla birlikte bu tarihten sonra gerçekleşen önemli olay ve gelişmeleri de içermektedir. Yayının tüm içeriği www.rafteremizligi.com adresinde yer almaktadır.

Kamuoyunu bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olan bu yayında yer alan bilgilerin doğru ve eksiksiz olması için gerekli özen gösterilmiş olmakla birlikte bu yayında yer alan bilgilere dayanarak çıkarılan sonuçlardan TMSF sorumlu tutulamaz. Yayında yer alan bilgiler kaynak belirtilerek kullanılabilir.

ÖNSÖZ

Batan bankaların kamuya olan maliyetini azaltma yolunda gösterdiği performansla Türkiye'ye bir başarı öyküsü armağan eden TMSF, Raf Temizliği Kitapları ile yakın tarihimizde bankacılık sektöründe yaşanan sorunların daha net görünmesine ve anlaşılmasına katkı sağlamayı amaçlamıştır.

İki yılı aşkın bir süredir, 25 kişilik bir uzman ekibin yoğun bir tempo ile çalıştığı TMSF'nin en önemli projelerinden biri olan Raf Temizliği Projesi, elinizde tuttuğunuz bu kitaplarla hayata geçirilmiş bulunmaktadır.

Raf Temizliği Projesi kapsamında her banka için ayrı bir kitap hazırlanmış ve bankaların çözümleme süreçleri kronolojik olarak tüm detaylarıyla incelenmiştir. Kitaplarda ilk olarak bankaların Fona devir sebepleri ve kullanılan istismar yöntemleri anlatılmış, sonrasında çözümleme ve geri kazanım faaliyetleri, mali bünyelerini rehabilite etme, satış, devir ve birleştirme gibi çözümleme adımları ve hukuki süreçleri ortaya konulmuştur.

Batan bankalarla ilgili 40 bin sayfa evrak, 7 bin doküman ve çok sayıda banka raporu satır satır incelenerek ortaya çıkarılan 20 kitaplık Raf Temizliği Projesinin, bankacılık ve finans konularında gerek aktüel gerekse bilimsel çalışma yapanlar için yararlı olacağına inanıyorum.

Raf Temizliği Projesi kapsamındaki kitaplar e-book olarak www.raftemizligi.com adresinde de yer alacak ve uzman ekiplerimiz kitaplarla ilgili güncellemeleri yapmaya devam edeceklerdir.

Bu projenin ve nihayetinde kitapların ortaya çıkmasında ve tasarımımda önderlik yapan, Kurumumuzdan ayrılıncaya kadar projeyi yöneten eski Fon Başkan Yardımcısı Ferruh Tunç'a, uzun ve yorucu çalışmalarla raporları kitap formatına getiren Raf Temizliği Projesi Grubunda yer alan bütün arkadaşlarıma ve değerli proje editörümüz Yaşar Erdinç'e ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Elinizdeki kitabın yakın tarihimizde yaşanan bankacılık krizlerinin nedenlerinin ve sonuçlarının iyi analiz edilmesi ve dersler çıkartılmasına vesile olmasını diliyorum.

TMSF BAŞKANI
Ahmet ERTÜRK

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	21
1. FONA DEVİR ÖNCESİ DÖNEM	23
1.1. FONA DEVİR ÖNCESİ DÖNEME KISA BAKIŞ	24
1.2. TARİHÇE - SELANİK BANKASI	25
1.3. İNTERBANK'TA ÇUKUROVA GRUBU DÖNEMİ	27
1.3.1. İnterbank'ın Yakın İzlemeye Alınması	28
1.3.2. Hâkim Ortak Kredilerinde Artış	28
1.4. İNTERBANK'IN NERGİS GRUBUNA SATIŞI	29
1.5. İNTERBANK'TA NERGİS GRUBU DÖNEMİ	30
1.5.1. Hazine Tarafından Yönetim ve Denetim Kurullarına Üye Atanması	31
1.5.2. Grup Kredilerinin Artışı ve Mali Bütçe Zafiyetinin Derinleşmesi	32
1.5.3. Hazine Talimatları ve Banka Yönetiminden Alınan Taahhütler	34
1.6. NERGİS GRUBUNUN DİNÇ BİLGİN İLE BİRLİKTE ETİBANK'I SATIN ALMASI	37
1.7. BANKANIN ANKES AÇIĞININ KAMU DESTEĞİ İLE KAPATILMASI	38
1.8. İNTERBANK'IN FONA DEVREDİLMESİ	39
1.8.1. Fona Devir Kararı	39
1.8.2. İnterbank'ın Fona Devir Nedenleri	41
1.8.2.1. Sorunlu Krediler	41
a. Nergis Grubu Kredileri	41
b. Çukurova Grubu Kredileri	43
c. Diğer Sorunlu Krediler	44
1.8.2.2. Bankanın Satın Alınmasında İnterbank Kaynaklarının Kullanılması	44

1.8.2.3.	Paravan Firmalara Kullandırılan Kredilerin Cavit Çağlar, Şükrü Şankaya ve Mustafa Çağlar Hesaplarına Aktarılması	51
1.8.2.4.	1998 Yılında Yoğunlaşan Kredi Kullanımları	51
1.8.2.5.	Fiduciary Krediler	52
1.8.2.6.	Protokole Bağlanan Çukurova Grubu Kredileri	54
1.8.2.7.	Alacağın Temliki	55
1.8.2.8.	Nergis Grubuna Ait Şirketlerin Satın Alınması Yoluyla Bu Şirketlere Kaynak Aktarılması	57
2.	<u>FONA DEVİR SONRASI DÖNEM</u>	61
2.1.	FONA DEVİR SONRASI DÖNEME KISA BAKIŞ	62
2.2.	FONA DEVİR SONRASINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER	63
2.2.1.	Banka Yönetim ve Denetim Kadrosunun Değiştirilmesi.....	63
2.2.2.	Banka Hisselerinin Fon Tarafından Devralınması	63
2.2.3.	Hâkim Ortak ve Yöneticilerle İlgili İşlemler	63
2.3.	MALİ BÜNYEYE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR	64
2.3.1.	Fona Devir Sonrası Gerçek Mali Durumun Tespiti.....	64
2.3.2.	Mali Bünye Rehabilitasyonu.....	65
2.3.3.	Rehabilitasyon Sonrası Mali Bünye.....	67
2.4.	FON TARAFINDAN ATANAN YÖNETİCİLERCE BANKADA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER	68
2.5.	İTERBANK'IN SATIŞINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR	70
2.6.	İTERBANK'IN ETİBANK BÜNYESİNDE BİRLEŞTİRİLMESİ	70
3.	<u>VARLIK ÇÖZÜMLEMELERİ</u>	77
3.1.	VARLIK ÇÖZÜMLEMELERİNE KISA BAKIŞ	78
3.2.	GAYRİMENKULLERİN ÇÖZÜMLENMESİ	79
3.2.1.	Gayrimenkullerin Fiili Devir İşlemleri	79
3.2.2.	Gayrimenkullerden Sağlanan Geri Kazanımlar	79
3.3.	İŞTİRAKLERİN ÇÖZÜMLENMESİ	80
3.3.1.	İştiraklerin Fon Adına Tescili	80
3.3.2.	İştiraklerin Çözümleme Süreci.....	82
3.3.3.	İştiraklerden Sağlanan Geri Kazanımlar.....	82

3.4. HÂKİM ORTAKLARDAN ALACAKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ	84
3.4.1. Hâkim Ortak Kredi Dosyalarının Devralınması ve Borç Kesinleştirme Çalışmaları	85
3.4.2. Hâkim Ortaklardan Alacakların Geri Kazanımı	86
3.4.2.1. Nergis Grubundan Olan Alacakların Geri Kazanımı	86
3.4.2.2. Çukurova Grubundan Olan Alacakların Geri Kazanımı	96
3.4.2.3. Diğer Geri Kazanımlar	101
3.4.2.4. Diğer İşlemler	101
3.4.3. Hâkim Ortaklardan Sağlanan Tahsilatlar	101
3.5. TAHSİLİ GECİKMİŞ KURUMSAL ALACAKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ	102
3.5.1. Kurumsal Alacak Dosyalarının Fiili Devir İşlemleri	102
3.5.2. Kurumsal Alacakların Çözümleme Uygulamaları	103
3.5.2.1. Çözümlenen Kurumsal Alacaklar	103
3.5.2.2. Çözümlemesi Devam Eden Kurumsal Alacaklar	105
3.6. GAYRİNAKDİ KREDİLER	105
3.7. TAHSİLİ GECİKMİŞ BİREYSEL ALACAKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ	106
4. ÇÖZÜMLEMENİN HUKUKİ SÜRECİ	109
4.1. YÜRÜTÜLEN DAVA VE TAKİPLERE KISA BAKIŞ	110
4.2. BANKA ZARARININ TAZMİNİ İÇİN AÇILAN DAVALAR	111
4.3. CEZA DAVALARI	112
4.3.1. Ana Ceza Davası	112
4.3.2. Diğer Ceza Davaları	113
4.4. FON TARAFINDAN ÇÖZÜMLENEN VARLIKLARA İLİŞKİN DAVA VE TAKİPLER	113
4.4.1. İştiraklere İlişkin Dava ve Takipler	113
4.4.2. Hâkim Ortaklardan Olan Alacaklara İlişkin Dava ve Takipler	114
4.4.2.1. 2004 Sayılı Kanun Gereğince Başlatılan Dava ve Takipler	114
4.4.2.2. 6183 Sayılı Kanun Kapsamındaki Takip ve Davalar	115
4.4.2.3. 4389 Sayılı Kanunun 15/7-a ve 15/7-b Hükümlerine Göre Tesis Edilen İşlemlere Karşı Açılan Davalar	116
4.4.2.4. Menfi Tespit Davaları	116
4.4.2.5. Çukurova Grubu ile Nergis Grubu Arasında İnterbank'ın Satışına İlişkin Yapılan Hisse Devir Sözleşmelerinden Kaynaklanan İhtilaflar	119
4.4.3. Tahsili Gecikmiş Kurumsal Alacaklara İlişkin Dava ve Takipler	121
4.4.4. Tahsili Gecikmiş Bireysel Alacaklara İlişkin Dava ve Takipler	121

4.5. BANKANIN YÖNETSEL OPERASYONEL FAALİYETLERİ VE VARLIKLARI İLE İLGİLİ DAVA VE TAKİPLER	121
<u>5. GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ</u>	123
TANIMLAR VE KAVRAMLAR	129
KAYNAKÇA	141

KISALTMALAR DİZİNİ

ŞEKİLLER DİZİNİ

TABLolar DİZİNİ

GRAFİKLER DİZİNİ

KISALTMALAR DİZİNİ

765 Sayılı Türk Ceza Kanunu	TCK
2004 Sayılı İcra İflas Kanunu	2004 Sayılı Kanun
3182 Sayılı Bankalar Kanunu	3182 Sayılı Kanun
4389 Sayılı Bankalar Kanunu	4389 Sayılı Kanun
5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu	Yeni TCK
5411 Sayılı Bankacılık Kanunu	5411 Sayılı Kanun
6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun	6183 Sayılı Kanun
6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu	TTK
Agrosan Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Agrosan Kimya
Aksoylar Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Aksoylar Tekstil
Anadolu Kredi Kartları Turizm ve Ticaret A.Ş.	AKK
Auer İmalat A.Ş.	Auer İmalat
Babington Trading Limited	Babington Trading
Bank Ekspres A.Ş.	Bank Ekspres
Bank Kapital T.A.Ş.	Bank Kapital
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu	BDDK
Bankacılık ve Sigorta Muameleleri Vergisi	BSMV
Bankalar Yeminli Murakıpları	BYM
Bayındırbank A.Ş.	Bayındırbank
Baytur İnşaat Taahhüt A.Ş.	Baytur İnşaat
Beckenbridge Limited	Beckenbridge
Beysoylar Yapı ve Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Beysoylar Yapı
Birleşik Fon Bankası A.Ş.	BFB
BİS Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	BİS Enerji
BMC Sanayi ve Ticaret A.Ş.	BMC Sanayi
Brunswick Manegement Inc.	Brunswick Manegement
Credit Industrial S.A.	Credit Industrial
Çağlar Holding A.Ş.	Çağlar Holding
Çağlayan Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Çağlayan Tekstil
Çukurova Çelik Endüstrisi A.Ş.	Çukurova Çelik
Çukurova Holding A.Ş.	Çukurova Holding
Çukurova İthalat ve İhracat T.A.Ş.	Çukurova İthalat

Demirbank T.A.Ş.
Demirtaş Gıda ve Tekstil Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Devlet İç Borçlanma Senetleri
Drayton Industries S.A.
Egebank A.Ş.
Endüstri Holding A.Ş.
Esbi Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Eskişehir Bankası T.A.Ş.
Etibank A.Ş.
Genel Denizcilik Nakliyatı A.Ş.
Güçlü Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Halifax Industries Corporation
Inglehurst International Inc
İktisat Bankası T.A.Ş.
İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş.
İnter Portföy Yönetimi A.Ş.
İnter Sigorta A.Ş.
İnter Yatırım Menkul Değerler A.Ş.
İnterbank A.Ş.
İntermim Dekorasyon İnşaat Ticaret A.Ş.
İntertech Bilgi İşlem ve Pazarlama Ticaret A.Ş.
İpek Finansal Kiralama A.Ş.
İpek Sigorta A.Ş.
İzmir Enternasyonal Otelcilik A.Ş.
Kanun Hükmünde Kararname
Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu
Lightfood Investment Gmbh
Medya Holding A.Ş.
Nergis Finansal Kiralama A.Ş.
Nergis Havacılık A.Ş.
Nergis Holding A.Ş.
Nergis İnşaat ve Ticaret A.Ş.
Nergis Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Ner-pa Nergis Pazarlama A.Ş.

Demirbank
Demirtaş Tekstil
DİBS
Drayton Industries
Egebank
Endüstri Holding
Esbi Tekstil
Esbank
Etibank
Genel Denizcilik
Güçlü Demir Çelik
Halifax Industries
Inglehurst International
İktisat Bankası
Takasbank
İnter Portföy
İnter Sigorta
İnter Yatırım
İnterbank veya Banka
İntermim Dekorasyon
İntertech
İpek Finansal Kiralama
İpek Sigorta
İzmir Enternasyonal Otelcilik
KHK
KKDF
Lightfood Investment
Medya Holding
Nergis Finansal Kiralama
Nergis Havacılık
Nergis Holding
Nergis İnşaat
Nergis Tekstil
Ner-pa Pazarlama

NSP Nergis Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Olay Basın ve Yayıncılık A.Ş.
Olay Medya A.Ş.
Olay Radyo ve Televizyon Yayıncılık A.Ş.
Osborne Development Inc.
Pamukbank T.A.Ş.
Polsaş Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.
Polylen Sentetik İplik Sanayii A.Ş.
Rushmore Investment Inc.
Seçkin Destek Hizmetleri Oto Kiralama A.Ş.
Sınai ve Mali Yatırımlar Holding A.Ş.
Sifaş Sentetik İplik Fabrikaları A.Ş.
Sinerji İç ve Dış Ticaret Limited
Sümerbank A.Ş.
T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı
T.C. Merkez Bankası A.Ş.
Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
Türk Ticaret Bankası A.Ş.
Türkiye Tütüncüler Bankası Yaşarbank A.Ş.
Vadim İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
Yasemin Mensucat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Yasemin Turizm ve Ticaret A.Ş.
Yeşim Satış Mağazaları ve Tekstil Fabrikaları A.Ş.
Yeşim Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Yeşim Turizm İşletmeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Yurt Ticaret ve Kredi Bankası A.Ş.

NSP Tekstil
Olay Basın ve Yayıncılık
Olay Medya
Olay Radyo ve Televizyon
Orsa Development
Pamukbank
Polsaş Sigorta
Polylen
Rushmore Investment
Seçkin Destek
Sınai ve Mali Yatırımlar Holding
Sifaş
Sinerji Ticaret
Sümerbank
Hazine
TCMB
TMSF / Fon
Türk Ticaret Bankası
Yaşarbank
Vadim İnşaat
Yapı Kredi
Yasemin Mensucat
Yasemin Turizm
Yasemin Satış Mağazaları
Yeşim Tekstil
Yeşim Turizm
Yurtbank

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1: Fona Devir Öncesi Döneme Kısa Bakış	24
Şekil 2: İnterbank'ın Fona Devir Nedenlerine Kısa Bakış	40
Şekil 3: İnterbank'ın Nergis Grubu Tarafından Banka Kaynakları Kullanılarak Satın Alınması	44
Şekil 4: Nergis Grubunca Yurt Dışından Sağlanmış Görünen Kredilerin İnterbank Kaynaklarından Sağlanması.....	53
Şekil 5: Alacak Temlik Yolıyla Nergis Grubu Firmalarına Kaynak Aktarılması	56
Şekil 6: Fona Devir Sonrası Döneme Kısa Bakış	62
Şekil 7: Varlık Çözümlemelerine Kısa Bakış	78
Şekil 8: Yürütölen Dava ve Takiplere Kısa Bakış	110

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1: İnterbank Ortaklık Yapısı	27
Tablo 2: Munzam Karşılık ve Disponibilite İadeleri	39
Tablo 3: Nergis Grubu Kredi Kullanımları	41
Tablo 4: İnterbank'ın Satışı ve Hisse Değişimi	46
Tablo 5: İnterbank Satışının Finansmanında Kullanılan Krediler	50
Tablo 6: Protokole Bağlanan Çukurova Risklerinden Kaynaklanan Zarar	55
Tablo 7: Çukurova Grubu Bankaları Tarafından Nergis Grubu Şirketlerine Kredi Kullandırılmaları	56
Tablo 8: Bağımsız Denetimden Geçmiş Fona Devir Bilançosu (Özet)	64
Tablo 9: Devralınan İştirakler	81
Tablo 10: İştiraklerin Mevcut Durumu	83
Tablo 11: Satılan İştirakler	84
Tablo 12: Diğer Fon Bankalarının Nergis Grubundan Alacakları	85
Tablo 13: Hâkim Ortaklardan Sağlanan Toplam Tahsilat	102
Tablo 14: İnterbank ve Fon Tarafından Açılan Davalar	114
Tablo 15: Fona Karşı Açılan Davalar	115

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik 1: Fona Devir Öncesi Ortaklık Yapısı	26
Grafik 2: Sermaye Yeterlilik Rasyosu	32
Grafik 3: Özkaynak Açığı	33
Grafik 4: Banka Zararı	34
Grafik 5: Birleşme Öncesi Özkaynak Durumu	71

GİRİŞ

İnterbank'ın kökleri 1888 yılında kurulan Selanik Bankası'na kadar uzanmaktadır. Süreç içerisinde bir çok kez ortakları değışen Banka, 1978 yılında yabancı bankalar statüsünden çıkarılarak millî bankalar statüsüne alınmıştır. 1990 yılında “İnterbank Anonim Şirketi” adını almıştır.

1994 krizine kadar dış kaynak ağırlıklı çalışan İnterbank, 1994 krizinde çok büyük bir kambiyo zararına uğrayarak 20 Haziran 1994 tarihinde yakın izleme kapsamına alınmıştır. Banka yakın izlemede iken 11 Mart 1996 tarihinde Çukurova Grubu tarafından Nergis Grubuna satılmıştır. Yakın izleme sürecinde Bankaya verilen muhtelif talimatlara uyulmamış ve mali bünyedeki olumsuz gelişmeler artarak devam etmiştir. Ankes açıklarını kapatamayan İnterbank'ın Kasım 1998 tarihi ile birlikte önce disponibilitate ve munzam karşılık oranları serbest bırakılmış sonra Fon tarafından mevduatı yapılmış en sonunda Banka, 7 Ocak 1999 tarihinde Fona devredilmiştir.

Fona devir sonrası Bankanın mali bünyesi rehabilite edilmeye çalışılmış, satış işlemleri planlanmış, ancak satış girişimlerinden sonuç alınamayınca, İnterbank, 2 Temmuz 2001 tarihinde tüm aktif ve pasifleriyle Etibank bünyesinde devren birleştirilmiştir. Böylece, İnterbank'ın yüzyılı aşan geçmişı fiilen ve hukuken sona ermiştir. Fon tarafından devralınan İnterbank'a ait varlıklar, devir işlemlerinin tamamlanmasını müteakip hızlı bir çözümleme sürecine tabi tutulmuş, bu amaçla, gayrimenkul ve iştiraklerin satışı, tahsili gecikmiş alacakların ise tahsili işlemlerine başlanmıştır. “Çözümleme” sürecine ilişkin tüm detaylar bu kitapta yer almaktadır.

Kitap, beş ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde İnterbank'ın Fona devir öncesi dönemi ortaya konulmuş ve devir nedenleri ayrıntılı bir şekilde sunulmuştur. İkinci bölümde ise Bankanın Fona devri sonrasında alınan önlemler ve yapılan çalışmalar ile bunların sonuçlarına yer verilmiştir. Üçüncü bölümde, Fon tarafından devralınan varlıkların çözümlemesi ve geri kazanım çalışmaları anlatılmıştır. Dördüncü bölümde çözümlemenin hukuki süreci, yürütülen dava ve takipler detaylarıyla sunulmuş olup son bölümde ise genel bir değerlendirme yapılmıştır.

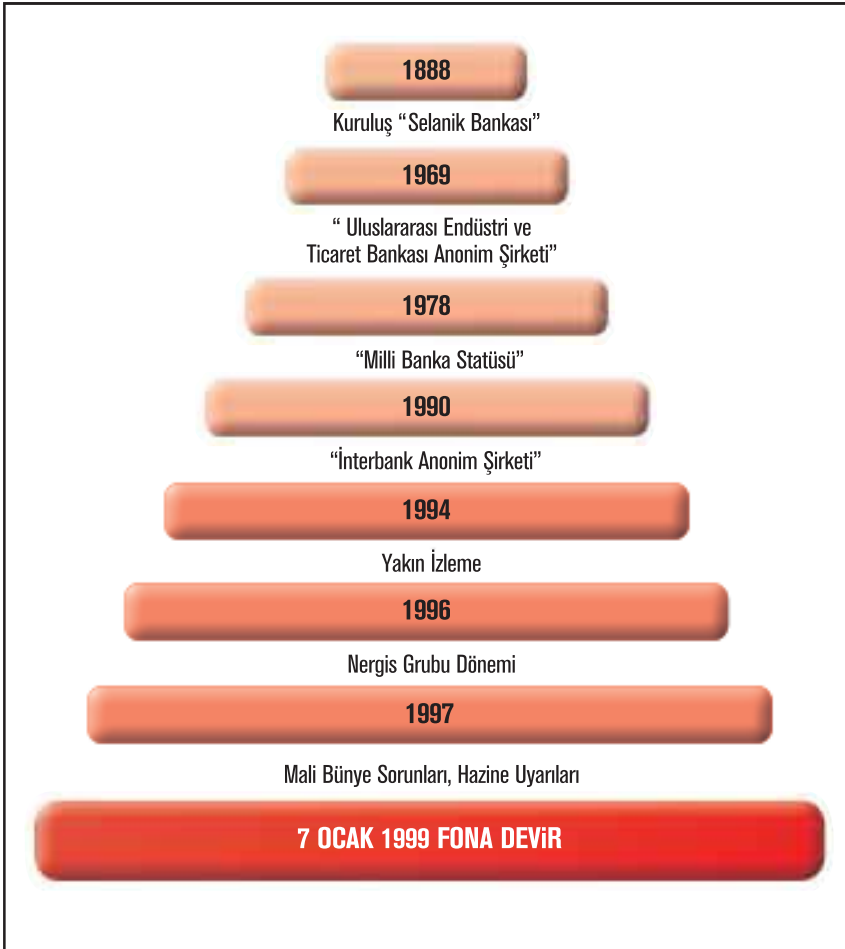
FONA
DEVİR
ÖNCESİ
DÖNEM

INTERBANK

1.1. FONA DEVİR ÖNCESİ DÖNEME KISA BAKIŞ

İnterbank'ın ortaklık yapısındaki temel değişimler ile Bankanın 7 Ocak 1999 tarihinde temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin Fona devredilmesi sonucunu doğuran olaylar kronolojik olarak Şekil 1'de sunulmuştur.

ŞEKİL 1: FONA DEVİR ÖNCESİ DÖNEME KISA BAKIŞ

1.2. TARİHÇE - SELANİK BANKASI

Oldukça uzun bir geçmişi bulunan İnterbank'ın kökleri 1888 yılında kurulan Selanik Bankası'na kadar uzanmaktadır. Selanik Bankası'nın kuruluşu, İzak Fernandez imzasıyla Sadaret makamına verilen dilekçeyle başlamış ve dokuz aylık bir süreç sonunda 7 Mayıs 1888 tarihinde hukuken tamamlanmıştır.

Bankanın kuruluş sermayesi 2 milyon Frank, merkezi ise Selanik'tir. Bankanın kurucuları, Le Comptoir D'escompte de Paris, Avusturya Kraliyet Bankası, Macar Bankası ve Selanik'in önemli iş adamlarından olan Alatini kardeşlerdir. Ancak Fransız sermaye grubunun içine düştüğü krizde, bir kısım hisseler Osmanlı Bankasının eline geçmiştir.

1909 yılında, Societe Generale Bankanın en büyük hissedarı olurken, 1910 yılında Bankanın merkezi İstanbul'a taşınmıştır.

Voyvoda Caddesi'nde faaliyet gösteren bankalardan biri olan Selanik Bankası başta İstanbul olmak üzere, özellikle Osmanlı Rumelisi'nde ticaret ve tarım alanlarında çok etkili olmuştur.

Bankanın 2 milyon Frank olan kuruluş sermayesi devamlı artırımla suretiyle 1909'da 20 milyon Frank'a çıkarılmıştır.

Selanik Bankası 1897 yılındaki Osmanlı-Yunan savaşı sırasında Osmanlı Devleti'nden yana bir politika izlemiş, hatta Türk-İslam uyruklulardan ortaokul diploması alabilenler Bankada çalışma olanağı bulmuşlardır. Bankanın bir diğer özelliği de bankacılık okulu görevini üstlenmiş olmasıdır.

Süreç içerisinde bir çok kez ortakları değişen Bankada, Societe Generale 1950 yılında tekrar en büyük hissedar haline gelmiş ve 1969 yılında sahip olduğu hisselerinin büyük bir kısmını bazı yabancı sermaye grupları ile Yapı Kredi'ye satmıştır. Bu satış işlemiyle Banka yönetimi Yapı Kredi kontrolüne geçmiş ve aynı yıl Bankanın unvanı "Uluslararası Endüstri ve Ticaret Bankası Anonim Şirketi" olarak değiştirilmiştir.

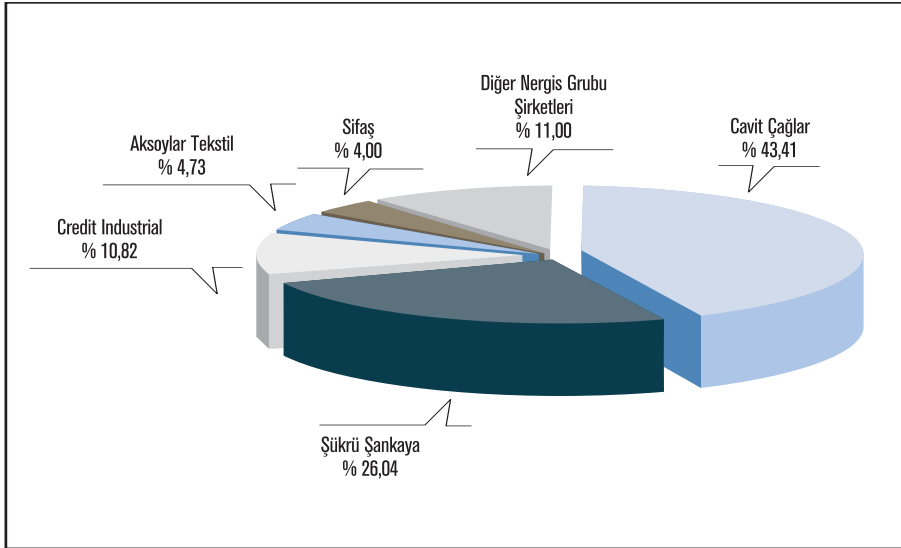
1978 yılında, yabancı sermaye gruplarının elinde bulunan önemli bir kısım hisse de Yapı Kredi tarafından satın alınmış ve Banka yabancı bankalar statüsünden çıkarılarak milli bankalar statüsüne alınmıştır.

Banka, 1990 yılında “İnterbank Anonim Şirketi” adını almış, bu değişiklik 30 Kasım 1990 tarihinde tescil edilmiştir.

Yapı Kredi aracılığıyla İnterbank üzerinde kontrol sağlamış olan Çukurova Grubu, 11 Mart 1996 tarihi itibarıyla sahip olduğu tüm Banka hisselerini Nergis Grubuna satmıştır.

Bankanın idaresi 3182 Sayılı Kanunun 64/2 maddesi uyarınca 7 Ocak 1999 tarihinde Fona devredilmiştir. Aşağıda verilen devir öncesi ortaklık yapısı incelendiğinde, 31 Aralık 1998 tarihi itibarıyla Banka sermayesinin tamamına yakın kısmının Nergis Grubuna ait olduğu görülmektedir.

GRAFİK 1: FONA DEVİR ÖNCESİ ORTAKLIK YAPISI

TABLO 1: İNTERBANK ORTAKLIK YAPISI

ORTAKLAR	HİSSE TUTARI (YTL)	PAY (%)
Cavit Çağlar	13.024.482	43,41
Şükrü Şankaya	7.811.524	26,04
Credit Industrial	3.244.677	10,82
Aksoylar Tekstil	1.419.090	4,73
Sifaş	1.200.000	4,00
Polylen	900.000	3,00
Yeşim Turizm	600.000	2,00
Mustafa Çağlar	600.000	2,00
Şenol Şankaya	600.000	2,00
Esbi Tekstil	600.000	2,00
Diğer	227	0,00
TOPLAM	30.000.000	100,00

1.3. İNTERBANK'TA ÇUKUROVA GRUBU DÖNEMİ

1994 krizinden olumsuz yönde etkilenen İnterbank'ta Çukurova Grubu riskleri önemli bir ağırlığa ulaşmış ve bir türlü azaltılamamıştır. Grup risklerinin kapatılmaması sonucunda, 20 Haziran 1994 tarihinde 3182 Sayılı Kanunun 64/1 maddesi kapsamında yakın izlemeye alınan Banka, sorunlu yapısını bu tarihten itibaren sürdürmüştür. Bu dönemde Hazine tarafından Bankaya verilen muhtelif

talimatlara uyulmamış ve Bankanın mali bünyesindeki olumsuz gelişmeler artarak devam etmiştir.

Donuklaşmış Grup risklerinden kaynaklanan sorunları bulunan Banka, yakın izleme kapsamında iken Nergis Grubuna satılmış ve böylece Çukurova Grubu dönemi kapanmıştır.

1.3.1. İnterbank'ın Yakın İzlemeye Alınması

İnterbank, 1994 krizine kadar dış kaynak ağırlıklı olarak çalışmıştır. 1994 krizi ve devalüasyonu sonucunda, bu kaynak yapısı Bankanın büyük bir kambiyo zararına uğramasına neden olmuştur.

Krizin hemen ardından yapılan incelemeler sonucunda; BYM tarafından Bankanın likiditesinin çok düşük olduğu ve taahhütlerini gerçekleştirmede güçlük çektiği, konjonktür nedeniyle kaynak bulma sıkıntısı olduğu, herhangi bir sorunla karşılaşması halinde taahhütlerini karşılayamayacağı ve acilen önlem alınması gerektiği belirtilmiştir.

BYM'nin daha sonraki incelemelerinde de benzer tespitlere yer verilmiş olup söz konusu tespit ve değerlendirmeler sonrasında, İnterbank, 20 Haziran 1994 tarihinde 3182 Sayılı Kanunun 64/1 maddesi kapsamında yakın izlemeye alınmıştır.

Hazine muhtelif talimatlarla, yakın izleme kapsamına alınan Banka yönetiminden;

- Yurtdışı depo uygulamalarına son verilerek kaynakların Çukurova Grubuna kullanılmaması ve Grup risklerinin tasfiye edilmesi,
- Gereksinim dışı sabit kıymet ve iştiraklerin satışı yoluyla nakit girişi sağlanması,
- Sermayenin sermaye yeterliliği standart rasyosunu tutturacak şekilde artırılması,
- Yurt dışından alınan kredilerin vadelerinin uzatılması,
- Kaynak maliyetinin düşürülmesi,

önlemlerinin alınmasını istemiştir.

1.3.2. Hâkim Ortak Kredilerinde Artış

Yakın izleme kapsamına alındığı 20 Haziran 1994 tarihinden, Nergis Grubuna

satıldığı 11 Mart 1996 tarihine kadar geçen yaklaşık 2 yıllık süre zarfında İnterbank'ın; aktif seyyaliyeti kaybedilmiş, zararı büyümüş ve özkaynak açığı artmıştır. Nitekim 1994 yılı sonu itibarıyla 2,6 milyon YTL olan dönem zararı ile 3,5 milyon YTL olan özkaynak açığı, 1995 yılı sonu itibarıyla 6,5 milyon YTL ve 4,4 milyon YTL'ye yükselmiştir. Ayrıca bu dönemde Bankanın likidite rasyoları da istenilen seviyelerin altında gerçekleşmiştir.

Bankanın gelir gider dengesinin kurulamamasına, mali bünye ve likiditesindeki bozulmaya işaret eden bu durum, 1994 krizinin yıkıcı etkilerinin yanı sıra Banka hâkim ortağı olan Çukurova Grubuna kullandırılan kredilerdeki artışın da bir sonucudur.

Ekim 1994'te aktifin yüzde 29,4'ü seviyesinde bulunan Çukurova Grubu riskleri, 1994 yılı sonundan itibaren yüzde 40'a ulaşmıştır. Çukurova Grubuna kullandırılan krediler ile bu kredilere ait reeskontlar toplamı 1994 yılı sonunda 11,2 milyon YTL iken, 1995 yılı sonunda 23,4 milyon YTL olmuştur.

Bu dönemde doğrudan kredi kullandırımının yanı sıra fiduciary kredi, iştirak ve taşınmaz satışı gibi dolaylı yöntemlerle de Çukurova Grubuna kaynak aktarılmıştır.

1.4. İNTERBANK'IN NERGİS GRUBUNA SATIŞI

İnterbank, 3182 Sayılı Kanunun 64/1 maddesi kapsamında yakın izlemeye iken 11 Mart 1996 tarihinde Çukurova Grubu tarafından Nergis Grubuna 249 milyon USD bedelle satılmıştır.

Bankanın satışı esnasında herhangi bir nakit hareket doğmamış, Banka aktifinde yer alan Çukurova Grubu riskleri, Nergis Grubu risklerine dönüşmüştür. Dönüşüm işlemi için Banka henüz Çukurova Grubunda iken, Nergis Grubuna krediler kullandırılmış, bu kredilerle de Çukurova Grubunun Banka nezdindeki riskleri kapatılmıştır. Sonuç olarak, Bankada hiç bir risk nakden tahsilat sağlanarak kapanmamış, yalnızca borçlunun adı değişmiştir.

Bankanın satış ve devir süreci aşağıda özetlenmiştir.

- Bankanın satışına ilişkin olarak 13 Şubat 1996 tarihinde Cavit Çağlar ve Mehmet Emin Karamahmet arasında genel esasları düzenleyen bir satış sözleşmesi imzalanmıştır.
- Nergis ve Çukurova Grupları tarafından Banka hisselerinin yüzde 71,93'ünün

satışı için Hazineye başvurulmuş ve gereken izin 16 Şubat 1996 tarihinde alınmıştır.

- Nergis ve Çukurova Grupları arasında 8 ve 9 Mart 1996 tarihlerinde iki ayrı satış sözleşmesi düzenlenerek, resmi devir izni alınan yüzde 71,93'lük hisse ile kalan yüzde 28,07'lik hissenin satışına ilişkin ayrıntılar düzenlenmiştir.
- Banka, henüz Çukurova Grubu yönetiminde iken 3182 Sayılı Kanuna aykırı olarak Bankanın satış bedelinin ödenmesini teminen Nergis Grubuna kredi kullanılmıştır.
- 11 Mart 1996 tarihinde toplanan Banka genel kurulunda, yönetim kurulu üyelerinin tamamı Nergis Grubundan seçilerek devir süreci tamamlanmıştır.
- Devrin gerçekleşmesinden sonra 249 milyon USD tutarındaki Çukurova Grubu riskinin Nergis Grubu riskine dönüştürülmesi 1996 yılı içerisinde tedricen tamamlanmıştır.
- Çukurova Grubunun Bankaya olan ve satış bedelini aşan borçlarının, Banka fonlama maliyetinin çok altında bir faizle, 7 yıllık bir döneme yayılarak ödenmesi konusunda her iki Grup mutabık kalmıştır.

İnterbank'ın Banka kaynakları kullanılarak satın alınması, Bankanın Fona devrine yol açan hâkim ortak istismarlarından biri olup "İnterbank'ın Fona Devredilmesi" bölümünde ayrıntılı şekilde ele alınmıştır.

1.5. İNTERBANK'TA NERGİS GRUBU DÖNEMİ

Bankanın Nergis Grubuna devir tarihi itibarıyla 950 milyon USD'ye ulaşan bilanço büyüklüğünün, yüzde 9'u özkaynaklardan oluşmaktadır. Aktifin 249 milyon USD'lik kısmının Bankanın satış bedeline ilişkin kredilerden, yaklaşık 290 milyon USD'lik kısmının da Çukurova Grubu borçlarından oluştuğu dikkate alındığında, Bankanın fon kullanma amacıyla satın alındığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

BYM tarafından yapılan saptamalara göre, 31 Mart 1996 tarihi itibarıyla Bankanın eski ve yeni hâkim ortaklarına kullandırılan krediler, toplam kredi portföyünün yüzde 71,6'sına ulaşmıştır.

Bu dönemde hazırlanan çok sayıda BYM raporunda, Bankanın mali bünyesindeki kötüye gidiş açıkça ortaya konmuştur. Hazine tarafından Bankaya bildirilen ve yerine

getirilmesi istenilen talimatlar doğrultusunda Banka yöneticilerince Nergis Grubu kredilerinin dondurulacağı birçok kez taahhüt edilmiştir. Ancak, bu taahhütlere rağmen, Nergis Grubuna doğrudan ve dolaylı yollarla krediler kullandırılmaya devam edilmiştir.

Aynı dönemde Bankayı güçlendirmek amacıyla Hazine tarafından Bankaya yönetim ve denetim kurulu üyesi atanmış, disponibilite ve mevduat munzam karşılıkları serbest bırakılmış, daha sonra bu yükümlülükler sıfıra indirilerek cezai faiz uygulanmaması karara bağlanmış ve Fon tarafından mevduat yapılmıştır.

Bankanın yakın izleme kapsamına alındığı 1994 yılından sonra sermaye 2,8 milyon YTL'den 30 milyon YTL'ye çıkarılmış, ayrıca 50 milyon YTL'ye yükseltilmesine yönelik işlemler de başlatılmıştır. Ancak büyüyen hâkim ortak riskleri karşısında bu tutarlar da yetersiz kalmış, bazı apeller yine Bankanın kaynaklarından ve fiktif kârlardan karşılanmıştır.

Likiditesinin artırılmasına ilişkin talimatlara karşın Banka, Grup firmalarına iştirak etmeye devam etmiş, menkul değerler cüzdanında bulunan ABD tahvilleri teminat gösterilmek suretiyle Gruba kaynak sağlanmıştır.

1.5.1. Hazine Tarafından Yönetim ve Denetim Kurullarına Üye Atanması

Hazine tarafından 1996 yılının ikinci yarısından itibaren İnterbank yönetim ve denetim kurullarına, 3182 Sayılı Kanunun 64. maddesine istinaden atamalar yapılmıştır.

Bu atamalar;

- İnterbank'ı satın alan Nergis Grubunun banka işletmeciliği konusunda tecrübe sahibi olmadığı da dikkate alınarak, yeni Banka yönetimi tarafından sermaye takviyesi, sağlanan kaynakların kullanımı, Çukurova Grubundan olan alacakların tasfiyesi ve benzeri hususlarda izlenecek politikaların yakından takibi ile Banka mali tablolarının düzenlenme aşamasında tetkiki,
- 11 Mart 1996 tarihli Banka genel kurulunda seçilen bazı yönetim kurulu üyelerinin kamuoyunda cereyan eden tartışmalar sonucu görevlerinden ayrılmış oldukları dikkate alınarak, Banka yönetiminin daha istikrarlı bir yapıya kavuşturulması

amaçlarıyla gerekçelendirilmiştir.

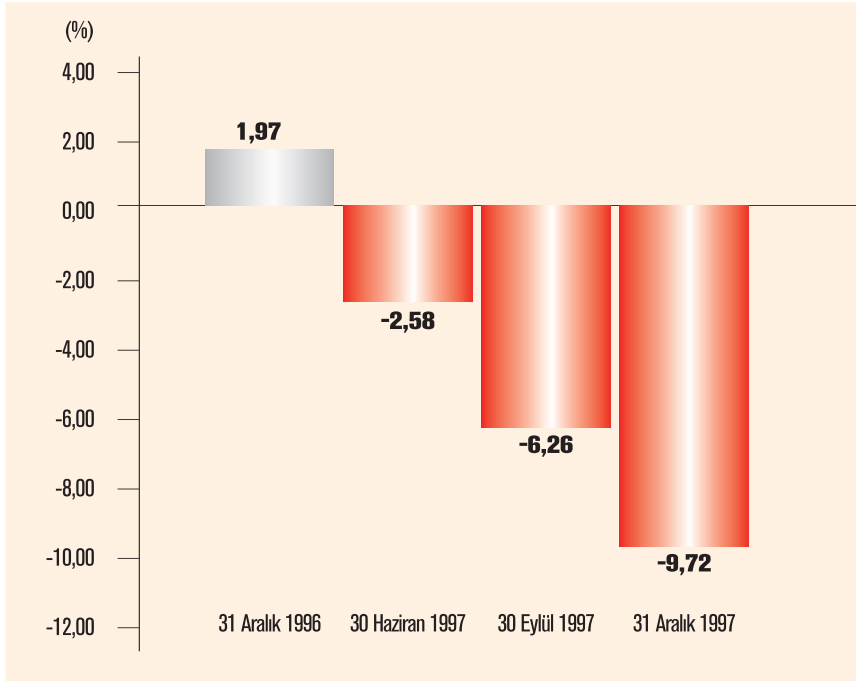
Ancak, Bankaya atanan yönetim ve denetim kurulu üyeleri çeşitli zorluklarla karşılaşmışlar, Bankaya ilişkin bilgi ve belgelere ulaşmakta zorluk çekmişlerdir.

1.5.2. Grup Kredilerinin Artışı ve Mali Bünye Zafiyetinin Derinleşmesi

Çukurova Grubu tarafından kullanılan kredilerin bir kısmının Nergis Grubu tarafından üstlenilmesi, bir kısmının da 7 yıllık bir ödeme planına bağlanması suretiyle Nergis Grubuna devredilen İnterbank'ta Nergis Grubu döneminde de hâkim ortak istismarı devam etmiştir.

1996 ve 1997 yıllarında Nergis Grubunun yoğun kredi kullanımı ve Çukurova Grubu

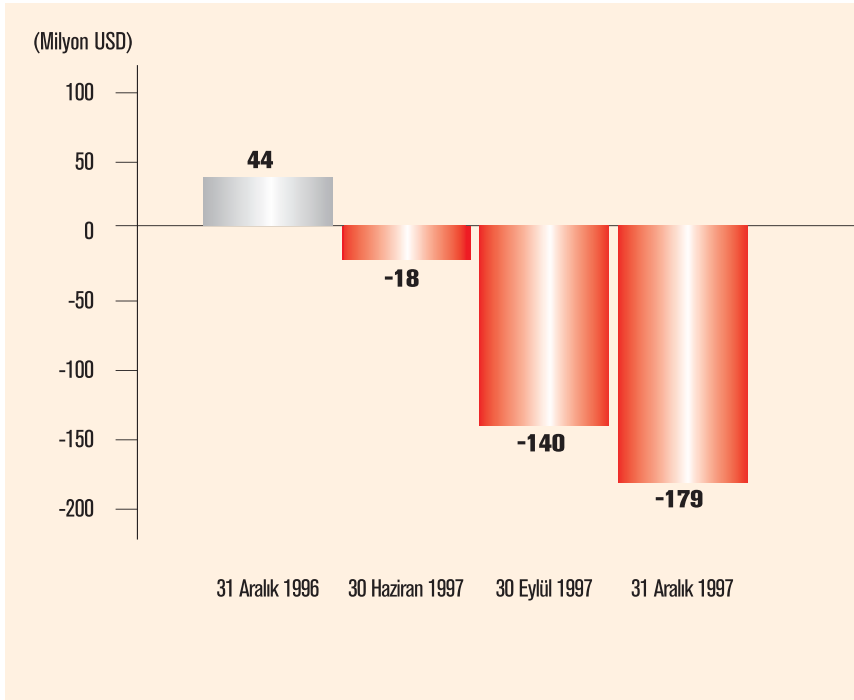
GRAFİK 2: SERMAYE YETERLİLİK RASYOSU

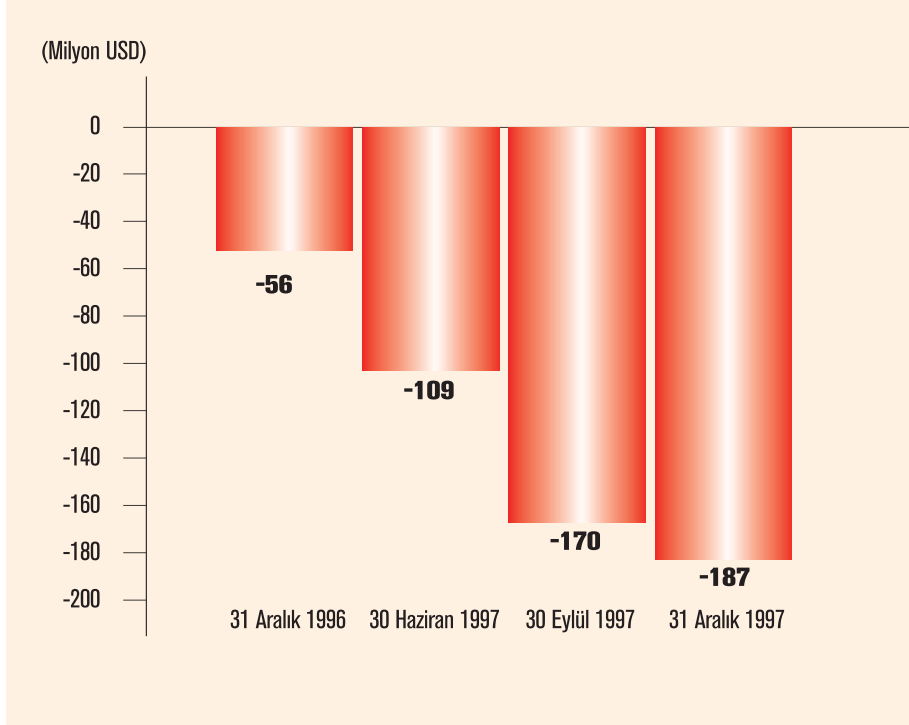
kredilerinin tasfiyesinde yaşanan zorluklar, aktifin donuklaşmasına, likiditenin zayıflamasına, zararın artmasına ve sonuç itibarıyla mali bünye zafiyetinin derinleşmesine yol açmıştır. Aşağıda yer alan grafiklerden de görüleceğı üzere, sermaye yeterlilik rasyosu, özkaynak açığı ve birikmiş zararın 1997 yılında gösterdiği seyir, bu tespiti açık bir biçimde ortaya koymaktadır. 31 Aralık 1997 tarihi itibarıyla sermaye yeterlik rasyosu negatif (-) 9,72, özkaynak açığı 179 milyon USD, Banka zararı 187 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Hazinenin tüm uyarılarına karşın 1998 yılında Nergis Grubuna bu kez dolaylı yöntemlerle Bankadan kaynak aktarılmasına devam edilmiştir. Bu durum Bankayı 1998 yılının Kasım ayında ankes açıklarını dahi kapatamayacak noktaya getirmiştir.

GRAFİK 3: ÖZKAYNAK AÇIĞI

GRAFİK 4: BANKA ZARARI

Sonuç olarak 1996 yılının Mart ayında mali bünye sorunlarıyla devralınan İnterbank'ın tüm kaynakları yaklaşık 2 yıl içinde Nergis Grubuna aktarılmış, toplanan mevduat karşılıksız kalmıştır.

1.5.3. Hazine Talimatları ve Banka Yönetiminden Alınan Taahhütler

Bankanın Nergis Grubuna devrini takiben; Nergis Grubunun kredi risklerinin artması, Çukurova Grubunun itfa planına bağlı borcunun 1997 yılı taksitini ödeyememesi ve bu kredilerden kaynaklanan zararın telafisi amacıyla bazı Nergis Grubu kredilerine fazladan faiz reeskontu yapılması suretiyle fiktif gelir yaratılması üzerine;

- Çukurova Grubu risklerinin itfa planı çerçevesinde ve Banka kaynaklarına başvurulmaksızın tasfiye edilmesi,

- Risk kapatmasında kullanılacağı daha önce de birçok kez belirtilen Yeşilşehir Projesinin¹ çok uzun vadeli olması nedeniyle daha kısa vadede sonuç alınacak bir itfa planının Hazineye sunulması,

- Nergis Grubu anapara ve faiz geri ödemelerinde Banka kaynaklarının kullanılmaması ve Banka kaynaklarına başvurulmaksızın sermaye artırılması,

önlemlerinin alınması ve bu önlemlerin uygulanmasının sağlanması için de Bankanın yakından izlenmesinin gerekli olduğu belirtilmiştir.

Bunun üzerine Banka yönetimi söz konusu hususların dikkate alındığını ve sermayenin 10 milyon YTL'den 15 milyon YTL'ye yükseltilmesi çalışmalarına başladığını bildirmiştir.

Banka mali yapısındaki bozulmanın özellikle 1997 yılı sonunda had safhaya çıkması üzerine Hazine 11 Aralık 1997 tarihinde Banka yönetiminden;

- Grup kredilerinin yazının tebellüğü tarihi itibarıyla dondurulmasını,
- Gruba doğrudan veya dolaylı olarak kesinlikle yeni kredi kullandırılmamasını,
- Mevcut Grup kredilerinin azaltılmasını teminen makul bir itfa planının hazırlanarak ivedi olarak bildirilmesini,
- Sermayenin özkaynak açığını kapatacak şekilde artırılmasını

istemiştir.

Bu uyarı üzerine Banka yönetim kurulunun 5 Ocak 1998 tarihli cevabi yazısında, Hazinesinin Grup kredilerine yönelik talimatıyla ilgili olarak;

- Bankaca Nergis Grubuna dahil şirketlere kullandırılan kredilerin, bilanço toplamı içerisindeki payının dönemler itibarıyla artışı söz konusu olmakla birlikte, bu gelişmede; Bankanın önceki ana sermayedarı Çukurova Grubu şirketlerinin birikmiş kredi faiz reeskontlarının, Bankadaki sermayedar değişikliğini takiben, 1996 yıl sonu itibarıyla üstlenilmiş olması ve Nergis Grubunca yüklenilen mezkur risklerin fonlama maliyetinin de bu risklere ilavesinin etkisinin belirleyici olduğu,
- Nergis Grubu risklerindeki artışın esas itibarıyla yeni kredi kullandırılmasından kaynaklanmadığı, bahsi geçen büyüklüğün oluşumunda, devralınan kredi anapara borç ve faiz reeskontları yanında, Çukurova Grubunun yurtdışı bankalarla bağlantılı olarak sağladığı vadeli finansman olanaklarının da etkisinin olduğu,

¹ Nergis Grubu şirketlerinden Nergis İnşaat tarafından Bursa'da yürütülen 15 bin konutluk inşaat projesi

- Gerek BYM tarafından yapılan tespitlerle, gerekse Hazinesinin bilgisindeki gelişmelerle ortaya çıkan bu durumun izalesi amacıyla, Hazinesinin talimatları uyarınca ve yine Hazinesinin 12 Aralık 1997 tarihli yazısının tebellüğ tarihi olan 18 Aralık 1997 günü itibarıyla İnter Yatırım, İpek Finansal Kiralama, Nergis Finansal Kiralama, AKK, İpek Sigorta gibi Bankanın ve Nergis Grubunun mali iştiraklerinin cari ticari işlemleri ve bu işlemlerin gerektirdiği finansman ihtiyaçları dışında, Nergis Grubu kredilerinin dondurulduğu, söz konusu firmalar haricinde, limit artırımına gidilmeyeceği ve mevcut limitler içerisinde kalınacağı

belirtilmiştir.

Yine söz konusu yazıyla bağlantılı olarak Banka yönetimi tarafından 12 Ocak 1998 tarihli diğer bir yazıda da, 18 Aralık 1997 tarihi itibarıyla, Bankanın ve Nergis Grubunun mali iştirakleri olan İnter Yatırım, İnter Sigorta, İpek Finansal Kiralama, Nergis Finansal Kiralama, AKK gibi mali sektördeki kuruluşların cari ticari işlemlerinin finansman ihtiyaçları dışında, Nergis Grubu kredilerinin dondurulduğu, anılan firmalar haricinde, limit artırımına gidilmeyeceği ve mevcut kredi limitleri içerisinde kalınacağı hususları bir kez daha bildirilmiştir.

Banka yönetiminin Nergis Grubu kredilerinin sınırlandırılmasıyla ilgili son yazı ise 26 Şubat 1998 tarihlidir. Bu yazıda Bankanın hâkim ortak Grubuna yeni bir kredi limiti tahsis edilip kullanılmayacağı gibi mevcut nakdi kredilerden de Haziran, Eylül ve Aralık aylarında üç eşit parçada tahsilat yapılmak suretiyle 1998 yılı sonuna kadar yüzde 10'luk bir indirimin sağlanacağı ayrıca taahhüt edilmiştir.

Hazinesinin 11 Aralık 1997 tarihli yazısıyla Nergis Grubuna herhangi bir şekilde ek kaynak kullanılmaması bildirilmiş olmasına karşın, uygulamada Banka yönetimi kredi kullandırılmalarını değil, kredi limitlerini dondurmıştır. Limitlere ulaşıncaya kadar Nergis Grubuna kredi kullanılmış ve bu krediler kapatılmaksızın limit boşluğu yaratabilmek için de Grup firmalarına yüksek bedellerle iştirak edilmek suretiyle Gruba kaynak aktarılmaya devam edilmiştir.

Böylece, Banka mali bünyesi gün geçtikçe kötüleşmiştir. Hazine tarafından alınması istenen önlemler gerçek anlamda alınmamış, Gruba kaynak aktarma uygulamasının sadece adı değişmiştir. Aktifte krediler kalemi yerine bankalar, iştirakler ve benzeri diğer aktif kalemler arasında yapılan oynamalarla Bankanın hesaben kurallara uygun hareket ettiği izlenimi verilmeye çalışılmıştır.

1.6. NERGİS GRUBUNUN, DİNÇ BİLGİN İLE BİRLİKTE ETİBANK'I SATIN ALMASI

3182 Sayılı Kanunun 64. maddesi kapsamında yakın izlemeye alınan İnterbank'taki uygulamaları nedeniyle Hazinesinin birçok uyarısına muhatap olan Nergis Grubu, Etibank'a da talip olmuş ve Dinç Bilgin/Medya Grubu ile birlikte Etibank'ı satın almıştır.

Nergis Grubu, başlangıçta Etibank'a tek başına talip olmuştur. Ancak;

- İnterbank'ın mali bünyesinin güçlendirilmesi için gerekli ve yeterli miktarda sermayeyi tedarik edemeyen,
- İnterbank'taki riski artarak önemli boyutlara ulaşan,
- Yoğun bir şekilde yabancı kaynağa başvuran,

Nergis Grubunun; mali imkanlarıyla halihazırda sahip olduğu İnterbank'ın sağlıklı bir mali bünyeye kavuşması için yeterli tedbirleri alamazken, benzer sorunları bulunan Etibank için gerekli desteği nasıl sağlayacağı konusunda tereddüt hasıl olmuştur.

Bu tereddütün giderilmesine yönelik olarak Nergis Grubu, Etibank'ın satın alınmasıyla ilgili olarak Medya Grubu ile ortaklık tesis etme yoluna gitmiştir.

Nergis ve Medya Grubu ortaklığı da mevcut tereddütleri gidermemiş ve Nergis Grubundan aşağıdaki hususları içeren bir taahhütname alınmıştır.

- Sermaye, tamamı nakden ve her türlü muvazaadan uzak olarak 15 milyon YTL artırılabacak ve apel ödemeleri 30 Haziran 1998'e kadar yerine getirilecektir.
- Bankanın hâkim ortak grubuna kullandırılan nakdi kredileri 18 Aralık 1997 tarihi itibarıyla dondurulacak ve doğrudan ya da dolaylı olarak nakdi veya gayrinakdi kredi kullandırılmayacaktır.
- Gruba kullandırılmış olan kredilerin 18 Aralık 1997 tarihli bakiyesinin USD karşılığının en az yüzde 10'u 1 yıl içinde Hazine ile mutabık kalınacak bir plan dahilinde tasfiye edilecektir.
- Medya Holding ve Dinç Bilgin ile ilintili gerçek ve tüzel kişilerin mevcut kredi limitleri artırılmayacaktır.
- Etibank'a gerek sermaye artırımlarında gerekse ihale bedelinin ödenmesinde kaynak sağlanmayacaktır.

Bu gelişmeleri müteakiben 12 Ocak 1998 tarihinde Etibank'ın devrine izin verilmiş ve böylece Etibank'ta Nergis ve Medya Grupları dönemi başlamıştır.

1998 yılı sonlarına doğru İnterbank'ın Fona devri ile sonlanacak olumsuz gelişmelere ve Etibank'taki Nergis Grubuna ait hisselerin Medya Grubu ve Dinç Bilgin'e devredildiğine ilişkin basın yayın organlarında haberler çıkmaya başlamıştır. Bu haberler üzerine Hazine tarafından hisse devirleriyle ilgili olarak izin başvurusunda bulunulması gerektiği belirtilerek Etibank'tan bilgi istenmiştir. Etibank'tan 4 Ocak 1999 tarihinde alınan cevabi yazıda; Cavit Çağlar'a ait hisselerin 3 Haziran 1998 tarihinde Dinç Bilgin'e devredildiği bildirilmiştir.

Etibank'ın sermaye yapısı ile söz konusu hisse devirlerinin mevzuata uygunluğunun saptanması için BYM tarafından yapılan incelemelerde de, Nergis Grubuna ait Etibank hisselerinin satışı ile ilgili devir ilmuhaberlerinin geriye yönelik olarak düzenlenmesi nedeniyle, Cavit Çağlar ve Osman Oy'un "evrakta sahtekarlık" suçunun failleri olduğu, hisselerin Medya Grubuna devredilmesinin aynı zamanda 2004 Sayılı Kanunun "alacaklılardan mal kaçırma" suçunu oluşturduğu, bu suçun faillerinin de Cavit Çağlar ve Dinç Bilgin olduğu belirtilmiştir.

1.7. BANKANIN ANKES AÇIĞININ KAMU DESTEĞİ İLE KAPATILMASI

İnterbank'ın günlük ankes açıkları, Kasım 1998 – Ocak 1999 döneminde önce Bankanın dispo­nibilite ve munzam karşılık tutarlarının serbest bırakılması suretiyle, sonra da Fon tarafından yatırılan mevduatlar ile karşılanmıştır.

Bankanın TCMB nezdindeki mevduat munzam karşılıkları ve dispo­nibilite yükümlülüğü depoları 13 Kasım 1998 - 8 Aralık 1998 döneminde tamamıyla Bankaya iade edilmiştir. İade edilen tutarlar Tablo 2'de verilmektedir.

8 Aralık 1998 tarihinde yapılan ödeme ile Bankanın TCMB nezdindeki mevduat munzam karşılığı ve dispo­nibilite şeklinde tutulan kanuni plasmanlarının tamamı tükenince, 9 Aralık 1998 tarihinden itibaren Bankanın ankes açığının karşılanması amacıyla 3182 Sayılı Kanunun 64. maddesi ve Fon Yönetmeliğinin 12. maddesi kapsamında Fon tarafından Bankaya mevduat yapılmaya başlanmıştır. Bu uygulamaya 9 Aralık 1998 tarihinde başlanmış ve Bankanın Fona devri sonrasında da devam edilmiştir. Bankanın Fona devir tarihi itibarıyla Bankadaki toplam Fon mevduatı 81,4 milyon YTL'ye (263 milyon USD) ulaşmıştır.

Bankanın ankes açığını kapatmak için sürekli olarak kamu kaynaklarına başvurma durumunda kalması mali bünyesinin düzeltilemez biçimde tahrip edildiğini göstermektedir.

TABLO 2: MUNZAM KARŞILIK VE DİSPONİBİLİTE İADELERİ

MUNZAM KARŞILIK İADELERİ	
YTL	29.054.000
USD	69.576.943
DEM	19.478.979
CHF	1.134.287
DİSPONİBİLİTE İADELERİ	
USD	21.370.209
DEM	6.259
CHF	294.454
FRF	454.538
NLG	112.150

1.8. İNTERBANK'IN FONA DEVREDİLMESİ

1.8.1. Fona Devir Kararı

BYM'nin 15 Aralık 1998 tarihli raporlarında, Hazinesin 12 Aralık 1997 tarihli uyarısı ve bu uyarı üzerine Banka yönetimi tarafından verilmiş taahhütlere rağmen, bu tarihten 15 Aralık 1998'e kadar, Nergis Grubu firmalarına doğrudan ve dolaylı yollarla büyük meblağlarda kredi kullandırıldığı tespitlerine yer verilmiştir.

Öte yandan anılan raporlarda, Bankanın ankes açıklarının dahi kamu desteği ile kapatılabildiği de belirtilmiştir.

BYM'nin bu son tespitleri üzerine, 3182 Sayılı Kanunun 64. maddesi kapsamında bulunan ve mali bünyesindeki zafiyeti giderek artan İnterbank'ın yönetim ve denetimi, anılan Kanunun 64. maddesinin ikinci fıkrasına istinaden Başbakanlığın 6 Ocak 1999 tarihli oluru ile 7 Ocak 1999 tarihinde Fona devredilmiştir.

ŞEKİL 2: İNTEBANK'IN FONA DEVİR NEDENLERİNE KISA BAKIŞ

1	Sorunlu Krediler
2	Bankanın Satın Alınmasında Banka Kaynaklarının Kullanılması
3	Paravan Firmalara Kullanılan Kredilerin Cavit Çağlar, Şükrü Şankaya ve Mustafa Çağlar'ın Şahsi Hesaplarına Aktarılması
4	1998 Yılında Yoğunlaşan Kredi Kullanımları
5	Fiduciary Krediler
6	Protokole Bağlanan Çukurova Kredileri
7	Alacağın Temlik
8	Nergis Grubuna Ait Şirketlerin Satın Alınması Yoluyla Bu Şirketlere Kaynak Aktarılması

1.8.2. İnterbank'ın Fona Devir Nedenleri

1.8.2.1. Sorunlu Krediler

a. Nergis Grubu Kredileri

İnterbank'ın Nergis Grubu tarafından satın alınması ile başlayan Nergis Grubuna kredi kullandırımı artarak devam etmiş ve kredi geri ödemelerinin ertelenmesi veya vadelerinin uzatılması suretiyle Bankanın Fona devir tarihinde Grup kredileri muazzam bir büyüklüğe ulaşmıştır.

Bankanın Fona devri ile birlikte atanan yeni Banka yönetimi tarafından hazırlanan 7 Ocak 1999 tarihli bilançoya göre temel bilanço büyüklükleri ile Nergis Grubunun kredi kullanımları aşağıdaki tabloda özet olarak verilmiştir:

TABLO 3: NERGİS GRUBU KREDİ KULLANIMLARI

SEÇİLMİŞ BİLANÇO KALEMLERİ	BİN YTL	BİN USD
Aktif Toplamı	519.482	1.646.854
Kredi Portföyü	539.706	1.710.968
Reeskont Toplamı	67.412	213.709
Nergis Grubu Kredi Kullanımları	463.001	1.467.799
Nakdi Krediler	181.331	574.853
Birikmiş Faiz ² + Düzeltme Faizi ³	281.670	892.946
Nergis Grubuna Ait Gayrinakdi Krediler	67.719	214.682

2- Birikmiş faiz, 7 Ocak 1999 tarihi itibarıyla kredilere ilgili faiz oranı üzerinden işletilen basit faiz reeskontu tutarını göstermektedir.

3- Bağımsız denetim firması tarafından yapılan çalışmalar, düzeltme faizi için önceden belirlenmiş bir hesaplama yönteminin ve oranının olmadığını göstermiştir. Bankanın geçmiş dönemdeki yöneticileri tarafından hedeflenen kâr rakamına ulaşmak ve kârı gerekli görüldüğü zamanlarda daha yüksek göstermek için Nergis Grubu ve ilişkili kuruluşlarının kredi bakiyeleri üzerinden hesaplanan bir yöntem olduğu bağımsız denetimi yapan kuruluş tarafından ifade edilmiştir. Bu kapsamda hesaplanan faiz, bağımsız denetim firması tarafından çalışma kapsamı dışında tutulmuş olup tutarlar doğrulanamamıştır.

Bankanın nakdi kredi portföyünün yüzde 86'sı Nergis Grubu tarafından kullanılmış olup bu krediler, aktifin yüzde 89'unu oluşturmıştır.

Banka kayıtlarına göre Nergis Grubuna kullandırılan nakdi kredilerin tutarı 181 milyon YTL, bu kredilere ilişkin birikmiş faiz ve düzeltme faizi reeskontları 282 milyon YTL olmak üzere 463 milyon YTL'dir. Nergis Grubunun gayrinakdi kredi kullanımı ise 68 milyon YTL düzeyindedir.

Nergis Grubu kredileri, kredi kullanan firmanın Nergis Grubu ile ilişkisi esas alınmak suretiyle 5 grupta toplanmaktadır. Bu grupta, Bankanın kullandığı terminoloji ile aşağıdaki gibidir.

- Nergis Grubuyla Ticari İlişkisi Bulunan Firmalar
- Nergis Grubunun Yabancı Firmaları
- Nergis Grubu
- Nergis Grubunun Diğer Bankalarla Karşılıklı (Back to Back) Kredileri
- Nergis Grubu Referansı ile Diğer Firmalara Kullandırılan Krediler

Nergis Grubuyla Ticari İlişkisi Bulunan Firmalar: Esentepe, Balmumcu, Beşiktaş ve Şişli'de aynı adreslerde bulunan bu firmalar, yurt içinde kurulmuş Nergis Grubu paravan firmalarıdır. Bu firmalara kullandırılan nakdi kredilerin toplamı 335 milyon YTL ile Nergis Grubuna kullandırılan kredilerin yüzde 72'sini oluşturmakta olup bu krediler, Cavit Çağlar ve Mustafa Çağlar'ın cari hesaplarına aktarılmıştır.

Yurt içi paravan firmalara kullandırılan krediler, 12 Kasım 1998 tarihinde kapatılmakla beraber çoğuna aynı tutarlarda ve aynı tarihte yeni krediler kullandırılmıştır. Krediler, Bankanın iştirak satın alması suretiyle kapatılmış olup ayrıntılarına aşağıdaki bölümlerde yer verilmiştir.

Nergis Grubunun Yabancı Firmaları: Nergis Grubunun yurt dışında kurulmuş paravan firmalarının oluşturduğu bu gruptaki firmalara kullandırılan nakdi kredilerin toplamı 48 milyon YTL ile Nergis Grubu kredilerinin yüzde 10'unu oluşturmaktadır.

Bahama Adaları, Virgin Adası ve Jersey Adasında kurulu bu firmalar, Bankanın Nergis Grubuna devri sırasında kullanılmışlardır. Yurt içi paravan firmalarla benzer şekilde, bu firmalara kullandırılan kredilerin teminatında Cavit Çağlar ve Şükrü Şankaya kefaletleri bulunmaktadır.

Bu kapsamdaki kredilerin, İnter Maritime Bank Geneva'daki bir hesaba virman yapılmasının yaygın bir uygulama olarak kullanıldığı görülmüştür.

Nergis Grubu Firmaları: Nergis Grubunun ticari ve endüstriyel faaliyeti bulunan firmalarının oluşturduğu bu gruptaki firmalara kullandırılan nakdi kredilerin toplamı 39 milyon YTL ile Nergis Grubu kredilerinin yüzde 9'unu oluşturmaktadır.

Bu firmalara kullandırılan bir kısım kredi, Cavit Çağlar, Mustafa Çağlar ve Şükrü Şankaya'nın cari hesaplarına aktarılmıştır.

Bu kapsamdaki firmalara 50 milyon YTL tutarında gayrinakdi kredi de kullandırılmıştır.

Nergis Grubunun Diğer Bankalarla Karşılıklı (Back to Back) Kredileri: Nergis Grubunun banka sahibi diğer gruplarla karşılıklı kredi kullandırmalarını içermektedir.

Bu kapsamdaki nakdi krediler toplamı 24 milyon YTL olup Nergis Grubu kredilerine oranı yüzde 5 olarak belirlenmekle beraber, İnterbank'ın diğer kredileri içerisinde de banka sahibi diğer gruplara kullandırılan krediler olduğu görülmektedir. Bu firmalara 14 milyon YTL tutarında gayrinakdi kredi kullandırılmıştır.

Nergis Grubu Referansı ile Diğer Firmalara Kullandırılan Krediler: Cavit Çağlar veya Mustafa Çağlar'ın isteği ile verilen kredileri içermektedir. Bu firmaların kullandığı nakdi kredilerin toplamı 17 milyon YTL ile Nergis Grubu kredilerinin yüzde 4'ünü oluşturmaktadır. Bu firmalara 4 milyon YTL tutarında gayrinakdi kredi de kullandırılmıştır.

b. Çukurova Grubu Kredileri

Çukurova Grubu, kredi riskinin 249 milyon USD'lik kısmını, İnterbank'ın satışına bağlı olarak Nergis Grubuna devretmiş, bu tutarı aşan kredi riskinin önemli bir bölümünü de 7 yıllık bir ödeme planına bağlamıştır.

Protokole bağlanan kredi riski, Çukurova Grubu firmalarının İnterbank'tan doğrudan kullandığı kredilerin (17 milyon YTL anapara, 40 milyon YTL birikmiş faiz) yanı sıra Bank Kreiss A.G. ve Yapı Kredi Bahreyn Off-Shore Banking Unit üzerinden fiduciary yöntemle kullandığı kredileri (12,1 milyon YTL) de kapsamaktadır.

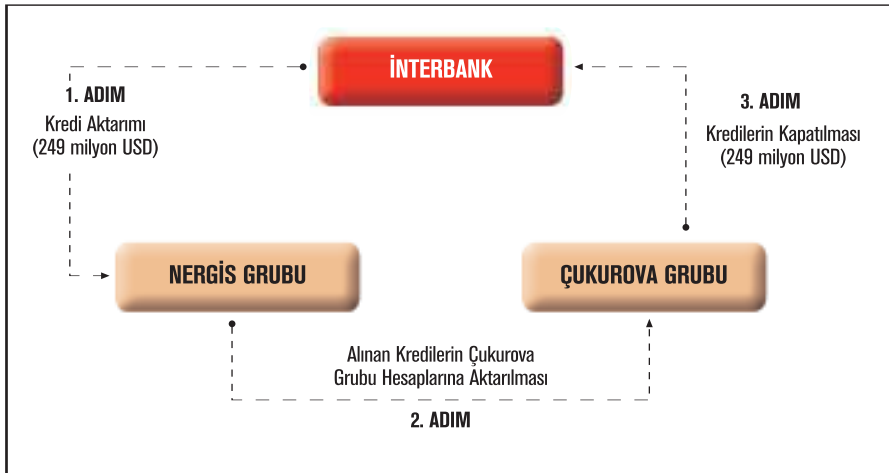
c. Diğer Sorunlu Krediler

Nergis ve Çukurova Grubuna dahil olmayan firmalara kullanılan nakdi krediler 58 milyon YTL düzeyindedir. İnterbank'ın kredi portföyünün yüzde 11'ini oluşturan bu kapsamdaki kredilerin 10,6 milyon YTL'lik kısmının sorunlu olduğu tespit edilmiştir.

1.8.2.2. Bankanın Satın Alınmasında İnterbank Kaynaklarının Kullanılması

3182 Sayılı Kanunun 64. maddesi kapsamında bulunan İnterbank'ın yüzde 71,93 oranındaki hissesinin Çukurova Grubu tarafından Nergis Grubuna satışına ilişkin gerekli izni almak için 14 Şubat 1996 tarihinde Hazineye başvurulmuştur. Hisse devri için gerekli Bakan olurunun tarihi 16 Şubat 1996 olup 11 Mart 1996'da yapılan Banka genel kurulu ile Banka yönetim kurulu üyelerinin tamamı Nergis Grubuna dahil kişilerden seçilerek resmi devir prosedürü tamamlanmıştır.

ŞEKİL 3: İNTERBANK'IN NERGİS GRUBU TARAFINDAN BANKA KAYNAKLARI KULLANILARAK SATIN ALINMASI

BYM tarafından düzenlenmiş olan raporlarda; Banka satışının gerçekleştirildiği dönemde, Bankanın satışına ilişkin yazılı sözleşmenin varlığına dair resmi bir bilgi veya belgenin resmi makamlarda bulunmadığının anlaşıldığı, BYM tarafından sözlü olarak talep edilen satış sözleşmesinin ibraz edilmediği, söz konusu dönemde yürürlükte bulunan mevzuata göre banka alım satım sözleşmelerinin kamu makamlarına ibrazını zorunlu kılan bir hükmün ise bulunmadığı ifade edilmiştir.

Öte yandan satışın gerçekleştiği yıl içinde yapılan BYM incelemelerinde; Bankanın satış bedelinin Banka kaynaklarından Nergis Grubuna açılan kredilerle, Çukurova Grubu risklerinin devralınması suretiyle gerçekleştirildiğine dair tespitlerde bulunulmuştur.

İnterbank tarafından 23 Eylül 1996 tarihinde TCMB'ye hitaben gönderilen yazıda, Çukurova Grubu risklerinin Nergis Grubu risklerine dönüştürölmesi suretiyle Bankanın el değıştirdiği doğrulanmıştır.

7 Ocak 1999 tarihinde Fona devredilmesini müteakiben BYM tarafından yapılan incelemeler sonucunda, Bankanın 249 milyon USD bedelle Nergis Grubuna satıldığı ve bu bedelin Banka kaynaklarından karşılandığı tespit edilmiştir.

Çok önemli olan bu tespit Nergis ve Çukurova Grupları arasında alım-satım işlemine konu edilen kredilerin ayrıntılı bir şekilde incelenmesi ile de teyit edilmiştir.

Bankanın bahse konu satış işlemi öncesi ve sonrası ortaklık yapısı Tablo 4'te verilmiştir.

TABLO 4: İNTERBANK'IN SATIŞI VE HİSSE DEĞİŞİMİ

DEVİRDEN ÖNCE		DEVİRDEN SONRA	
ORTAKLAR	HİSSE (%)	ORTAKLAR	HİSSE (%)
BMC Sanayi	28,9	Credit Industrial	28,1
Credit Industrial	28,1	Cavit Çağlar	21,5
Çukurova İthalat	11,3	Şükrü Şankaya	21,4
Agrosan Kimya	10,0	Yeşim Tekstil	6,0
Endüstri Holding	9,9	Nergis Tekstil	6,0
Auer İmalat	7,9	Sifaş	4,0
Sınai ve Mali Yatırımlar Holding	0,2	Polylen	3,0
Çukurova Çelik	0,2	Yeşim Turizm	2,0
Diğer	3,5	Mustafa Çağlar	2,0
		Şenol Şankaya	2,0
		Aksoylar Tekstil	2,0
		Esbi Tekstil	2,0
TOPLAM	100,0	TOPLAM	100,0

Satış sözleşmelerinin onaylı örnekleri sözleşmelerin imzalandığı tarihten yaklaşık 4,5 yıl sonra Çukurova Grubu tarafından ibraz edilmiş olup BYM incelemelerinde, para hareketlerinin izlenmesiyle ulaşılan Bankanın satışına ilişkin sonuçlar sözleşmelerle de doğrulanmıştır.

İnterbank'ın satışına ilişkin üç adet sözleşme imzalanmıştır. Bu sözleşmelerden ilkinde satışın genel esasları belirlenmiş, diğer ikisinde ise yüzde 71,93 ve yüzde 28,07'lik Banka hisselerinin devri düzenlenmiştir.

Birinci Satış Sözleşmesi: Cavit Çağlar ve Mehmet Emin Karam Mehmet tarafından imzalanan 13 Şubat 1996 tarihli sözleşme ile satışın genel esasları belirlenmiştir. Bu sözleşmede, Bankanın satış bedelinin 250 milyon USD olduğu ifade edilmiş, bu bedelin Bankanın Nergis Grubuna açacağı kredilerin Çukurova Grubu risklerinin kapatılmasında kullanılmasıyla karşılanacağı konusunda mutabakata varılmıştır.

Bir başka ifade ile Çukurova Grubundan olan Banka alacağı Nergis Grubundan olan Banka alacağı haline dönüşecektir. Böylece Çukurova Grubu hiçbir nakit ödeme yapmaksızın Banka nezdindeki kredilerinin satış bedeline isabet eden kısmını kapatmış olacak, aynı şekilde Nergis Grubu da hiçbir ödeme yapmaksızın Çukurova Grubunun aynı tutardaki kredi borçlarını üstlenmek suretiyle Bankayı satın almış olacaktır.

Anılan Sözleşmeye göre;

- Kredilerden sağlanan fon, Çukurova Grubunun İnterbank'a olan kredi borçlarının bir kısmının (61 milyon USD) ödenmesi, reeskont hesaplarında duran borç bakiyelerine karşılık nakit blokaj tesis edilmesi (160 milyon USD) ve iştirak alımı (29 milyon USD) için kullanılacaktır.
- Çukurova Grubunun satıştan sonra kalan bakiye borcu ise yedi yılda, her yıl bir taksit ödenerek tasfiye edilecektir. Buna göre 31 Mart 1997 tarihinden itibaren her yıl bakiye borcun yüzde 14'ü anapara olarak yüzde 8'i de faiz olarak 31 Mart 2003 tarihine kadar ödenecektir.

İkinci Satış Sözleşmesi: Cavit Çağlar, Mehmet Emin Karam Mehmet ile muhtelif Nergis ve Çukurova Grubu firmaları tarafından imzalanan 8 Mart 1996 tarihli sözleşme ile resmî olarak devir izni alınan yüzde 71,93'lük Banka hissesinin satışı düzenlenmiş ve satış bedeli 125 milyon USD olarak belirlenmiştir.

İkinci satış sözleşmesi ile, ilk sözleşmeye uygun olarak Çukurova Grubunun satış

işleminden elde edeceği bedelin tamamının, İnterbank'ta bulunan risklerinin kısmi tasfiyesi, reeskont hesaplarında duran bakiyeler için blokaj tesisi ve iştirak alımında kullanacağı ifade edilmiştir.

Öte yandan, yine ilk sözleşmeye uygun olarak bakiye Çukurova Grubu borcunun tasfiyesi de düzenlenmiştir.

Üçüncü Satış Sözleşmesi: Cavit Çağlar ile bir Çukurova Grubu firması olan Avor Investment arasında imzalanan 9 Mart 1996 tarihli hisse senedi satış sözleşmesi ise 8 Mart 1996 tarihinde imzalanan sözleşmenin devamı niteliğinde olup Bankanın kalan yüzde 28,07'lik hissesinin 124 milyon USD bedel üzerinden satışını düzenlemiştir. Sözleşmede, satışın yapılabilmesi için bazı off-shore firmalara satış bedeli tutarında kredi açılacağı da kurala bağlanmıştır.

Üçüncü sözleşmede dikkat çeken husus ise; Credit Industrial'ı İnterbank'ın yüzde 28,07 oranındaki hissesine sahip olmasına rağmen, satış sözleşmesinin Credit Industrial ile değil de Panama'da yerleşik bir Çukurova Grubu şirketi olan Avor Investment ile yapılmasıdır. Bu durum ilgili BYM raporunda;

- Bankanın yüzde 28,07 oranındaki hissesinin gerçek sahibinin Avor Investment olduğu,
- Credit Industrial'ın İsviçre mevzuatı çerçevesinde “fiduciary hisse sahipliği” hizmeti veren ve Union Bank of Switzerland'a bağlı olan bir kuruluş ve gerçek ortak nam ve hesabına hareket eden bir aracı şirket olduğu,
- Avor Investment ile Credit Industrial arasında bir fiduciary anlaşmasının bulunduğu

şeklinde açıklanmıştır.

Üçüncü sözleşmeyle, Avor Investment, İnterbank'taki hisselerini Nergis Grubuna devretmiş ve önceden Avor Investment adına hareket eden Credit Industrial'ın ise bundan böyle Nergis Grubu adına hareket edeceği kararlaştırılmıştır.

Avor Investment'a ait Banka hisselerinin satın alınmasıyla birlikte doğrudan ve dolaylı olarak Banka hisselerinin yüzde 100'üne yakını Nergis Grubuna geçmiştir.

Yukarıda açıklanan üç sözleşmeyle belirlenen kredilendirmeler 6 Mart 1996 - 12 Mart 1996 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Kredilendirmeler sonucu hesaben elde edilen tutarlar çeşitli hesaplarda dolaştırıldıktan sonra Çukurova Grubu

firmalarının hesaplarına aktarılmıştır. Toplam kredi tutarı olan 249 milyon USD karşılığı 16,6 milyon YTL'nin 13,8 milyon YTL'lik kısmı faiz blokajı olarak pasifte geçici bir hesaba konmuş, 575 bin YTL'lik kısmı ile Çukurova Grubu kredilerinin anapara kapamaları gerçekleştirilmiş, 1,9 milyon YTL ile de Banka aktifinde kayıtlı iştiraklerin çoğu, kayıtlı değeri üzerinden Çukurova Grubuna satılmıştır. Bakiye tutar için ise pasifte YP blokajı tesis edilmiştir.

Banka satışı 11 Mart 1996 tarihinde genel kurulun toplanması ile tamamlanmış ve kredilendirmeler 6 Mart 1996 - 12 Mart 1996 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş ise de, kredilendirmelere bağlı para hareketleri 1996 yılı içerisinde devam etmiştir.

Kredi kullandırmalarının tarih, tutar ve firma bazında ayrıntıları Tablo 5'te verilmiştir.

TABLO 5: İTERBANK SATIŞININ FİNANSMANINDA KULLANILAN KREDİLER

KREDİ KULLANDIRILAN NERGİS GRUBU FİRMALARI	KULLANDIRIM TARİHİ	KULLANDIRIM (USD)	KULLANDIRIM YTL KARŞILIĞI
YURTIÇİNDE YERLEŞİK FİRMALAR			
Yeşim Turizm	6 Mart 1996	10.541.036	701.000
Yeşim Tekstil	6 Mart 1996	10.480.887	697.000
Aksoylar Tekstil	6 Mart 1996	10.541.036	701.000
Beysoylar Yapı	6 Mart 1996	11.804.156	785.000
Olay Basın ve Yayıncılık	6 Mart 1996	11.804.156	785.000
Nergis Tekstil	6 Mart 1996	10.435.776	694.000
Esbi Tekstil	6 Mart 1996	11.804.156	785.000
Demirtaş Tekstil	6 Mart 1996	11.804.156	785.000
Polsaş Sigorta	6 Mart 1996	11.804.156	785.000
Nergis Havacılık	6 Mart 1996	11.804.156	785.000
Sifaş	6 Mart 1996	6.958.440	462.750
Polylen	6 Mart 1996	5.217.889	347.000
TOPLAM		125.000.000	8.312.750
YURTDIŞINDA KURULU FİRMALAR			
Riy Limited	8 Mart 1996	11.550.000	768.098
Yay Limited	8 Mart 1996	5.750.000	382.387
Yay Limited	12 Mart 1996	5.150.000	337.843
Beckenbridge	8 Mart 1996	11.550.000	768.098
Halifax Industries	8 Mart 1996	11.600.000	771.423
Lightfood Investment	11 Mart 1996	11.350.000	754.798
Babington Trading	11 Mart 1996	11.350.000	754.798
Brunswick Management	11 Mart 1996	11.350.000	754.798
Rushmore Investment	11 Mart 1996	11.350.000	754.798
Osborne Development	11 Mart 1996	11.000.000	733.073
Inglehurst International	12 Mart 1996	11.000.000	733.073
Drayton Industries	12 Mart 1996	11.000.000	733.073
TOPLAM		124.000.000	8.246.259
GENEL TOPLAM		249.000.000	16.559.009

Son olarak, doğrudan Çukurova Grubu kredilerinin faizlerini kapatmak yerine, Çukurova Grubu reeskontları için pasifte blokaj tesis edilmesinin nedeni, faiz ödemeleri sırasında tahakkuk edecek olan BSMV ve KKDF yükümlülüklerini ertelemektir. Ancak söz konusu uygulama ile aslında karşılıklı işlemler olan aktifteki Çukurova reeskontları ve pasifteki blokajlar dolayısıyla Banka bilançosu fiktif olarak büyümüştür. Bunun sonucunda Banka bilançosu gerçek durumu yansıtmaktan iyice uzaklaşmış, daha da önemlisi pasifinde fazladan ortaya çıkan artış kadar disponibilitate yükümlülüğü doğmuştur. Disponibilitate yükümlülüğünün doğması nedeniyle bir maliyetten kaçarken başka bir maliyete yakalanmak istemeyen Banka yetkilileri 23 Eylül 1996 tarihi itibarıyla blokajları, Çukurova reeskontları ile kapatmaları gerekirken Nergis Grubu kredilerine iade yaparak kapatmışlar ve durumu aynı tarihli yazılarla TCMB'ye bildirmişlerdir.

1.8.2.3. Paravan Firmalara Kullandırılan Kredilerin Cavit Çağlar, Şükrü Şankaya ve Mustafa Çağlar Hesaplarına Aktarılması

İnterbank'ın hâkim ortağı olan Cavit Çağlar ve Şükrü Şankaya ile yine Bankanın ortağı durumunda bulunan Mustafa Çağlar'ın İnterbank'tan değişik tarihlerde yüklü tutarlarda kredi kullandıkları, bunu yine aynı şahıslarca kurulan paravan firmalar aracılığıyla gerçekleştirdikleri, hile ve desiseden ibaret söz konusu kamuflaj yöntemi ile Banka tarafından tahsis edilmemesi gereken kredilerin açılmasının sağlandığı, böylece mudilerce bir güven müessesesi olması nedeniyle Bankaya sunulan fonların söz konusu firmaların vasıta olarak kullanılması suretiyle adı geçen şahısların şahsi hesaplarına aktarıldığı, böylece Bankanın yönetim ve denetimini devralan Fona yüklü miktarda zarar devredildiği BYM tarafından tespit edilmiştir.

İnterbank tarafından Nergis Grubuna ait paravan firmalara muhtelif tarihlerde kullandırılan krediler, söz konusu firmaların vermiş olduğu talimatlar ile Cavit Çağlar, Şükrü Şankaya ve Mustafa Çağlar şahsi hesaplarına aktarılmıştır. 1997 ve 1998 yılları içerisinde söz konusu kişilerin hesaplarına aktarılan tutarlar 75 milyon YTL ve 47 milyon USD'dir.

Bu kişilerin Bankadan doğrudan kredi almak yerine paravan firmaları aracı olarak kullanmaları 3182 Sayılı Kanunu dolanma amacı taşıdığı gibi, esas itibarıyla Banka kaynaklarını şahsi mal varlığı haline dönüştürme amacına yönelik işlemlerini gizlemek için başvurdukları bir hiledir.

1.8.2.4. 1998 Yılında Yoğunlaşan Kredi Kullanımları

Müteaddit uyarılara rağmen, Banka nezdinde Nergis Grubu risklerinin sürekli olarak büyümesi üzerine daha önce de belirtildiği gibi Hazine, Banka yönetimini uyarmış,

uyarların dikkate alınmaması halinde ise 3182 Sayılı Kanunda yer alan diğer tedbirlere başvurulmak zorunda kalınacağını bildirmiştir.

Banka yönetimi, 18 Aralık 1997 tarihinde tebellüğ ettiğini belirttiği bu uyarı üzerine muhtelif yazılarıyla taahhütlerde bulunmuş, tebellüğ tarihinden itibaren yeni kredi kullandırmayacağını bildirmesine rağmen, bir gün sonra Gruba yeni bir kredi kullandırmıştır.

Banka yönetiminin taahhütlerinin aksine, 18 Aralık 1997 tarihinden 15 Aralık 1998 tarihine kadar geçen yaklaşık bir yıllık süre zarfında İnterbank tarafından, Bankanın gerçek ve tüzel kişi hâkim ortaklarına ve bağlantılı Nergis Grubu firmalarına kullandırılan krediler toplam olarak 1,1 milyon DEM, 136,2 milyon USD ve 73,2 milyon YTL'dir.

1.8.2.5. Fiduciary Krediler

Aynı dönemde Bankanın hâkim ortakları ve bağlantılı Nergis Grubu firmalarına dolaylı yollardan çeşitli kullandırmalar da yapılmıştır.

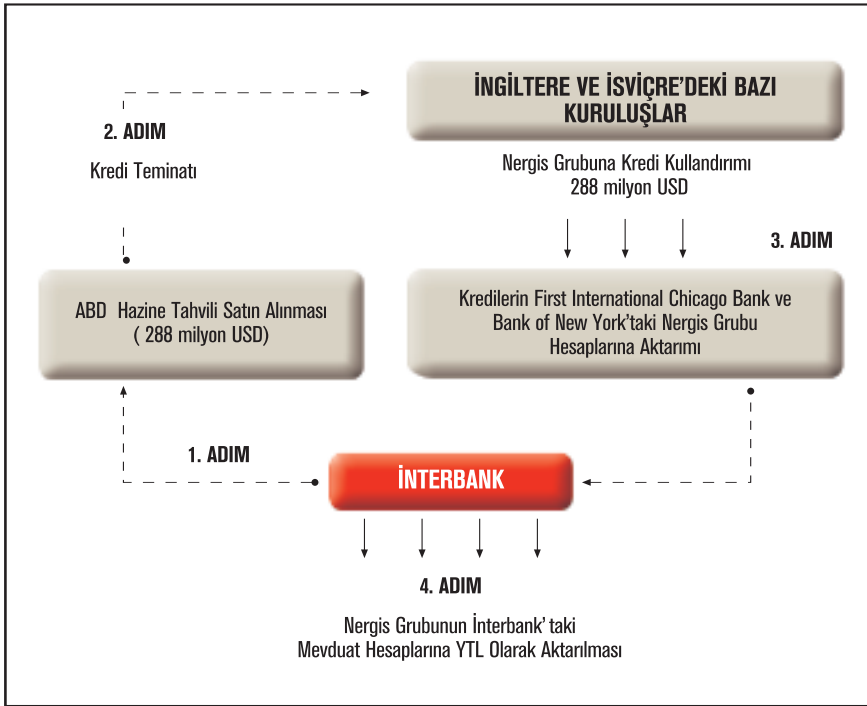
Bunlardan 287,7 milyon USD'lık işleme ilişkin özet bilgiler aşağıdadır:

- İnterbank, First International Chicago Bank nezdindeki mevduatını kullanarak, 287,7 milyon USD tutarında ABD Hazinesi tahvili satın almıştır.
- Aracı şirketten satın alınan tahviller emanete alınarak, Nergis Grubu firmaları tarafından kullanılacak kredilerin teminatını oluşturmuştur.
- İnterbank'a ait ABD Hazinesi tahvillerinin teminat gösterilmesi suretiyle Nergis Grubu firmaları İngiltere ve İsviçre'de yerleşik bazı finans kuruluşlarından 25 Haziran 1998 – 17 Eylül 1998 döneminde toplam 319 milyon USD tutarında işletme kredisi sağlamışlardır.
- Nergis Grubu firmalarına tahsis edilen bu kredilerin 287,7 milyon USD tutarındaki kısmı Gruba kullandırılmıştır.
- Kredilendirilen Grup firmaları temin edilen kredilerle ilgili olarak Bankaya verdikleri talimatlarla, söz konusu kredi tutarlarının Banka tarafından döviz alımlarının yapılarak YTL karşılıklarının mevduat hesaplarına aktarılmasını talep etmişlerdir. Banka ise işletmelere havale olarak gönderilen ve yurtdışı muhabirleri First International Chicago Bank ve Bank of New York nezdindeki hesaplarına

aktarılan YP tutarların alışını yaparak karşılığı YTL tutarları ilgili şirketlerin mevduat hesaplarına aktarmıştır.

- Gerçekte Banka kaynakları kullanılarak temin edilmiş olan işletme kredilerinin önemli bir kısmı Nergis Grubu firmalarının talimatlarıyla Banka hâkim ortaklarının şahsi hesaplarına aktarılmıştır.

ŞEKİL 4: NERGİS GRUBUNCA YURT DIŞINDAN SAĞLANMIŞ GÖRÜNEN KREDİLERİN İNTERBANK KAYNAKLARINDAN SAĞLANMASI

Bunun dışında, Bankanın hâkim ortakları Cavit Çağlar, Şükrü Şankaya ve Mustafa Çağlar, 1997 ve 1998 yıllarında, muhtelif firmalar aracılığıyla, toplam 38,5 milyon YTL ve 47,1 milyon USD tutarlarında Banka kaynağını şahsi hesaplarına aktarmışlardır.

Banka kaynağının, Cavit Çağlar, Şükrü Şankaya ve Mustafa Çağlar hesaplarına aktarılması işlemlerine aracılık eden firmalar, esasen bu şahıslar tarafından kurulmuş olup bir çoğunun ticaret merkezi aynı adreslerde bulunmaktadır.

Kaynak aktarımlarında izlenen yol; aracı firmaların kredilendirilmesi, kullandırılan kredilerin aracı firmaların talimatlarına istinaden Cavit Çağlar, Şükrü Şankaya ve Mustafa Çağlar'ın şahsi hesaplarına virman yapılması şeklindedir.

Yapılan bu işlemler, 3182 Sayılı Kanunun dolanılmasının yanı sıra esas itibarıyla Banka kaynaklarını şahsi mal varlığı haline dönüştürme amacının gizlenmesi için başvurulmuş bir hiledir.

1.8.2.6. Protokole Bağlanan Çukurova Grubu Kredileri

Çukurova Grubu, kredi riskinin 249 milyon USD'lik kısmını, İnterbank'ın satışına bağlı olarak Nergis Grubuna devretmiş, bu tutarı aşan kredi riskinin önemli bir bölümünü de 7 yıllık bir ödeme planına bağlamıştır.

Çukurova ve Nergis Grupları arasında imzalanan 13 Şubat 1996 tarihli çerçeve satış sözleşmesi ve 8 Mart 1996 tarihli satış sözleşmesinde satış ve satış bedeline ilişkin düzenlemelerin yanı sıra bakiye Çukurova Grubu borçlarının tasfiye yöntemi de belirlenmiştir. Buna göre kredi borçlusu firmalarla ayrı ayrı protokollerle her bir firmanın borcu yedi taksite bölünmüş, ilk beş taksit için hesaplanan bakiye borcun yüzde 14'ü, kalan iki taksit için ise yüzde 15'i olarak belirlenmiş, her taksit için de taksit tutarının yüzde 8,11'i tutarında faiz ödemesi yapılacağı kararlaştırılmıştır.

Protokole bağlanan kredi riski, Çukurova Grubu firmalarının İnterbank'tan doğrudan kullandığı kredilerin (17 milyon YTL anapara 40 milyon YTL birikmiş faiz) yanı sıra Bank Kreiss A.G. ve Yapı Kredi Bahreyn Off-Shore Banking Unit üzerinden fiduciary yöntemle kullandığı kredileri (12,1 milyon YTL) de kapsamaktadır.

İnterbank tarafından yapılan hesaplama göre belirlenen faiz tutarı anaparanın getirisi üzerinden USD cinsinden yaklaşık yüzde 1,98'dir. İlgili dönemde Bankanın yabancı para fon toplama maliyetinin yüzde 12'nin altına inmediği göz önüne alınırsa, yapılan protokoller ile Banka zararının artırıldığı anlaşılmaktadır.

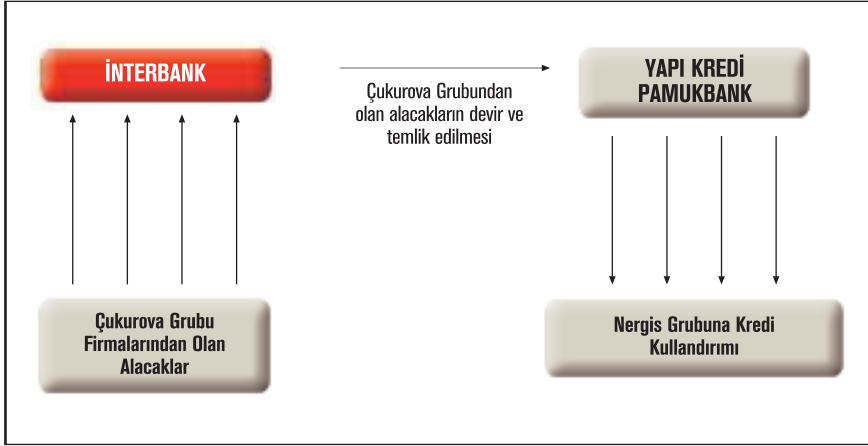
Yine İnterbank tarafından yapılan hesaplama göre, söz konusu protokollerden toplam 97 milyon USD kayba uğranılmıştır. Protokoller neticesinde uğranan kayıp aşağıdaki tabloda verilmiştir. Söz konusu hesaplama Banka tarafından mevduat maliyetine tekabül eden faiz oranları üzerinden hesaplanarak elde edilmiştir.

TABLO 6: PROTOKOLE BAĞLANAN ÇUKUROVA RİSKLERİNDEN KAYNAKLANAN ZARAR

AÇIKLAMA	Devir Tarihi İtibarıyla Banka Tarafından Hesaplanan Borç (USD)	Devir Tarihinde Kayıtlarda Görünen Borç (USD)	Fark (USD)
Doğrudan Kullanılan Krediler	265.802.739	186.878.987	78.923.752
Bank Kreiss A. G. ve Yapı Kredi Bahreyn Üzerinden Kullandırılan USD Krediler	49.212.332	34.236.080	14.976.252
Bank Kreiss A. G. ve Yapı Kredi Bahreyn Üzerinden Kullandırılan DEM Krediler	6.724.375	4.043.930	2.680.445
TOPLAM			96.580.449

1.8.2.7. Alacağın Temliki

BYM tarafından, Nergis Grubuna dahil firmalardan Nergis İnşaat, Çağlayan Tekstil ile Güçlü Demir Çelik lehine Çukurova Grubu bankalarından Yapı Kredi ile Pamukbank tarafından açılacak her tür kredi ve harici garantiden doğan veya doğacak olan borçların vadesinde ödenmemesi halinde söz konusu tutarların, İnterbank'ın Çukurova Grubu firmalarından olan alacaklarından mahsup edilmesi suretiyle alacağın temliki sözleşmesine konu edildiği tespit edilmiştir. Söz konusu işlemler, Banka muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmemiştir.

ŞEKİL 5: ALACAK TEMLİKİ YOLUYLA NERGİS GRUBU FİRMALARINA KAYNAK AKTARILMASI

Yapı Kredi ile Pamukbank'ın Nergis Grubu şirketlerine yönelik kredi tahsis ve kullandırım bilgileri aşağıdaki Tablo 7'de yer almaktadır.

TABLO 7: ÇUKUROVA BANKALARI TARAFINDAN NERGİS GRUBU ŞİRKETLERİNE KREDİ KULLANDIRIMLARI

ÇUKUROVA GRUBU BANKASI (KREDİ KULLANDIRAN)	NERGİS GRUBU FİRMASI	KREDİ TAHSİS TARİHİ	KREDİ TAHSİSİ (USD)	KREDİ KULLANDIRIMI (USD)
Yapı Kredi	Nergis İnşaat	07.10.1996	20.000.000	19.984.528
Pamukbank	Nergis İnşaat	24.09.1996	8.000.000	8.000.000
Pamukbank	Çağlayan Tekstil	10.03.1997	8.000.000	8.000.000
Pamukbank	Güçlü Demir Çelik	24.07.1997	4.000.000	3.984.528
Toplam			40.000.000	39.969.056

Yapı Kredi ile Pamukbank tarafından kullanılan kredilerin vadeleri 31 Mart 1998, 31 Mart 1999 ve 31 Mart 2000'dir.

31 Mart 1998 itibarıyla anapara ve devre faizi ödemelerinde bir sorun yaşanmamıştır. Ancak 31 Mart 1999 tarihinde Nergis Grubu firmalarınca Yapı Kredi ve Pamukbank'a ödenmesi gereken yaklaşık 21,9 milyon USD tutarındaki taksit ödenmemiştir. Bu nedenle, ödenmeyen söz konusu tutar temlik sözleşmeleri kapsamında Çukurova Grubu firmalarının Interbank'a olan borçlarından mahsup edilmiştir.

Nergis Grubunun, Çukurova Grubu bankalarına 31 Mart 1999 ve 31 Mart 2000 tarihli anapara ve devre faizinden oluşan borcu 48,4 milyon USD'dir.

İnterbank'ın Fon tarafından atanan yeni yönetimi, Çukurova Grubu firmalarına muhtelif ihtarnameler keşide ederek 1999 yılı taksitlerinin ödenmesini talep etmiştir. Ödemede bulunmayan Çukurova Grubu tarafından, borçlu olmadıklarına dair 25 menfi tespit davası açılmıştır.

1.8.2.8. Nergis Grubuna Ait Şirketlerin Satın Alınması Yoluyla Bu Şirketlere Kaynak Aktarılması

Nergis İnşaat ile İlgili İşlemler: Banka yönetimi, Hazineye gönderdiği 28 Temmuz 1998 tarihli yazıda; Yeşilşehir Projesinin yapımcı şirketi olan 20 milyon YTL sermayeli Nergis İnşaat ile Ner-pa Pazarlama'nın yüzde 80 hissesinin, Banka tarafından mezkur risklerin tasfiyesine yönelik olarak (mahsuben) alımı yapılarak, 16 milyon YTL tutarında bir Grup riski azaltımının 30 Eylül 1998 tarihine kadar yapılacağı, böylece, Bankanın yapımcı ve pazarlamacı şirketlere iştiraki suretiyle, 15 bin konutluk bu büyük projede, geniş bir hâkimiyet ve fon akışı yakalama imkanı da elde edilmiş olacağı taahhütlerinde bulunmuştur.

Söz konusu taahhütlere rağmen yapılan incelemelerde;

- Banka Yönetim Kurulunun 9 Eylül 1998 tarihinde yapılan toplantıda aldığı karar uyarınca devir konusu iştiraklerden Nergis İnşaat'ın yüzde 40'ının Bankanın hâkim ortaklarından devralındığı, ancak bu devralma karşılığında Grup risklerinin tasfiyesi yerine, adı geçen iştirakin hissedarlarına toplam 9,2 milyon YTL nakit ödeme yapıldığı,
- Bankaca devralınan iştirakin alım tutarının, önce iştirakin hissedarlarına ait mevduat hesaplarına alacak kaydedildiği, daha sonra bu mevduat hesaplarına

yatırılan tutarlar ile Nergis Grubuna ait muhtelif firmaların Bankadaki kredi hesaplarının kapatıldığı, ancak toplam 9,2 milyon YTL tutarına ulaşan söz konusu kredi kapatmalarına karşın, bu tarihten sonra bu firmalara 22-25 Eylül 1998 döneminde toplam 10,5 milyon YTL tutarında yeni kredi kullanıldığı

tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, Banka yönetimi, Bankanın 3182 Sayılı Kanunun 64. maddesi kapsamında bulunması sebebiyle Devlet Bakanlığının onayı çerçevesinde Hazine tarafından verilen talimatlarla ilgili olarak yerine getirmeyi taahhüt ettiği hususlarda gerekeni yapmadığı gibi mevcut iştiraklerini azaltılması gerekirken yeni iştirak edinmek suretiyle aktifin donukluk oranını artırmış ve buna mukabil grup risklerinde herhangi bir azalma sağlayamamıştır.

Nergis İnşaat'ın yüzde 40'ının Banka tarafından devralındığı dönemde 10 milyon YTL olarak görülen sermayesi, Şirketin 22 Eylül 1998 tarihli olağanüstü genel kurulunda alınan karar doğrultusunda 25 milyon YTL'ye çıkarılmıştır. İlgili dönemde sermayesi 10 milyon YTL olmasına karşın, bahse konu şirketin yüzde 40 hissesinin 9,2 milyon YTL bedelle Banka tarafından devralınması hususuna herhangi bir açıklık getirilememiştir.

Banka Yönetim Kurulunun 9 Kasım 1998 tarihinde yapılan toplantıda aldığı karar uyarınca Nergis İnşaat'ın yüzde 40'ına tekabül eden 10 milyon YTL'lik hissesi Cavit Çağlar, Şükrü Şankaya, Mustafa Çağlar ve Şenol Şankaya'ya devredilmiştir.

Yeşim Tekstil ve Nergis Tekstil İle İlgili İşlemler: Nergis Grubunun kredi limitlerinin müsait duruma getirilmesi amacıyla 1998 yılının Kasım ayında, Grup firmaları olan Yeşim Tekstil ve Nergis Tekstil şirketlerinin yüzde 20 hisseleri Banka tarafından toplam 92 milyon YTL bedelle satın alınmıştır.

Alım bedeli olan 92 milyon YTL, Nergis Grubu firmalarının mevcut kredi risklerinden mahsup edilmiştir.

Yeşim Tekstil ve Nergis Tekstil şirketlerinin alım bedelinin tespitinde, bir yeminli mali müşavirlik firması tarafından düzenlenen 9 Kasım 1998 tarihli rapor kullanılmıştır. Söz konusu raporda; Yeşim Tekstil'in değerinin 235 milyon YTL, Nergis Tekstil'in değerinin ise 233 milyon YTL olduğu ifade edilmiştir. Ancak söz konusu değerlere, her iki şirket için ayrı ayrı 150 milyon YTL gibi objektif olmaktan çok uzak bir tutarda şerefiye bedeli ilave edilerek ulaşılmıştır.

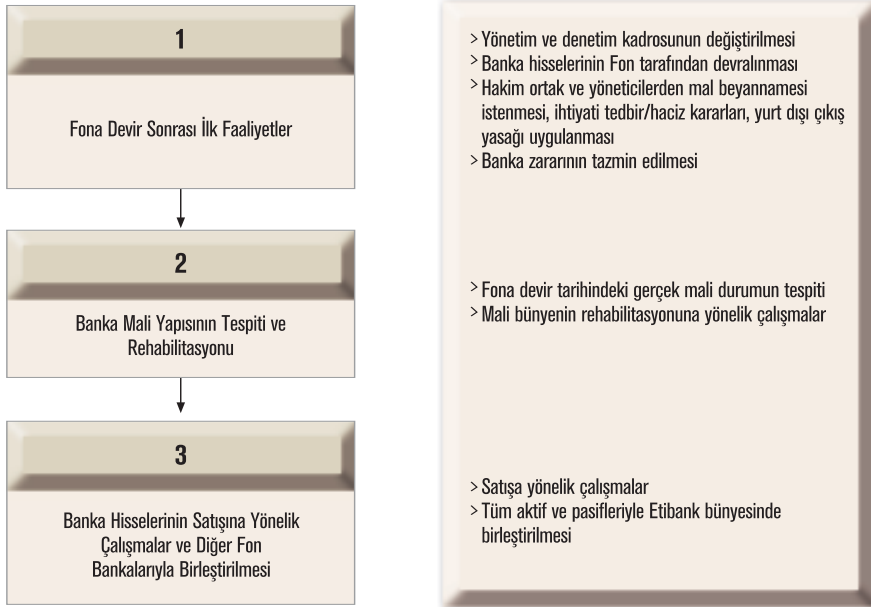
**FONA
DEVİR
SONRASI
DÖNEM**

İTERBANK

2.1. FONA DEVİR SONRASI DÖNEME KISA BAKIŞ

Bu bölümde İnterbank'ın 7 Ocak 1999 tarihinde temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin Fona devredilmesinden sonra, aşama aşama nasıl bir yol izlenerek çözümleme yapıldığı ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

ŞEKİL 6: FONA DEVİR SONRASI DÖNEME KISA BAKIŞ

2.2. FONA DEVİR SONRASINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

Fona devirden sonra ilk olarak, Bankanın Fona devredilmesinde sorumluluklarının bulunduğu tespit edilen Banka yönetim-denetim kadrosu değiştirilmiş ve Banka hisseleri Fon tarafından devralınmıştır. Ayrıca Banka hâkim ortak ve yöneticileri ile ilgili olarak muhtelif işlemler yapılmıştır.

2.2.1. Banka Yönetim ve Denetim Kadrosunun Değiştirilmesi

Fon İdare Meclisinin 7 Ocak 1999 tarihli kararı ile, İnterbank'ın mevcut yönetim ve denetim kurulu üyeleri görevden alınarak, yerlerine yeni atamalar yapılmıştır. Bu atamalar sonrasında ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar ve atanan kişilerin iş yükleri göz önünde bulundurularak üyeliklerde zaman içinde bazı değişikliklere gidilmiştir.

Ayrıca, Fon Yönetim Kurulunun 16 Kasım 2000 tarihli kararı ile uygulama birliği ve yönetimde etkinliğin sağlanması, İnterbank ile birlikte Fon bünyesinde bulunan Egebank, Türk Ticaret Bankası, Bank Ekspres, Sümerbank, Yaşarbank, Yurtbank ve Esbank'ın satışa hazırlanması amacıyla anılan bankalarda bir Ortak Yönetim Kurulu oluşturulmuştur.

2.2.2. Banka Hisselerinin Fon Tarafından Devralınması

3182 Sayılı Kanunun 65. maddesi çerçevesinde, Fon İdare Meclisinin 7 Ocak 1999 tarihli kararı ile İnterbank'ın yönetiminin Fona tevdi edildiği 7 Ocak 1999 tarihi itibarıyla düzenlenen bilânçoda belirlenen zararın Banka hisselerinin yüzde 100'ünün nominal değerine tekabül eden 30 milyon YTL'lik kısmı Fon tarafından devralınmıştır.

Bu tutar, İnterbank'a yapılan Fon mevduatından mahsup edilmek suretiyle 15 Ocak 1999 tarihinde ödenmiş ve Banka hisseleri şirket pay defterine Fon adına kaydedilmiştir.

2.2.3. Hâkim Ortak ve Yöneticilerle İlgili İşlemler

Bankanın Fona devrinin 3182 Sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde gerçekleşmesi ve bu Kanunda da hâkim ortak istismarının düzenlenmemesi, dolayısıyla iade ve tazmin müessesesinin bulunmaması nedeniyle, İnterbank eski yönetim kurulu üyeleri, denetçileri ve yöneticileri aleyhine, Fon tarafından atanan yeni yönetim tarafından TTK ve TCK kapsamında işlemler yapılmıştır.

BYM ve Banka Teftiş Kurulu tarafından düzenlenen çeşitli raporlardaki bulgular kullanılarak; Banka hâkim ortakları aleyhine TTK hükümlerine göre toplam tutarları 2,4 milyar YTL ve 69,3 milyon USD olan 4 mali sorumluluk davası, Banka hâkim

ortakları ve yöneticiler aleyhine ise 6 ceza davası açılmıştır. Konuya ilişkin ayrıntılı açıklamalara Kitabın “Çözümlemenin Hukuki Süreci” bölümünde yer verilmiştir.

Hâkim Ortaklar Tarafından Mal Kaçırılması: İnterbank yönetiminin Fon tarafından devralınması ve izleyen gelişmeler sonucunda aleyhlerinde başlayan icra takibinden kurtulmak isteyen Cavit Çağlar ve Şükrü Şankaya, 1999 yılının Ocak ve Şubat aylarında; evlerinde kullanmakta oldukları malları finansal kiralama yöntemiyle kiralanmış gibi göstermişler ve söz konusu işlemi yine bir Nergis Grubu şirketi olan İpek Finansal Kiralama’yı kullanarak gerçekleştirmişlerdir. Bunun için işlem konusu mallar eşleri Nursel Çağlar ve Nermin Şankaya tarafından İpek Finansal Kiralama’ya devredilmiştir.

2.3. MALİ BÜNYEYE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Fona devrin akabinde, İnterbank’ın gerçek mali durumunun ortaya çıkarılması ve Bankanın yaşatılması için gerekli kaynak ihtiyacının tespit edilmesi amacıyla BYM ve görevlendirilen bir bağımsız denetim firması tarafından çalışmalar gerçekleştirilmiş, Fon tarafından rehabilitasyon faaliyetleri yürütülmüştür.

2.3.1. Fona Devir Sonrası Gerçek Mali Durumun Tespiti

Bağımsız denetimden geçmiş 9 Temmuz 2001 tarihli İnterbank özet bilançosu aşağıdaki gibidir.

TABLO 8: BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ FONA DEVİR BİLANÇOSU (ÖZET)

AKTİF	BİN YTL	(%)	PASİF	BİN YTL	(%)
Krediler (Net)	388.358	49,90	Mevduat	594.269	76,36
Faiz ve Gelir Reeskontları	76.234	9,80	Alınan Krediler	77.239	9,92
Birikmiş Zarar	253.236	32,54	Diğer Yabancı Kaynaklar	72.188	9,28
Diğer Aktifler	60.454	7,76	Özkaynaklar	34.586	4,44
TOPLAM	778.282	100,00	TOPLAM	778.282	100,00

Yaklaşık yüzde 80'i mevduattan oluşan 778 milyon YTL tutarındaki toplam kaynağın yüzde 60'a yakın kısmının kredilerin ve bu kredilere ait faiz reeskontlarının, yüzde 33'nün ise birikmiş zararın finansmanında kullanıldığı görülmektedir. Başlı başına mali bünye zafiyetine işaret eden bu bilanço kompozisyonunu,

- Kredi portföyünün, aktif toplamından fazla olduğu,
- Kredi portföyünün yüzde 85'ini aşan kısmının Nergis Grubuna ait olduğu, eski hâkim ortak olan Çukurova Grubu kredileri ile bu oranın yüzde 90'ı aştığı,
- Birikmiş zararın esas itibarıyla hâkim ortak kredileri için ayrılan karşılıklardan kaynaklandığı

tespitleri ile birlikte değerlendirildiğinde ise karşılaşılan tablonun açıklanmasında “mali bünye zafiyeti” ifadesi yetersiz kalmaktadır.

Nitekim, Bankanın Fona devri sonrasında gerek devralınan bilançonun ürettiği zararın ve gerekse krediler için ayrılan ilave karşılıkların etkisiyle birikmiş zarar hızla artmış ve 30 Haziran 2001 tarihi itibarıyla 1,3 milyar YTL olarak gerçekleşmiştir.

Sonuç olarak ağırlıkla toplanan mevduattan oluşan İnterbank kaynakları;

- Nergis Grubuna kullandırılan krediler,
- Bankanın satın alınması aşamasında Nergis Grubu tarafından üstlenilen Çukurova Grubu kredileri,
- Bankanın satışı aşamasında mevcut olup büyük ölçüde Bankanın Fona devir tarihine kadar taşınan ve Nergis Grubunun Çukurova Grubuna ait bankalardan kullandığı kredilerin geri ödenmemesi üzerine kısmen Nergis Grubu tarafından üstlenilen Çukurova Grubu kredileri

ile geri dönülemez şekilde tüketilmiştir.

2.3.2. Mali Bünye Rehabilitasyonu

Bankanın gerçek mali durumunun ve kaynak ihtiyacının ortaya çıkarılmasını müteakip yeni yönetim tarafından Bankanın yaşatılması için yapılması gereken çalışmalar Fon ile koordineli olarak tespit edilmiş ve hızla hayata geçirilmiştir. Fonun banka hisselerinin tamamına sahip olmasının ardından, önceki bölümde detayları aktarılan sermaye artırımları da dahil, Fon tarafından Bankaya çeşitli yöntemlerle

kaynak aktarımlarında bulunulmuş, aynı amaçla Bankanın TCMB'ye olan bir kısım yükümlülüklerine de muafiyet getirilmiştir. Sermaye artırımları haricinde Banka mali bünyesinin rehabilitasyonu amacıyla gerçekleştirilen diğer işlemler aşağıda özetlenmiştir:

TCMB Yükümlülüklerine İlişkin İşlemler: İnterbank'ın günlük ankes açıkları nedeniyle, Kasım 1998 - Ocak 1999 döneminde disponibilitate ve munzam karşılık tutarlarının tamamı Bankaya iade edilmiş, bu da yetmeyince Fon tarafından Bankaya mevduat yapılmaya başlanmıştır. Bankanın TCMB nezdindeki yükümlülüklerinin ertelenmesi uygulamasına Fona devirden sonra da devam edilmiştir.

Bu kapsamda, Bankanın kanuni karşılık yükümlülükleri sıfıra düşürülmüş ve Banka, döviz pozisyon oranını tutturamaması nedeniyle doğacak faizlerden muaf tutulmuştur.

İhtiyat Aktarımı: Yapılan mali durum tespit çalışmaları paralelinde tespit edilen Bankanın kaynak ihtiyacına binaen, 7 Aralık 2000 tarihli Fon Yönetim Kurulu kararıyla özel tertip devlet tahvillerinin, fevkalade ihtiyatlar olarak muhasebeleştirilmesi öngörülmüştür.

Bu kapsamda, 7 Aralık 2000-14 Mayıs 2001 döneminde Fon tarafından Bankaya 1,5 milyar YTL (1,8 milyar USD) tutarında, Bankanın Etibank ile birleştirildiği 15 Haziran 2001 tarihinden sonra da Etibank'a 24.425 bin YTL tutarında DİBS aktarılmıştır.

Etibank ise 4 Nisan 2002 tarihinde tüm aktif ve pasifiyle Bayındırbank'a devredilmiş, ancak bu tarihten sonra mali yapıyı düzeltmeye yönelik olarak Bayındırbank'a herhangi bir DİBS aktarımında bulunmamıştır.

Mevduat Yapılması: Fon İdare Meclisinin kararıyla, İnterbank'ın Fona devir tarihinden önce Bankaya yapılan 81,4 milyon YTL tutarındaki 3 ay vadeli mevduatlara, 7 Ocak 1999 tarihi itibarıyla açılıştaki belirlenen oran üzerinden faiz tahakkuk ettirilmiştir. Devir tarihinden sonra 3 ay vadeli olarak yapılan 141,3 milyon YTL mevduat ise açılış tarihleri itibarıyla vadesiz mevduat hesabına dönüştürülmüştür. Anılan tarihten sonra da Bankanın likidite ihtiyacını gidermeye yönelik olarak 22 Şubat 2001 tarihine kadar 293 milyon YTL vadesiz mevduat yapılmıştır. Toplamı 516 milyon YTL'ye ulaşan mevduatın, 100 milyon YTL'lik kısmı, ödenmiş sermayeye, sermaye artırımlarına mahsup edilmiş, kalanı tedricen geri çekilmiştir.

Sermaye Artırımı: Bankanın 30 milyon YTL tutarındaki nominal sermayesi, birikmiş zarara mahsuben devralınmıştır. Bu aşamada, Bankanın sermaye artırımına ilişkin birinci apel ödemesinin eski ortaklarca yerine getirilerek ödenmiş sermayenin 40 milyon YTL'ye yükselmiş olduğu öğrenilmiş, bunun üzerine, Fon İdare Meclisinin 16 Şubat 1999 tarihli kararı ile Bankanın Fona devir tarihi olan 7 Ocak 1999 tarihi itibarıyla düzenlenen bilançoda yer alan zararın, sermaye artışına ilişkin 10 milyon YTL'lik kısmı daha Fon tarafından devralınmıştır. Ayrıca, İnterbank'ın 8 Aralık 1998 tarihinde yapılan olağanüstü genel kurulunun verdiği yetki ile İnterbank'ın eski ortaklarınca kullanılmayan rüçhan hakları Fona teklif edilmiş, bu teklif üzerine sermaye artırımına ilişkin 10 milyon YTL tutarındaki ikinci apel ödemesinin rüçhan hakları da Fon tarafından kullanılmıştır.

Sonuç olarak, Bankanın 30 milyon YTL tutarındaki ödenmiş sermayesi ile apel ödemelerine ilişkin rüçhan hakları karşılığı olan 20 milyon YTL, Bankaya daha önce yapılan mevduattan mahsup edilmek suretiyle 17 Şubat 1999 tarihinde ödenmiştir.

Zaman içinde artan ihtiyaçlar nedeniyle, Fon İdare Meclisinin 23 Mart 1999 ve 20 Nisan 1999 tarihli kararlarıyla, İnterbank'ın mali yapısının güçlendirilmesi amacıyla sermayesinin sırasıyla 30 milyon YTL ve 20 milyon YTL daha artırılmasına karar verilmiş ve İnterbank'ın ödenmiş sermaye tutarı, yüzde 100'ü Fona ait olmak üzere 100 milyon YTL'ye yükselmiştir. Sermaye artırımları da Fon mevduatlarından mahsup edilmiştir.

2.3.3. Rehabilitasyon Sonrası Mali Bünye

Bankanın Fona devir tarihi ile birlikte ödenmiş sermaye tutarı olan 30 milyon YTL zarar karşılığı Fon tarafından ödenmiş, 1999 yılının başlarında da sermaye 100 milyon YTL'ye yükseltilmiştir. Bankaya ayrıca, Ocak ayında 165 milyon YTL, 1999 yılı içerisinde de toplam 355 milyon YTL tutarında mevduat yapılmıştır.

Fona devir tarihi itibarıyla aktifteki en büyük payı, 400 milyon YTL ve yüzde 51'le, birikmiş zarar hesabı oluşturmuştur. Sorunlu alacakların yüzde 30 oranındaki payı ve diğer aktif kalemlerin hemen hemen tamamının nakde çevrilme kabiliyetlerinin çok zayıf olması ve gelir getirmemesi nedeniyle sağlanan kaynaklar ağırlıklı olarak likidite ihtiyacının giderilmesinde ve işletme giderlerinin finansmanında kullanılmıştır.

Ayrılan karşılıklar ve açık pozisyonun etkisi ile dönem faaliyet zararı Banka bilançosunda önemli yer tutmuş ve 30 Haziran 2001 tarihi itibarıyla birikmiş zarar 1,3 milyar YTL'ye ulaşmıştır. Bankaya aktarılan mevduat ve ihtiyata karşın, sürekli artan zararın etkisi ile özkaynak ancak 325 milyon YTL'ye ulaşabilmiştir.

Sonuç olarak Banka, seyyaliyetten yoksun ve gelir üretemez nitelikteki varlıklarını Fon tarafından yapılan mevduatlarla, ihtiyat aktarımlarıyla ve sermaye artışıları ile finanse etmeye çalışmıştır. Ancak, söz konusu finansman kaynakları Nergis Grubunun Banka kaynaklarını kötü niyetli olarak kullanmak suretiyle aktifte yaptığı tahribatın etkisini gidermekte yetersiz kalmıştır.

2.4. FON TARAFINDAN ATANAN YÖNETİCİLERCE BANKADA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

Bankanın Fona devrinin akabinde, Bankaya atanan yönetim kurulu üyeleri tarafından, Bankada alınması gerekli tedbirler ve gerçekleştirilmesi gereken stratejik faaliyetler belirlenerek, hayata geçirilmiştir. Söz konusu faaliyetlerle amaçlanan, Bankanın daha fazla zarar üretmesini engellemek, Banka bilançosundaki varlıkları etkinlik prensipleri çerçevesinde nakde çevirerek, Banka mali bünyesini hayatiyetini devam ettirebileceği bir yapıya kavuşturmak ve Bankanın maruz kalabileceği hukuki riskleri yönetmektir. Bu kapsamda, atanan yöneticiler tarafından Fon ile koordineli şekilde çok yönlü faaliyetlerde bulunulmuştur.

Bu faaliyetlerden en önemlileri şüphesiz, Bankanın Fona devrine sebep olan hâkim ortaklara ilişkin olanlardır. Banka hâkim ortakları ile ilgili olarak yapılan ilk iş, hâkim ortakların Bankadan kullandıkları kredilerin geri çağırılması amacıyla 11 Ocak 1999 tarihinde keşide edilen ihtarnamelerdir. Öte yandan, Bankanın daha önceki hâkim ortağı olan Çukurova Grubu ile Banka arasında Fona devirden önce imzalanan protokol kapsamında, Çukurova Grubuna da ihtarnameler keşide edilerek, 1999 yılı taksitlerinin ödenmesi istenmiştir. Ayrıca, yapılan denetim ve mali durum tespit çalışmaları sonucunda ortaya çıkarılan Banka zararları üzerinden, İnterbank eski yönetim kurulu üyeleri, denetçileri ve sorumlu yöneticiler aleyhine mali sorumluluk ve ceza davaları açılmıştır.

Bu konuda yapılan bir başka çalışma, İnterbank'ın Fona devri aşamasında Cavit Çağlar ve Nergis Grubunun Etibank'taki hisselerinin Dinç Bilgin ve Medya Grubuna devredilmesi ile ilgilidir.

Atanan yönetimce mal kaçırma olarak nitelendirilen bu durum, BYM tarafından, izleyen dönemde yapılan denetimlerle de teyit edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak, yeni yönetim tarafından;

- Hazineye gönderilen 4 Şubat 1999 tarihli yazıda, borçları nedeniyle Nergis Grubunun Etibank'taki hisselerinin haczine teşebbüs edildiği, ancak hisselerin Medya Grubuna devredildiğinin öğrenilmiş olunması üzerine bu girişimin sonuçsuz kaldığı bildirilmiş,
- 9 Mart 1999 tarihli bir başka yazıda; Nergis Grubunun Etibank'taki hisse devirleriyle, Etibank'taki ortak sayısının 3182 Sayılı Kanuna aykırı olarak beşten aşağıya düştüğü belirtilmiş, ayrıca aynı Kanuna göre devir için Hazineden gerekli iznin alınmadığı da vurgulanarak, bu nedenlerle hisse devirlerinin geçersiz olduğu ileri sürülmüş ve kamu alacağının zarar görmemesi açısından hisse devirlerine Hazine tarafından izin verilmemesi istenmiştir.

İzleyen süreçte, İnterbank tarafından istihkak davası açılarak, 8 Eylül 1999 tarihinde Cavit Çağlar'a ait olup Medya-İpek Holding'e devredilen Etibank hisse senetlerine ilişkin olarak ihtiyati haciz kararı alınmıştır. İstihkak davası devam ederken, 14 Ekim 1999 tarihinde İnterbank ile Medya Sabah Holding ve Dinç Bilgin arasında sulh anlaşması yapılmıştır.

Sulh anlaşması uyarınca;

- Medya Sabah Holding, Nergis Grubuna ait Etibank hisse senetlerinin Medya Grubuna devredilmesi karşılığında 43,2 milyon USD'lik tutarı yıllık eşit taksitler halinde 2008 yılının sonuna kadar ödemeyi, teminat olarak da Etibank'ın ödenmiş sermayesinin yüzde 10'una karşılık gelen hisse senedini İnterbank'a rehnetmeyi kabul etmiş,
- İnterbank ise Nergis Grubuna ait Etibank hisselerinin Medya Grubuna devredilmesiyle ilgili açmış olduğu davalardan feragat etmiştir.

Banka hâkim ortaklarıyla ilgili olarak yukarıda anlatılan çalışmalar sonucunda, bu dönemde 10 milyon USD civarında tahsilat sağlanmıştır.

Atanan yönetim tarafından ayrıca, Fona devir tarihi itibarıyla 38 şubesi ve 1.509 personeli bulunmakta olan Bankanın satış hazırlıklarına da başlanmış ve bu kapsamda, 1999 yılı içinde daha önce izinleri alınan 3 şube de faaliyete geçirilerek şube sayısı 41'e yükseltilmiştir. Daha önceden izni alınan 11 şubenin ise açılışından vazgeçilmiş olup Bankanın, Etibank çatısı altında birleştirilmesine kadar geçen sürede şube sayısında değişiklik olmamıştır.

Diğer yandan, Bankaya ait ihtiyaç fazlası gayrimenkuller ve kullanım fazlası araç ve büro malzemeleri de satılarak nakde çevrilmiştir.

2.5. İNTERBANK'IN SATIŞINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR

Rehabilitasyon çalışmaları sonrası aynı dönemde Fonda bulunan Etibank ve Esbank'la birlikte Bankanın da satışı hazırlıklarına başlanmıştır. 15 Aralık 2000 tarihine kadar yapılan başvurulara ilişkin değerlendirmeler, BDDK tarafından 22 Aralık 2000 tarihi itibarıyla tamamlanarak, gerekli koşulları taşıyan alıcılar belirlenmiş ve bu alıcıların ön inceleme yapmalarına olanak sağlanmıştır. Ancak alıcılar ihaleden çekildiklerinden satış gerçekleştirilememiştir.

2.6. İNTERBANK'IN ETİBANK BÜNYESİNDE BİRLEŞTİRİLMESİ

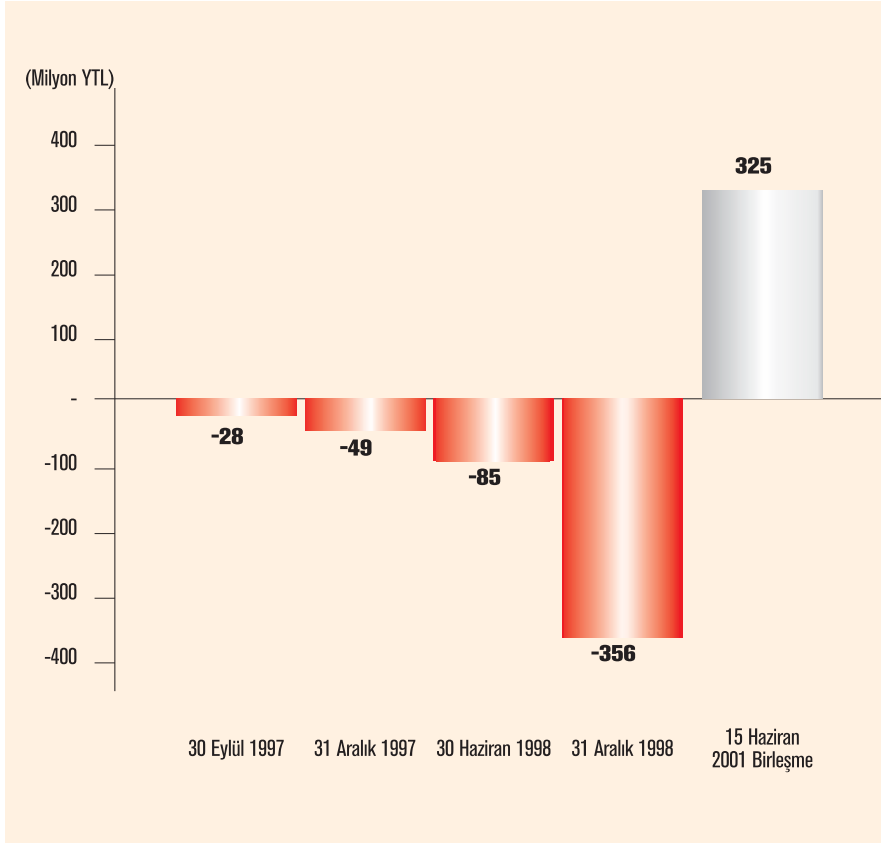
Yapılan satış girişimlerinden sonuç alınamayınca, BDDK'nın 15 Haziran 2001 tarihli kararına istinaden Esbank ve İnterbank, tüm aktif ve pasifleriyle Etibank bünyesinde devren birleştirilmiştir.

Bankanın Birleşme Öncesi Mali Durumu: Bankanın birleşme tarihi itibarıyla birikmiş geçmiş yıl zararı olarak 1,2 milyar YTL, dönem zararı olarak 127 milyon YTL olmak üzere toplam zararı 1,3 milyar YTL'ye ulaşmıştır.

Bankanın Fona devrinden sonra aktarılan ve yedek akçelerde izlenen ihtiyat tutarı 1,5 milyar YTL olmasına karşın, Banka özkaynağı 324,7 milyon YTL ile aktifin yüzde 12'sini finanse edebilmektedir.

Pasif kalemlerde mevduat yüzde 69 oranında pay almıştır. Aktif kalemlerde menkul değerler cüzdanı 1,7 milyar YTL ile yüzde 61, menkul değerlerin faiz ve gelir tahakkuk ve reeskontları yüzde 12 oranında pay almaktadır.

GRAFİK 5: BİRLEŞME ÖNCESİ ÖZKAYNAK DURUMU

Banka birleşmesi, aktif toplamı en yüksek ve özkaynağı en güçlü olan Etibank bünyesinde gerçekleşmiştir.

Birleşme Süreci: BDDK'nın 15 Haziran 2001 tarihli kararı ile Etibank bünyesinde devren birleştirilen Esbank ve İnterbank'ın fiili birleşme işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve birleşen bankaların tüm hak ve yükümlülüklerinin Etibank'a hukuken devredilmesi işlemleri 2 Temmuz 2001 tarihinde tamamlanmıştır.

Fiili birleşme işlemleri 2 Temmuz 2001 tarihinde tamamlanmasına rağmen, tüzel kişiliklerin terkinini işlemi, 14 Aralık 2001 tarihinde gecikmeli olarak sağlanmıştır.

İnterbank ve Esbank'ın bünyesinde birleştiği Etibank, 5 Nisan 2002 tarihinde aktif ve pasifi ile beraber Bayındırbank'a devrolmuştur. Bayındırbank'ın unvanı 19 Aralık 2005 tarihinde "Birleşik Fon Bankası A.Ş." olarak değiştirilmiştir.

İnterbank ve Esbank şubeleri, bugünden itibaren Etibank tabelasının altında hizmet verecek

İki banka daha tarihe karışıyor

İSTANBUL / DÜNYA

Türk bankacılık sisteminde bugün 2 banka daha tarihe karışıyor. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) kararıyla, Etibank'ın çatısı altında birleştirilen İnterbank ve Esbank'ın lisansları bugünden itibaren kaldırıldı.

İnterbank ve Eskişehir Bankası'nın Etibank'a devriyle, fondaki bankalar arasında Sümerbank'tan sonra 2. çatı bankası, bugün faaliyete girmiş olacak. Birleşme ve devir işlemlerinin tamamlanmasıyla İnterbank ve Esbank şubeleri, bugünden itibaren Etibank olarak hizmet verecek.

İki bankayı tüm aktif ve pasifleriyle devralan Etibank'ın, devirden sonra aktif büyüklüğü 2.8 katrilyon lirayı, zarar toplamı da 1.7 katrilyon lirayı aştı.

Fon bünyesinde 2. çatı bankası olan Etibank, 14 Haziran 1935 tarih ve 2805 sayılı kanunla, Atatürk'ün talimatıyla kuruldu.

Etibank, kuruluşundan sonra, geçen 20 yıl içinde, maden kömürü ve linyit üretimi ile pazarlaması da dahil olmak üzere bütün madenlerin üretimini ve pa-

2000 yılı sonu itibarıyla bazı veriler (Milyar TL)

	Toplam aktif	Mevduat	Kâr/Zarar
Etibank	948.233	895.823	-448.206
Esbank	826.269	852.124	-511.554
İnterbank	1.111.458	1.292.980	-782.951

zarlaması, termik ve hidroelektrik santrallerin inşaatı ve çalıştırılması, Türkiye çapında elektrik enerjisi dağıtım ve pazarlanması ile bankacılık hizmetlerini birlikte kurup geliştirdi ve yürüttü. Özellikle 2. Dünya Savaşı süresince ağır sorumluluklar yüklendi.

Etibank'ın kuruluş kararına a - m e - sinde

INTERBANK

her türlü bankacılık etkinliklerinin de bulunmasına rağmen, ilk yıllarda sadece kendi kurduğu ve iştirak ettiği sanayi ve ticari kuruluşların finansmanına yönelik hizmetler ön plana çıktı.

Devlet tarafından 1989 tarihinde Etibank'ın bankacılık bölümünün işletmeler bölümünden ayrılarak anonim şirket haline dönüştürülmesi kararının 1993 yılında işlerlik kazanması sonrasında, Etibank Bankacılık A.Ş. unvanı ile Etibank Genel Müdürlüğü'ne bağlı 1 trilyon lira nominal sermayeli bir kuruluş olarak kuruldu.

Etibank, 2 Mart 1998 tarihinde Cavit Çağlar ve Dinç Bilgin'in ortak girişimcilik şirketi tarafından devralındı.

Daha sonra tamamen Bilgin'e geçti. 27 Ekim 2000 tarihinde fona devredilmeden önce Bankanın Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yapan Dinç Bilgin, bu bankayla ilgili soruşturma kapsamında bir süredir cezaevinde bulunuyor.

İnterbank

Etibank çatısı altında birleşen bankalardan İnterbank ise 1888 yılında Selanik Bankası'nın

Osmanlı, Avusturya-Macaristan ve Fransız sermayedarlar tarafından Selanik'te kuruldu. Banka'nın genel müdürlüğü 1930 yılında Selanik'ten İstanbul'a taşındı.

Bankanın sermayesi 1933 yılında Fransız Frangı'ndan Türk Lirası'na dönüştürüldü ve 1956 yılında hisseleri Yapı ve Kredi Bankası tarafından satın alındı.

Yapı ve Kredi Bankası'nın 1964'te, Çukurova Grubu'na satılmasıyla aynı grubun bünyesine geçen bankanın ismi, 1969 yılında Uluslararası Endüstri ve Ticaret Bankası olarak değiştirildi.

1991 yılından itibaren bankanın ismi İnterbank olarak kullanılmaya başlandı. Son olarak Cavit Çağlar'ın sahibi olduğu banka, 7 Ocak 1999 tarihinde fona devredildi.

Bankanın eski sahibi olan Çağlar da cezaevinde bulunuyor.

Söz konusu bankalar içinde aktifleri ve zararları büyük olan İnterbank'ın 2000 yılı sonu itibarıyla aktif büyüklüğü 1.1 katrilyon, mevduatları 1.2 katrilyon lira düzeyindeydi.

nin zararı ise 782.9 trilyon liraya ulaştı.

Esbank

Etibank bünyesine dahil olan Eskişehir Bankası ise Eskişehir'de 15 Eylül 1927'de bir grup işadamları tarafından 500 bin lira sermayeyle kuruldu. Banka, 1955 yılına kadar tek şubeye hizmet verdi.

1970'li yıllarda bölgesel olarak faaliyet gösteren Esbank, sonraki dönemlerde ulusal bir banka olma yolunda önemli adımlar attı ve 1980'lere gelindiğinde ihtisas ve yatırım bankacılığı alanında hızlı bir dönüşüm yaşadı.

1990'lı yıllarda bireysel bankacılık alanında ilerleyen Esbank'ın tüm hisseleri 22 Aralık 1999 itibarıyla Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na devredildi. Halka açık olan banka, son olarak Zeytinözü Grubu'nun kontrolindeydi.

Şube durumu

2000 yılı sonu itibarıyla, Esbank'ın 91 şubesi, bir yurtdışı mali iştiraki, 1.898 personeli, Etibank'ın 151 şube, 2.035 personeli, İnterbank'ın 41 şubesi, 1.320 personeli bulunuyor.

DÜNYA

DÜNYA GAZETESİ: 02 Temmuz 2001

İnterbank ve Esbank tüm aktif ve pasifleriyle birlikte Eitbank bünyesinde birleştirilecek. Türkbank ise kapandı

Üç banka daha tarih oldu

Talipiller vazgeçince birleşme kaçınılmaz oldu

Fon bankalarına talip olan 8 kuruluştan 7'si Erzi ortomunda bankacılık sektörüne yatırım yapmanın cazibesini yitirmesi nedeniyle bankalaşmaktan vazgeçmişti. Finansbank, Koc Holding, Standard Bank, Kazımerbank, Dışbank, Korfazbank ve Zorlu Holding geri adım atarak, sadece Bank Ekspres'e talip olan Tekfen Grubu'ya girmeyi sürdürdü. Bank Ekspres'e daha önce Finansbank, Koc Holding, Standard Bank ve Kazımerbank, Koc Holding, Eitbank'a Dışbank, Finansbank, Koc Holding ve Korfazbank, İnterbank'a Korfazbank ve Standard Bank, Türkbank'a ise Dışbank ve Zorlu Holding teklif vermişti.

2. geçti bankası Eitbank oldu

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDK) İnterbank, Ekspres Bankası ve Eitbank'ın tüm aktif ve pasifleriyle birlikte Eitbank bünyesinde derinen birleştirilmesine karar verdi. İnterbank, Ekspres Bankası ve Eitbank'ın birleştirilmesiyse birlikte, konudaki bankaların arasında Sümerbank'tan sonra 2. en büyük okuyurdu. 2 bankaya tüm aktif ve pasifleriyle devredilen Eitbank'ın, derinden sonra aktif büyüklüğü 2,8 milyar liry, zarar toplamı da 1,7 milyar liry, zarar açacak. Ayrıca, TMSF, İstisat Bankası'nın Finans Kanı Bred Bank Populare'ye satışı konusunda da bankaya yönelik kuruluşa yetkili kıldı.

Türk Ticaret Bankası kapattıldı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, Türk Ticaret Bankası'nın bankacılık yapma iznini ve mevduat kabul etme iznini de 1 Temmuz 2001 tarihinden itibaren kaldırma kararı aldı. BDDK'dan yapılan açıklamaya göre, toplam 932 milyon 447 bin 814 dolar kaynak aktarmasına rağmen satış imkanı bulunmayan bankanın 1 Temmuz tarihli itibarıyla bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin kaldırılmasına karar verildi. Açıklamada bankadan dövizci olarak ve mevduat sahiplerinin hiçbir hak kaybı olmayacağı vurgulandı. Türkbank'ın 258 şubesi, 3 bin 664 kişi çalışıyor. ■ 7 de

Fondaki bankaların durumu

(15 Mart 2001 - Milyar TL)

Banka	Toplam aktif	Toplam bilet	Toplam mevduat
Danubank	3.162.865	1.294.134	2.429.059
Scandibank	1.997.990	317.599	3.417.720
Kesir	1.002.741	369.594	631.858
Bank Ekspres	214.597	134.521	351.569
Türkbank	643.755	112.500	602.181
Yeni birleştirilen üç banka			
Eitbank	1.112.664	491.904	956.747
Esbank	450.943	148.643	923.150
Finbank	585.251	105.067	1.599.854
Fon toplam	8.179.096	2.993.872	10.672.228
Sektör payı (%)	9,55	9,31	16,43

 DÜNYA

DÜNYA GAZETESİ: 16 Haziran 2001

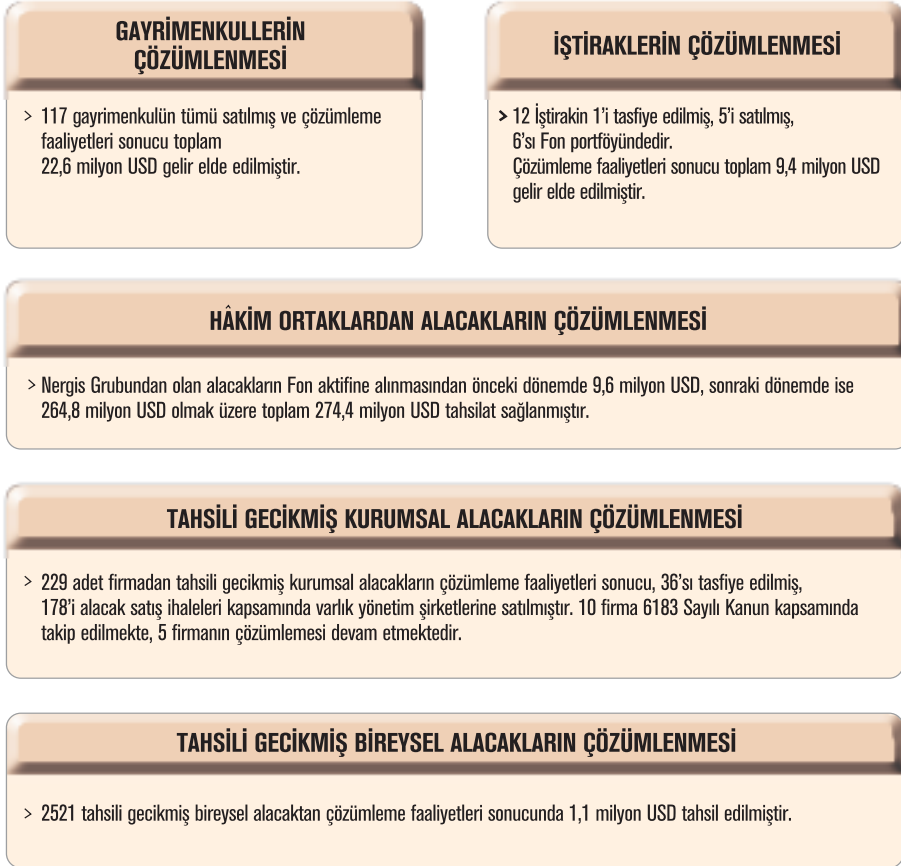
VARLIK
ÇÖZÜMLEMELERİ

INTERBANK

3.1. VARLIK ÇÖZÜMLEMELERİNE KISA BAKIŞ

Fon tarafından devralınan İnterbank'a ait varlıklar, devir işlemlerinin tamamlanmasını müteakip hızlı bir çözümleme sürecine girmiş, bu amaçla, gayrimenkul ve iştiraklerin satışı, tahsili gecikmiş alacakların ise tahsili işlemlerine başlanmıştır. Varlıkların çözümlemeleri aşağıda özetlenmiştir:

ŞEKİL 7: VARLIK ÇÖZÜMLEMELERİNE KISA BAKIŞ

3.2. GAYRİMENKULLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

Banka aktiflerinin Fona devri, birleşme sonrası Etibank bilânçosu üzerinden yapılmıştır. 13 Aralık 2001 tarihli Fon Yönetim Kurulu kararına istinaden Banka gayrimenkulleri kayıtlı değerleri üzerinden Fona devredilmiştir. Bu gayrimenkullerin etkin ve verimli bir şekilde çözümlenmesi için Fon tarafından çok yönlü geri kazanım faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

3.2.1. Gayrimenkullerin Fiili Devir İşlemleri

Fon Yönetim Kurulunun 13 Aralık 2001 tarihli kararıyla Fona devredilmesi gereken gayrimenkullerin kaydi devir ve tapu tescil işlemlerine başlanmıştır. Tapu tescil işlemleri, 21 Mart 2002 - 1 Mart 2005 tarihleri arasında tamamlanmıştır.

Devralınan gayrimenkullerin tapu tescil işlemleri, özellikle gayrimenkuller üzerinde bulunan takyidatlardan dolayı uzun bir zaman almış ve zahmetli bir süreç sonunda gerçekleşmiştir.

Bu kapsamda, Fonun talebiyle T.C. Başbakanlık Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan 30 Mart 2001 tarihli genelge ile taşınmaz tescillerinin tapu harcı ve özel işlem vergisi alınmadan yerine getirilmesi sağlanarak, Tapu Müdürlükleri nezdinde konu hakkında çıkabilecek tereddütlerin süratle ortadan kaldırılması sağlanmış ve tescil işlemleri çabuklaştırılmıştır.

Fon bünyesinde Gayrimenkuller Dairesinin kurulmasıyla birlikte, gerekli çalışmalar yoğunlaştırılmış ve bu işlemler sonucunda da 117 gayrimenkul, 16 milyon YTL kayıtlı değer üzerinden Etibank'tan Fon aktifine alınmıştır.

Gayrimenkullerin tescil işlemlerinin tamamlanmasını müteakip, bakım ve onarımları, eksik sigortaları yaptırılmış, değer tespiti amacıyla ekspertiz raporları düzenlenmiş ve hukuki sorunları giderilerek satışa hazır hale getirilmeye çalışılmıştır.

3.2.2. Gayrimenkullerden Sağlanan Geri Kazanımlar

30 Haziran 2009 tarihi itibarıyla Fon portföyünde yer alan 117 İnterbank gayrimenkulünden;

- 112'si 11 milyon YTL'ye peşin olarak,
- 5'i 20 milyon YTL'ye vadeli olarak satılmış olup tamamı

tahsil edilmiştir.

30 Haziran 2009 tarihi itibarıyla gayrimenkul çözümlemelerinden elde edilen toplam gelir 31 milyon YTL (22,6 milyon USD) olup İnterbank kaynaklı gayrimenkul portföyünün tümü çözümlenmiştir.

3.3. İŞTİRAKLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

İnterbank kaynaklı iştiraklerin Fona devri de gayrimenkullerin devrine benzer bir şekilde birleşme sonrası Etibank bilançosu üzerinden yapılmıştır. Muhasebe devirlerine paralel olarak hızla tescil işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Devralınan iştiraklerin çözümlenmesi amacıyla devir, satış, yeniden yapılandırma ve tasfiye gibi muhtelif çözümleme yöntemleri uygulanmıştır.

3.3.1. İştiraklerin Fon Adına Tescili

Fon Yönetim Kurulunun muhtelif kararlarıyla Fon aktifine alınan 39 birleşik Etibank iştirakinden 12'si İnterbank kaynaklıdır. Devralınan İnterbank iştiraklerinin Fon adına devir ve tescil işlemleri için devir tabloları oluşturularak bu iştirakleri bilançosunda taşıyan Etibank ile gerekli mutabakat sağlanmıştır. Mutabakat süreci sonrasında iştirak hisselerinin Fon adına iştirak pay defterlerine kaydı ve Ticaret Sicili'ne tescili gerçekleştirilmiştir. 28 ve 31 Aralık 2001 tarihlerinde 12 iştirak 72 bin YTL üzerinden Fon aktifine kaydedilmiş olup iştiraklere ilişkin bilgilere Tablo 9'da yer verilmiştir.

TABLO 9 : DEVRALINAN İŞTİRAKLER

İŞTİRAK ADI	FONUN HİSSE ORANI (%)	ÖDENMİŞ SERMAYE (YTL)	FONA DEVİR TARİHİ	FON KAYITLARINDAKİ DEĞERİ (YTL)
İnter Yatırım	20,00	1.000.000	31.12.2001	0
İnter Portföy	73,94	610.000	31.12.2001	0
İntertech	99,99	700.000	31.12.2001	0
TCMB	0,04	25.000	28.12.2001	10
İntermim Dekorasyon	98,00	5.000	28.12.2001	4.900
Seçkin Destek	21,86	685.000	31.12.2001	0
Nergis Tekstil	20,00	23.000.000	31.12.2001	0
Yeşim Tekstil	20,00	23.000.000	31.12.2001	0
İzmir Enternasyonal Otelcilik	5,00	120.000	31.12.2001	0
Nergis Holding	1,73	5.000.000	31.12.2001	0
AKK	99,9789	1.061.200	31.12.2001	0
Takasbank	0,17	60.000.000	28.12.2001	66.902
TOPLAM				71.802

Devralınan iştiraklerin 4'ünün çoğunluk hisseleri, 8'inin azınlık hisseleri Fon tarafından devralınmıştır. Devralınan iştiraklerin 4'ü finans sektöründe, 7'si hizmet ve sanayi sektörlerinde faaliyet göstermekte olup 1'i holding şirkettir.

Çözümleme sürecinin başında, portföye alınan tüm bu iştiraklerin, Fon iştirak oranı, faaliyet alanları, büyüklükleri, kuruluş yerleri, finansal ve hukuki durumlarına ilişkin bilgi dosyaları oluşturulmuş, iştiraklere ait kıymetli evrak tutanağa bağlanarak devralınmış ve muhafazası sağlanmıştır.

3.3.2. İştiraklerin Çözümleme Süreci

İştiraklerin Fon aktifine devrini müteakip, iştiraklerin yönetim ve denetimlerinin oluşturulması ve değer tespiti aşamasına geçilmiş ve iştiraklerin çözümleme sürecinin sağlıklı olarak yürütülmesi yönünde gerekli ilk tedbirler alınmıştır.

Bu kapsamda iştiraklerin genel kurulları icra edilmiş, iştiraklerin yönetim ve denetim kurullarına Fonu temsilen görev yapmak üzere üyeler seçilmiş ve bu üyeler eliyle iştiraklerin mali, hukuki, idari işlem ve kayıtlarına nüfuz edilerek iştiraklerin gerçek durumları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Ardından rehabilitasyon ve kayıtların mevzuata uygun hale getirilmesi çalışmalarına başlanmıştır.

Devirden sonraki ilk faaliyetlerden biri de, iştiraklerin başta hâkim ortak tarafından yapılanlar olmak üzere, istismara konu olup olmadığının tespitidir. Bu çalışmalar sonucunda, istismarlar nedeniyle doğan zararların ve sorumluların tespiti yapılmış ve zararların tazmini amacıyla gerekli idari ve hukuki girişimlerde bulunulmuştur.

Bu süreçte;

- Mali değeri kalmamış olan iştirakler aynı zamanda hâkim ortak istismarına da konu olduğundan, gerekli mali sorumluluk davalarının açılabilmesi ve hâkim ortak alacaklarının korunabilmesi ile gerektiğinde Fona temlikinin gerçekleştirilebilmesini teminen tasfiye veya iflası yoluna gidilmeksizin yaşatılmak zorunda kalmış,
- Bu firmaların mali imkanları kısıtlı olduğundan, vergi, personel, işçi alacakları gibi yükümlülüklerinin ödenmesinde finansman sorunlarıyla karşılaşmıştır.

3.3.3. İştiraklerden Sağlanan Geri Kazanımlar

İştiraklere ilişkin sürdürülen muhafaza ve tedbir çalışmalarının yanı sıra, bir taraftan da satışa çıkarılması uygun bulunan iştirakler için değer tespiti ve bunun gibi hazırlık çalışmaları tamamlanarak Fon Kurulu onayına sunulmuştur. İştirak satışları kapalı teklif isteme ve açık artırma ile davet ve pazarlık yöntemleri uygulanarak gerçekleştirilmiştir.

Satış için resmi mercilerden gerekli izinlerin alınmasının ardından, satış bedelinin yatırılması, devre konu hisselerin yeni alıcı adına pay defterine işlenmesi, gerekli tescil işlemleri ile diğer prosedürlerin tamamlanmasıyla hisse devir işlemleri sonuçlandırılmış ve söz konusu iştirak hisselerinin Fon aktifinden çıkışı gerçekleştirilmiştir.

Devralınan iştiraklerden ekonomik değerini yitirmiş ve yaşatılma imkanı kalmamış olanlar için ise tasfiye çalışmaları başlatılmıştır.

Bu kapsamda, Etibank'tan devralınan İnterbank'a ait 12 iştirakten, 5'i satılmış, kalan iştiraklerden 1'i tasfiye edilmiştir. Halihazırda Fon aktifinde 6 İnterbank kaynaklı iştirak bulunmaktadır.

TABLO 10: İŞTİRAKLERİN MEVCUT DURUMU

İŞTİRAK ADI	FONUN HİSSE ORANI (%)	FON AKTİFİNDEN ÇIKIŞ TARİHİ	DURUMU
İnter Yatırım	20,00	15.05.2002	Satış
İnter Portföy	73,94	03.07.2002	Satış
İntertech	99,99	17.07.2002	Satış
TCMB	0,04	31.07.2003	Satış
İntermim Dekorasyon	98,00	26.04.2008	Tasfiye
Seçkin Destek	21,86	-	Portföy
Nergis Tekstil	20,00	-	Portföy
Yeşim Tekstil	20,00	-	Portföy
İzmir Enternasyonal Otelcilik	5,00	-	Portföy
Nergis Holding	1,73	-	Portföy
AKK	99,9789	08.01.2002	Satış
Takasbank	0,17	-	Portföy

Satılan 5 İnterbank iştirakinin toplam satış bedeli 9,2 milyon YTL'dir.

TABLO 11: SATILAN İŞTİRAKLER

İŞTİRAK ADI	FONUN HİSSE ORANI (%)	FON KAYITLARINDAKİ DEĞERİ (YTL)	FON AKTİFİNDEN ÇIKIŞ TARİHİ	SATIŞ BEDELİ (YTL)
İnter Yatırım	20,00	0	15.05.2002	537.422
İnter Portföy	73,94	0	03.07.2002	737.364
İntertech	99,99	0	17.07.2002	2.937.827
TCMB	0,04	10	31.07.2003	635
AKK	99,9789	0	08.01.2002	5.000.000
TOPLAM				9.213.248

Söz konusu iştiraklerin satış bedeline ilave olarak, Takasbank'tan 230 bin YTL temettü geliri elde edilmiştir. Böylece toplam çözümleme geliri 9,4 milyon YTL'ye (6,4 milyon USD) ulaşmıştır.

Fon aktifinde kalan 6 iştirakin 3'ünde (Nergis Tekstil, Yeşim Tekstil ve Nergis Holding), hâkim ortak alacaklarının çözülmesi uygulamalarına paralel olarak hareket edilmektedir. Diğer üç iştirakin çözümleme çalışmalarına devam edilmektedir.

3.4. HÂKİM ORTAKLARDAN ALACAKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ

Kitabın, Bankanın Fona devri öncesine ait bölümlerinde değinildiği üzere hâkim ortaklar Banka kaynaklarını doğrudan ve dolaylı yollardan kullanmıştır. Bankanın Fona devrinin akabinde gerek BYM gerekse Fon tarafından gerçekleştirilen incelemeler sonucunda hâkim ortak tarafından istismar edildiği tespit edilen Banka kaynakları nedeniyle doğan zararın minimize edilmesi için hızlı bir geri kazanım sürecine girilmiştir.

Banka hâkim ortakları Nergis ve Çukurova Gruplarından alacakların geri kazanımında idari ve hukuki pek çok yönetime başvurulmuştur.

3.4.1. Hâkim Ortak Kredi Dosyalarının Devralınması ve Borç Kesinleştirme Çalışmaları

Banka aktiflerinin Fona devri birleşme sonrası Etibank bilançosu üzerinden yapılmıştır. Fon Yönetim Kurulunun 25 Eylül 2001 tarihli kararı ile tahsili gecikmiş kredi, takip ve dava dosyası muhteviyatı Banka alacaklarının, takipteki bireysel krediler ve kredi kartları hesaplarında oluşan Banka alacaklarının ve her türlü alacak dava dosyasının Fon tarafından bilanço net defter değeri üzerinden devralınmasına karar verilmiştir.

Etibank tarafından kredilerin muhasebe bakiyeleri, ayrılan karşılık tutarları ve net defter değerlerinin yer aldığı temlik listeleri hazırlanmış ve yapılan mutabakatlar çerçevesinde dosyalar Fon tarafından devralınmıştır.

İnterbank hâkim ortağı Nergis Grubu ile ilgili devralınan 66 gerçek ve tüzel kişiye ait kredi alacağının toplam muhasebe bakiyesi 398 milyon YTL'dir. Ayrıca, Nergis Grubunun diğer 9 Fon bankasından, kullanmış olduğu krediler de Fon tarafından devralınmıştır.

TABLO 12: DİĞER FON BANKALARININ NERGİS GRUBUNDAN ALACAKLARI

BANKA ADI	FİRMA ADEDİ	DEVİR TARİHİNDEKİ MUHASEBE BAKİYESİ (YTL)
Pamukbank	2	17.875.663
Egebank	6	2.704.344
Etibank	6	41.401.648
Yurtbank	8	12.654.946
Bank Kapital	5	3.389.837
Esbank	4	12.137.705
Demirbank	4	15.306.346
İktisat Bankası	5	8.739.538
Sümerbank	2	4.060.425
TOPLAM	42	118.270.452

Böylece İnterbank'tan ve diğer Fon bankalarından devralınan Nergis Grubuna dahil 108 gerçek ve tüzel kişiden kredi alacağının toplam muhasebe bakiyesi 516 milyon YTL'ye ulaşmıştır.

Devralınan nakdi kredilerin yanı sıra Nergis Grubu firmalarının kullanmış oldukları mer'i durumda bulunan gayrinakdi kredi tutarı 149 bin USD' dir.

Hâkim ortak dosyalarının devralınmasından sonra, dosyaların içerikleri, teminatları, borçluların varlıkları, şirketlerin faaliyetleri ve durumları, BYM ve Banka Teftiş Kurulu raporları incelenmiştir. Yapılan incelemelerle Fon tarafından yapılacak takip işlemlerine dayanak teşkil edecek hâkim ortak borç tutarı kesinleştirilmiş, varsa takip yapılmayan alacaklar ortaya çıkarılmış ve alacağın niteliğine uygun takip yöntemleri belirlenmiştir.

3.4.2. Hâkim Ortaklardan Alacakların Geri Kazanımı

Hâkim ortakların Fona olan borçlarının kesinleştirilmesi ve alacağın niteliğine uygun takip yöntemlerinin belirlenmesini müteakip aşağıda anlatılan geri kazanım yöntemleriyle alacaklar tahsil edilmeye çalışılmıştır. Bu süreçte protokoller yapılmış ve Nergis Grubundan borçların tahsilatı için büyük çaba sarfedilmiştir. Tahsilatların en etkin biçimde yapılabilmesi amacıyla protokollerin yanı sıra ilgili kanunların verdiği yetkiler kullanılarak;

- 6183 takibi,
- Ticari ve iktisadi bütünlük satışı,
- Şirketlerin yönetim ve denetiminin Fon tarafından devralınması (15/7-a),
- Banka kaynakları kullanılarak edinilen veya edindirilen varlıkların Fon adına tescili (15/7-b)

kapsamındaki uygulamalara başvurulmuştur.

3.4.2.1. Nergis Grubundan Olan Alacakların Geri Kazanımı

Nergis Grubu ile Protokol İmzalanması: Nergis Grubu ile 19 Ağustos 2004 tarihinde ilk protokol daha sonra 23 Kasım 2004 ve 14 Ağustos 2005 tarihlerinde iki ek protokol imzalanmıştır. Söz konusu protokollere ilave olarak, 31 Mayıs 2005 ve 13 Temmuz 2007 tarihlerinde Gruptan taahhütname alınmıştır.

Cavit Çağlar

Nergis Grubu ile Fon arasında imzalanan 19 Ağustos 2004 tarihli protokolün başta ödeme planına uyulmaması olmak üzere, bazı edimlerinin yerine getirilmemesi nedeniyle, Nergis Grubu temerrüde düşmüştür.

Protokol Öncesi Çalışmalar: Dosyaların devir alınmasından sonra kredi ve hukuk dosyaları, BYM ve Banka Teftiş Kurulu raporları ve devam eden davalar dikkate alınarak borçlu Grup firmaları ve borç tutarı tespit edilmiştir.

İnterbank hâkim ortakları Cavit Çağlar ve Şükrü Şankaya ile Fon arasında Nergis Grubunun Fon bankalarına olan borçlarının tahsili için 2001 yılında başlayan görüşmeler kesintiye uğramadan devam etmiştir. Ancak anapara mutabakatı, uygulanacak faiz oranı ve teminat konularında mutabakat sağlanamamıştır. Grubun muhtelif tarihli teklifleri Fon tarafından değerlendirilmiş, Nergis Grubunun borcunun tespiti ve ödeme planına bağlanması ile ilgili mutabakata varılmıştır.

Protokolün Dayanakları: Fon Kurulunun 18 Ağustos 2004 tarihli kararı ile Nergis Grubundan olan Fon alacağının tahsilinde;

- Takip yollarıyla elde edilebilecek tutarın, Fon alacaklarının büyük bir kısmını karşılayamayacağının ve Nergis Grubu şirketlerinde istihdam, üretim ve ihracat kayıplarına yol açacağının öngörülmesi,
- Hâkim ortaklar Cavit Çağlar ve Şükrü Şankaya ile Gruba dahil borcu olmayan bazı firmaların, Nergis Grubu kredileri için kefil olmaları ve iki hâkim ortağın da menkul ve gayrimenkul tüm varlıklarını teminat göstererek ödeme teklifinde bulunmaları,
- Fon dışındaki alacaklı bankalarla Nergis Grubu arasında anlaşma sağlanmış olması ve bu bankalara ödemelerin yapılmasının teminatlar açısından Fonun lehine olması,
- Nergis Grubunun yılda 200-250 milyon USD ihracat yapabilecek seviyeye gelmiş olması ve Fon alacağının tahsili imkanlarının artması,
- Yeşim Satış Mağazaları, Çağlar Holding, NSP Tekstil ve Nergis İnşaat gibi borcu olmayan firmaların da protokol kapsamına alınmak suretiyle Grubun tüm faaliyetlerinin izlenebilir hale gelmesi,

- Nergis Grubunun faal durumda olan tüm şirketlerinde, halka açık hisseler dışındaki hisselerin rehin alınması

gerekçeleri ile Nergis Grubundan olan Fon alacaklarının idari yoldan tahsil edilmesine yönelik protokol yapılmasına karar verilmiştir.

19 Ağustos 2004 Tarihli Protokol: Fon ile Nergis Grubu arasında 19 Ağustos 2004 tarihinde borcun tasfiyesini teminen bir protokol imzalanmıştır.

Bu protokol ile 31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla nakit anapara borcu, kredilerden kaynaklanan 1,2 milyar USD, temlik kullanımından kaynaklanan 63,5 milyon USD ve iştirak alımından kaynaklanan 447 milyon USD olmak üzere toplam 1,7 milyar USD olarak hesaplanmış ve birikmiş faizleriyle birlikte taksitlendirilmesi kararlaştırılmıştır.

Ödeme planında yer alan ilk 3 taksitin geri ödemesi, ağırlıkla varlık devri kaynaklı olup bu dönemde yaklaşık 216 milyon USD tahsilat sağlanması öngörülmüştür.

Öte yandan, bu protokolde yer alan bazı hükümlerle; borcun ödenmesinde kullanılacak kaynakları yaratma kapasitesine sahip Nergis Grubu şirketlerinin denetim altına alınması da amaçlanmıştır.

Bu kapsamda;

- Fonun gerekli görmesi halinde, esas itibarıyla protokol borçlusu ve kefil olan Nergis Grubu şirketlerinin yönetim ve/veya denetim kurulu üyelerinin veya diğer yöneticilerinin, kısmen veya tamamen Fonun önereceği kişilerden seçilmesi,
- Protokolün işlerliğinin takibi ve yükümlülüklerin zamanında karşılanabilmesi için Grup şirketlerinin Fon tarafından yönlendirilmesi amacıyla üye sayısı Fon tarafından belirlenecek bir koordinasyon kurulunun oluşturulması,
- Ayrıca, Yeşilşehir Projesi nedeniyle protokolün temel fon yaratma kaynağı olması planlanan Nergis İnşaat'a ait hisselerin Fon tarafından devralınması

öngörülmüştür.

TMSF, NERGİS'E YÜZDE 1 FAİZ 12 YIL VADE KOYDU

Çağlar'la tekstile yüklen 1.7 milyar doları öde

İNTERBANK'tan kaynaklanan borçların ödenmesi konusunda TMSF ile Nergis Grubu anlaştı. Dün TMSF Başkanı Ahmet Ertürk ile Nergis Grubu patronu Cavit Çağlar 1.7 milyar dolarlık borçun ödeme planı üzerinde anlaştı. Çağlar borcunu 12 yılda 'Libor artı 1' faizle ödeyecek.

TASARRUF Medyatı Sigorta Fonu (TMSF), Nergis Grubu ile anlaştı. TMSF Başkanı Ahmet Ertürk ile Nergis Grubu patronu ve Interbank'ın eski sahiplerinden Cavit Çağlar'ın imzalarıyla sonuçlanan protokole göre Nergis Grubu 12 yılda 'Libor artı 1' faizle 1 milyar 678 milyon dolar borç ödeyecek. Protokole ayrıca Interbank'ın eski sahiplerinden Şükrü Şenkaya'da taraf olarak imza attı.

Atılan imzalarından sonra TMSF'nin yaptığı açıklamada, Nergis Grubu'nun buata inşaat olmak üzere beklenen verim alamadığı alanların çekilip, tekstil gibi daha yüksek katma değer oluşturma sektörlerinde çalışacağı üzerinde durduğu kaydedildi. Dün atılan imzalar sonucunda, TMSF, bankalar patronlarıyla keskinleşmiş yeni protokol imzalamış oldu. İmzalaması sekizinci anımsına ise Etibank nedeniyle Dinc Bilgin ve ortağı olduğu şirketlerle yapılan bir protokol.

12 YIL VADE

TMSF bir süredir devam eden görüşmeler sonucunda dün Nergis Grubu ile bir protokol imzalandı. Anlaşmaya, TMSF Başkanı Ahmet Ertürk ile 7 Ocak 1999 tarihinde usulüz kredi kullanımından dolayı 1.1 milyar dolar zarar nedeniyle el konulan Interbank'ın hukim ortakları Cavit Çağlar ve Şükrü Şenkaya imza koydu.

31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla TMSF'ye krediler ve kefaletlerden dolayı 1 milyar 678 milyon dolar, sorumluluk 2.1 milyar dolar.

İmzalandıktan sonra TMSF'nin Nergis Grubu'na 1.7 milyar dolarlık borç yüklediği belirtildi.

süresince Cavit Çağlar ve Şükrü Şenkaya'na Interbank'tan kaynaklanan borçlarını 'Libor artı yüzde 1' faiz uygulanacak. Grubu ait bazı gayrimenkuller ile bir kısım şirketlerdeki hisseler borca karşılık TMSF'ye devredilecek.

Ayrıca gruba ait diğer gayrimenkul, fabrika ve tesisler üzerindeki mevcut ipoteklere ek olarak, borç tutarı kadar yeni ipotek tesis edilecek ve grup firmalarının hisseleri Fon tarafından rehin alınacak.

181 MİLYONLUK ÖDEME

İmzalanın protokol uyarınca, ödemeler bu yıl yazlık destiyle başlayacak ve yıl

sonuna kadar yaklaşık 181 milyon dolarlık ödeme yapılacak. TMSF açıklamasında, Nergis Grubu'da borç yapılandırma görüşmelerinde dikkate alınan önemli noktalar arasında, kamusal takip yoluyla tahsil edilebilecek alacağın, hem miktar hem de süre itibarıyla protokole beklenen tahsilatın bugünkü değerini gerisinde kalacak olmasının yer aldığı belirtildi.

Açıklamada, Nergis Grubu'nun sanayi şirketlerinin, sahip olduğu yüksek üretim ve ihracat potansiyelinin zaman içinde oluşturacağı kârlarla borçların ödenmesine daha büyük katkıda bulunacağını beklenildiği kaydedildi.

Yeşil Şehri, TMSF'ye verdi

PROTOKOLÜN

İmzalanımasından sonra TMSF'den yapılan açıklamada, Nergis Grubu'nun, sahip olduğu ve üretim faaliyetlerine katkısı olmayan varlıklarını, borçları karşılığında TMSF'ye devredileceği veya satılabileceği belirtildi.

Açıklamada, Nergis Grubu'nun satış bedelini TMSF'ye vereceği ifade edildi. "Grubun inşaat gibi bazı yarı ticari faaliyetlerden çekilerek aul faaliyet alanı olan tekstile yoğunlaşarak suretiyle daha büyük katma değer yaratması planlanıyor. Bu amaçla bir borç ödeme kapasitesine sahip inşaatı dağıtılan inşaat

projesinin TMSF'nin öngöreceği yeni bir finansal ve ticari model içinde sürdürülmesi üzerinde anlaşıldı" denildi.

TMSF'ye yakın kaynaklar, Çağlar'ın en önemli projelerinden Yeşil Şehir'in yapılan anlaşma gereğince TMSF'ye geçeceğini

belirtti. Nergis Grubu ile TMSF arasındaki fiyat pazarlığını ise buğumsuz bir damgasın şirket aracılığıyla çözümleneceği aynı kaynak tarafından kaydedildi. Bu operasyonun en kısa sürede sonuçlandırılacağı ve Nergis Grubu'nun ödeme planının açıklanacağı bu kaynağın verdiği bilgiler arasında yer aldı.

Hürriyet

HÜRRİYET GAZETESİ: 20 Ağustos 2004

23 Kasım 2004 Tarihli Birinci Ek Protokol: İlk protokolün uygulamasında, halka açık Nergis Grubu şirketleri, ihracat taahhüt açıkları ve açılan muhtelif davalarla ilgili ortaya çıkan aksaklıkların giderilmesi amacıyla, Fon Kurulunun 13 Ekim 2004 tarihli kararı ile ek protokol düzenlenmesine karar verilmiştir.

İlk protokolün bazı maddelerinin revizyonuna yönelik birinci ek protokol, 23 Kasım 2004 tarihinde imzalanmıştır.

31 Mayıs 2005 Tarihli Taahhütname: Nergis Grubu tarafından Bursa'da projelendirilen 'Yeşilşehir', Grup borçlarının tasfiyesinde en önemli faktörlerden biridir. Söz konusu projenin inşaatına 1996 yılında başlanmıştır. 1998 yılından sonra, Nergis Grubunun yaşadığı mali sorunlar nedeniyle yüklenici firmaya (Baytur İnşaat) hak edişlerin ödenememesi üzerine inşaat faaliyetleri durmuş ve Baytur İnşaat tarafından açılan davalar Nergis İnşaat aleyhine kesinleşmiştir. Projeye konu taşınmazlar üzerinde, Fon tedbirleri yanında Baytur İnşaat'ın da ipotekleri ve hacizleri bulunmaktadır.

Nergis İnşaat ile Baytur İnşaat arasındaki borç tasfiye çalışmaları neticesinde; borcun tasfiye edilerek, konut satışına engel olan takyidatların ortadan kaldırılması, Fon alacaklarının tahsili için gerekli görülmüştür. Bu kapsamda, Nergis İnşaat ile Baytur İnşaat arasındaki ihtilaf konusu alacaklar Fon tarafından çözümlenmiş ve protokol borcuna çözümlenen alacak tutarında bir ilavenin yapılması konusunda Nergis Grubundan taahhütname alınmıştır.

Nergis Grubu ile Baytur İnşaat arasındaki sorunun çözülmesini müteakip 1 Aralık 2005 tarihinde yeni bir yüklenici firma ile sözleşme imzalanmış ve Yeşilşehir Projesi kaldığı yerden devam ettirilmiştir.

14 Ağustos 2005 Tarihli İkinci Ek Protokol: 14 Ağustos 2005 tarihli ikinci ek protokol ile; Yeşilşehir Projesi kapsamında olup üzerlerinde Fon lehine ipotek ve hacizler bulunan Nergis İnşaat, Cavit Çağlar, Mustafa Çağlar ve Nursel Çağlar mülkiyetindeki taşınmazlara ilişkin ilk protokol hükümleri revize edilmiştir.

Bu protokol ile Nergis İnşaat ile yüklenici firma arasındaki sözleşmenin uygulamasında karşılaşılan zorluklar aşılmaya çalışılmıştır.

13 Temmuz 2007 Tarihli Taahhütname: İlk protokole dahil olmayan, karşılıklı (back to back) krediler ile dolaylı olarak kullanılan kredilerden kaynaklanan 154 milyon USD tutarındaki Fon alacakları, 13 Temmuz 2007 tarihli taahhütname ile Nergis Grubu tarafından üstlenilmiş, buna karşılık Fon tarafından da söz konusu alacaklara ilişkin olarak açılmış mali sorumluluk davaları durdurulmuştur.

19 Ağustos 2004 tarihli protokol borcuna eklenen tazmin, ek taahhütnameler ve alınan temlikler ile protokol borcu 1,7 milyar USD tutarına ulaşmıştır.

Protokolün Temerrüde Düşmesi: Protokoller kapsamında Nergis Grubundan 70 milyon USD nakdi, 80 milyon USD aynı olmak üzere toplam 150 milyon USD tahsilat yapılmıştır. Nakdi tahsilatın ağırlıklı kısmı Yeşilşehir Projesinden kaynaklanmakta, aynı tahsilatlar ise Grup tarafından Fona devredilen şirket hissesi ve taşınmazlardan oluşmaktadır.

Ancak Nergis Grubu tarafından ödenmesi gereken 116 milyon USD'lik anapara taksidi ile 78 milyon USD'lik faizin ödenmemesi ve bazı şirket ve taşınmazların Fona devir işlemlerinin gerçekleşmemesi üzerine, Fon Kurulunun 13 Mart 2008 tarihli kararı ile; Nergis Grubu protokolü temerrüde düşürülmüş ve Fon alacağı hakkında, 6183 Sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasına karar verilmiştir.

Nergis Grubuna İlişkin 6183 Sayılı Kanun Kapsamında Gerçekleştirilen İşlemler: Nergis Grubunun gerek İnterbank'tan gerekse diğer Fon bankalarından kullanmış olduğu krediler için yeterli düzeyde teminat ve Fona olan borçlarını karşılayabilecek ölçüde mal varlığı bulunmamaktadır.

Öte yandan, Grubun mal varlıkları üzerinde Fonun uygulamış olduğu tedbirler ve koymuş olduğu hacizlerden önce üçüncü kişilerce konulan ipotek, haciz ve bunun gibi takyidatlar da bulunmaktadır.

Bu nedenlerle protokol yoluyla çözüme öncelik verilmiş ve Nergis Grubunun temerrüde düştüğü 13 Mart 2008 tarihine kadar 6183 Sayılı Kanun uygulamaları sınırlı kalmıştır.

Ancak idari yollardan arzu edilen sonuçlara ulaşılamayınca, Nergis Grubu hakkında 6183 Sayılı Kanun kapsamında takip işlemlerine başlanılmış ve bu kapsamda helikopter, yat, otel, fabrika binası ve benzeri muhtelif menkul ve gayrimenkuller haczedilerek, ihale edilmiş ve satış bedelleri borca mahsup edilmiştir.

Nergis Grubuna İlişkin Ticari ve İktisadi Bütünlük Kapsamında Gerçekleştirilen İşlemler: 6183 Sayılı Kanun uygulamalarının yanı sıra, Nergis Grubu Şirketlerinin haczedilen mal, hak ve varlıklarından 5411 Sayılı Kanunun 134. maddesi hükümleri kapsamında, 8 ticari ve iktisadi bütünlük paketi oluşturulmuştur. Bu çerçevede oluşturulan ticari ve iktisadi bütünlük paketleri aşağıdaki gibidir:

- **Polylen Ticari ve İktisadi Bütünlüğü:** Polylen'e ait içinde sentetik iplik fabrikasının bulunduğu 3 gayrimenkul ile fabrika binasında bulunan menkuller ve muhtelif haklar.
- **Yeşim Tekstil Ticari ve İktisadi Bütünlüğü:** Yeşim Tekstil'e ait içinde fabrika binasının bulunduğu 41 gayrimenkul ile fabrika binasında bulunan menkuller ve muhtelif haklar.
- **İpek Finansal Kiralama Ticari ve İktisadi Bütünlüğü:** İpek Finansal Kiralama'ya ait finansal kiralama lisansı.
- **Nergis Finansal Kiralama Ticari ve İktisadi Bütünlüğü:** Nergis Finansal Kiralama'ya ait finansal kiralama lisansı.
- **BİS Enerji Ticari ve İktisadi Bütünlüğü:** Bis Enerji'nin Nursel Çağlar ve Nermin Şankaya'ya ait yüzde 50 hissesi.
- **Nergis Tekstil Ticari ve İktisadi Bütünlüğü:** Nergis Tekstil'e ait içinde fabrika binası da bulunan 5 gayrimenkul ile fabrika binasında bulunan menkuller ve muhtelif haklar.
- **Sifaş Ticari ve İktisadi Bütünlüğü:** Sifaş'a ait fabrika binası ile fabrika binasında bulunan menkuller ve muhtelif haklar.
- **Olay Medya Ticari ve İktisadi Bütünlüğü:** Olay Radyo ve Televizyon, Olay Basın ve Yayıncılık ile Çağlar Holding mülkiyetinde bulunan Olay TV, Olay FM, Olay Gazetesi ve Olay Trend Dergisi ile 1 gayrimenkul, yayın ekipmanı, cihaz ve araçları, demirbaşlar, menkul mallar ve muhtelif haklar.

Bilahare, Polylen, Nergis Tekstil ve Sifaş ticari ve iktisadi bütünlükleri; faaliyet alanlarının benzerliği, işletmelerin birbirlerine yakın mesafede olması hususları dikkate alınarak Fon Kurulunun 11 Eylül 2008 tarihli kararıyla Nergis Tekstil Fabrikaları Ticari ve İktisadi Bütünlüğü adıyla birleştirilmiştir.

Diğer yandan İpek Finansal Kiralama ve Nergis Finansal Kiralama ticari ve iktisadi bütünlüklerine konu finansal kiralama lisansları Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından iptal edilmiştir.

Nergis Grubuna İlişkin 4389 Sayılı Kanunun 15/7-a Maddesi Kapsamında Yapılan İşlemler: Nergis Grubu ile ilgili olarak yapılan incelemelerde, Banka kaynaklarının çeşitli yollarla hâkim ortağa aktarılması işlemlerinde Grup firmalarının kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu nedenle, Nergis Grubunun Fona olan borçlarının tahsili için 4389 Sayılı Kanunun 15/7-a maddesi kapsamında gerekli işlemler yapılmış ve aşağıda belirtilen 6 şirketin yönetim ve denetimleri Fon tarafından devralınmıştır.

- **Yasemin Turizm:** Banka kaynağı aktarıldığı tespit edilen Yasemin Turizm'in temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi 21 Şubat 2008 tarihinde Fon tarafından devralınmıştır.
- **Bis Enerji:** Bis Enerji'nin ticari ve iktisadi bütünlük halinde satışına kadar geçecek olan süreçte üretim tesislerinin değerinin korunmasını ve Nergis Grubuna muhtemel bir kaynak aktarımının önlenmesini teminen, Nergis Grubunun Bis Enerji'de sahibi bulunduğu ve daha önce haczedilmiş bulunan yüzde 50 hissesine ait temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi 6 Mart 2008 tarihinde Fon tarafından devralınmıştır.
- **Olay Radyo ve Televizyon/Olay Basın ve Yayıncılık:** Banka kaynağı aktarıldığı tespit edilen Olay Radyo ve Televizyon ile Olay Basın ve Yayıncılık'ın temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi 6 Mart 2008 tarihinde Fon tarafından devralınmıştır.
- **Çağlar Holding:** Banka kaynağı aktarıldığı tespit edilen Çağlar Holding'in temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi 25 Nisan 2008 tarihinde Fon tarafından devralınmıştır.
- **Olay Medya:** Olay Radyo ve Televizyon ile Olay Basın ve Yayıncılık firmaları ile yönetsel ve finansal bütünlük içerisinde bulunan Olay Medya'nın temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi 2 Mayıs 2008 tarihinde Fon tarafından devralınmıştır.
- **Yeşim Turizm:** Olay Basın ve Yayıncılık'ın mülkiyetindeki aktifleri kullanma hakkı verilen ayrıca faaliyetlerini Nergis Grubu firmaları ile finansal bütünlük içerisinde sürdürdüğü tespit edilen Yeşim Turizm'in temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi ise 16 Mayıs 2008 tarihinde Fon tarafından devralınmıştır.

Ağustos 2004'te Cavit Çağlar (solda), TMSF Başkanı Ahmet Ertürk ile borçların ödenmesi için anlaşmıştı.

TMSF, Çağlar'ın medyasına el koydu

İSTANBUL - Tasarruf Mevduatı Fonu (TMSF) ortaklık ve yönetim yapısıyla Çağlar Grubu'na dahil olan Olay Radyo ve Televizyon ile Olay Gazetesi'nin yönetimin ve denetimine el koydu. Çağlar'ın yaptığı borç ödeme protokolüne uymadığı için BİS Enerji şirketine yüzde 50 hissesiyle, İstanbul'daki Plaza Otel'in yüzde 75 hissesini kontrol eden Yasemin Turizm'e el koyan TMSF şimdi de basın sektöründeki yatırımlarına karşı harekete geçti.

'İnterbank'tan para aktarmış'

Adının açıklanmasını istemeyen bir TMSF yetkilisi Cavit Çağlar'ın söz konusu şirketlere bir zamanlar sahip olduğu İnterbank'tan kaynak aktardığının tespit edildiğini belirterek el koymanın gerekçesini şöyle anlattı:

TMSF, Cavit Çağlar'ın borç ödeme protokolüne uymadığı gerekçesiyle Bursa'da kurulu Olay TV ve Olay Gazetesi'nin yönetimini devraldı

'Cavit Çağlar bir zamanlar sahip olduğu İnterbank'tan yanında çalışanlara kurdurduğu şirketlere şahsi kefaletiyle kredi kullandı. Biz daha sonra kredilerin Olay Radyo ve Televizyon Yayıncılık A.Ş. ile Olay Basın ve Yayıncılık A.Ş. firmalarına aktarıldığını belirledik. Bu şirketler de kredileri

İnterbank'a ödemedi. Çağlar, bu şirketleri İnterbank'a el koymadan bir gün önce Türkiye'nin önde gelen gruplarından birine satmak üzere anlaşma yaptı. Ancak daha sonra satış gerçekleşmedi. Biz de İnterbank olayı nedeniyle yaptığımız incelemede bu iki şirketin aslında Çağlar'a ait olduğunu belirledik. Sahip olarak görünen kişiler halen Çağlar'ın yanında çalışıyor. İşte bu nedenle şirketlere el koyduk.'

'İncelemeler yoğun şekilde devam ediyor'

TMSF'den yapılan yazılı açıklamada, fonun, kamu alacaklarını en kısa sürede ve en yüksek bedelle tahsil edebilmek amacıyla, hükim ortakların doğrudan veya dolaylı sahip oldukları varlıkları ilgili inceleme ve araştırmaları yoğun bir şekilde devam ettirdiği belirtildi. (Radikal)

Radikal

RADİKAL GAZETESİ: 08 Mart 2008

Nergis Grubuna İlişkin 4389 Sayılı Kanunun 15/7-b Maddesi Kapsamında Yapılan İşlemler: 4389 Sayılı Kanunun 15/7-b maddesi ve 5411 Sayılı Kanunun 134. maddesi, Banka kaynakları kullanılarak edinilmiş veya bir başkasına edindirilmiş her türlü mal, para, alacak ve hakların; yapılan dolanlı işlemlerle elde edildiğinin tespiti halinde, Fona edinilen veya edindirilen her türlü mal, para, alacak ve hakları alacağı mahsuben devralma, dolanlı işlemleri yok sayma ve iptal etme yetkisi vermiştir. Bu kapsamda yapılan işlemler aşağıda özetlenmiştir.

- **Yasemin Turizm Hisselerinin Fon Adına Tescili:** Nergis Grubu tarafından Banka kaynakları kullanılarak edinilen Yasemin Turizm'in, Fonun yasal takiplerinden kaçınılmak amacıyla, Cavit Çağlar'ın eşi ve yakınları ile bir üçüncü şahsa devredildiği tespit edilmiştir. Bu tespitler çerçevesinde, aktarılan Banka kaynakları Fon alacağı sayılarak, 21 Şubat 2008 tarihinde Yasemin Turizm'in yüzde 75 oranındaki hissesi Nergis Grubunun borcuna mahsuben Fon mülkiyetine intikal ettirilmiştir.

- **Olay Radyo ve Televizyon / Olay Basın ve Yayıncılık Hisse ve Varlıklarının Haczi:** Olay Radyo ve Televizyon'a 738 bin YTL ve 323 bin USD, Olay Basın ve Yayıncılık'a 48 milyon YTL ile 4 milyon YTL tutarlarında Banka kaynağı aktarıldığı tespit edilmiş ve bu durum yargı kararıyla kesinleşmiştir. Bu çerçevede, aktarılan Banka kaynakları Fon alacağı sayılarak anılan şirketlerin hisseleri ve varlıkları 6 Mart 2008 tarihinde haczedilmiştir.

- **Nergis Havacılık Hisse ve Varlıklarının Haczi:** Yapılan inceleme ve araştırmalar sonucunda Banka tarafından, Grubun hâkim ortağı gerçek ve tüzel şahıs hesaplarına köprü/aracı hesap niteliğinde çeşitli hesaplar kullanılarak Nergis Havacılık'a kaynak aktarıldığı tespit edilmiştir. Bu çerçevede, aktarılan Banka kaynakları Fon alacağı sayılarak anılan şirketlerin hisseleri ve varlıkları 13 Mart 2008 tarihinde haczedilmiştir.

Hacizli helikopter, yapılan ihalede 6 milyon USD bedelle 2 Haziran 2008 tarihinde satılmış ve satış bedelinin tamamı tahsil edilmiştir.

• **BİS Enerji Hisselerinin Haczi:** Çağlar Holding, Polylen ve Sifaş'ın gerek kendi kullandıkları krediler nedeniyle, gerekse hâkim ortak grubunca edinilen kaynaklar nedeniyle Fona borçlu durumda iken, mal varlıklarına dahil olan Bis Enerji hisse senetlerini, sermaye artırımları yoluyla Nursel Çağlar ve Nermin Şankaya'ya intikal ettirmiş oldukları tespit edilmiştir. Bu tespitler çerçevesinde, Bis Enerji'nin Nursel Çağlar ile Nermin Şankaya ait yüzde 50 hissesi 25 Ekim 2007 tarihinde haczedilmiştir.

Fon Kurulunun 19 Şubat 2009 tarihli kararına istinaden söz konusu hacizli hisseler 10 Mart 2009 tarihli hisse devir sözleşmesi kapsamında Fon tarafından devralınmıştır. Hisse devri karşılığına mahsuben Nergis Grubu firmalarının 16,5 milyon USD (28,9 milyon YTL) muaccel hale gelmiş işçi alacakları ile buna bağlı vergiler ve sendika aidatı borçları ödenmiştir.

3.4.2.2. Çukurova Grubundan Olan Alacakların Geri Kazanımı

1 Ekim 2007 Tarihli Protokol: İnterbank tarafından Çukurova Grubu firmalarına kullandırılan ve 1997-2003 yılları arasında 7 taksitte ödenmek üzere, 1996 yılında protokollere bağlanan kredi alacaklarından 1997, 1998, 2001, 2002, 2003 yılı taksitleri ödenmesine karşın, 1999 ve 2000 yıllarına ilişkin taksitler ödenmemiştir. İnterbank, Pamukbank ve Yapı Kredi arasında düzenlenen temlik sözleşmeleri ile alacaklı İnterbank tarafından, Çukurova

Grubu firmalarından olan kredi alacakları, Nergis Grubu firmalarından Nergis İnşaat, Güçlü Demir Çelik ve Çağlayan Tekstil'in Pamukbank ve Yapı Kredi'den kullandığı ya da kullanacağı kredilerin ödenmesinde kullanılmak üzere, Pamukbank ve Yapı Kredi'ye temlik edilmiştir. Çukurova Grubu da, söz konusu temliklere bağlı olarak ödemelerin Pamukbank ve Yapı Kredi'ye yapılmaması nedeniyle, söz konusu taksitleri İnterbank'a ödememiştir.

İnterbank tarafından, 1999 yılı taksit tutarlarının ödenmesi için Çukurova Grubuna ihtarnameler keşide edilmesi üzerine, Çukurova Grubu tarafından da, bu tutarların temlik yoluyla ödenmiş olduğu iddia edilerek, İnterbank aleyhine 25 menfi tespit davası açılmıştır. 2000 yılına ait alacaklar için de Fon tarafından Çukurova Grubu aleyhine alacak davaları açılmıştır.

Varlığı muvazaalı olan ve İnterbank kayıtlarında yer almayan temlik sözleşmeleri mahkeme kararıyla iptal edilmiş, Çukurova Grubu, yapılan ödemeler nedeniyle Pamukbank ve Yapı Kredi'den, İnterbank da Çukurova Grubundan alacaklı hale gelmiştir.

1999 yılı alacak davalarının Fon lehine kesinleşmesi üzerine, 1999 ve 2000 yılına ait taksit ödemelerine ilişkin Fon alacakları; Fon ile Çukurova Grubu arasında imzalanan sözleşmelere göre, 31 Mart 2007 tarihi itibarıyla yargılama giderleri hariç, Pamukbank için 40 milyon USD ve Yapı Kredi için 38,2 milyon USD olmak üzere toplam 78,2 milyon USD olarak belirlenmiştir.

Yapı Kredi ile ilgili 31 Mart 2007 tarihi itibarıyla, masraflar hariç, anaparası 38,2 milyon USD olarak belirlenen temlik konusu borçların; son taksiti 30 Kasım 2010'da olmak üzere 4 taksitte ödenmesi protokole bağlanmıştır. Protokol kapsamına İnterbank menfi tespit davaları ile ilgili olarak 30 Haziran 2009 tarihi itibarıyla toplam 20,6 milyon YTL tahsilat sağlanmıştır.

Pamukbank ayağı ile ilgili olarak, Çukurova Grubu tarafından daha önce Pamukbank ve Yapı Kredi'ye ödeme yapıldığı için mahkeme kararına istinaden Fona ödeme yapılması halinde; aynı borç için ikinci kez ödeme yapmak durumunda kalınacağı, Pamukbank'a (Fona) karşı sebepsiz zenginleşme ve benzeri davalar açılabilceğı, bu nedenle Fon bankası olan Pamukbank'a yapılan önceki ödeme ile bu kez İnterbank borcu için Fona yapılması gereken ödemenin Fonda birleşeceğı düşüncesiyle, borç ve alacağın bire bir takas mahsubu kabul edilmiştir.

15 Mayıs 2009 Tarihli Protokol: Çukurova Grubu ile Nergis Grubu arasında İnterbank'ın satışına yönelik olarak yapılan yazılı anlaşmalar uyarınca Çukurova Grubuna dahil firmaların kredilerinin; Bankanın satış bedeline sayılmak üzere, İnterbank Çukurova Grubunun kontrolü ve denetiminde iken 22 Ocak 1996 tarihinde alınan yönetim kararı uyarınca Nergis Grubuna ait firmalara kredi tahsis edilmesi ve Banka Nergis Grubuna geçtikten sonra kullanılması suretiyle herhangi bir nakit tahsilat olmaksızın kapatıldığı, hâkim hissedarların kendi aralarında yaptıkları anlaşmalar uyarınca da bu kredilerin öncelikle Çukurova Grubu hesabına aktarıldığı ve Çukurova Holding tüzel kişiliğinin tasarrufu doğrultusunda Çukurova Grubunun kontrolündeki ve bağlantılı firmaların borçlarına mahsup edildiğı, iştirak alımında kullanıldığı, dolayısıyla anaparası 249 milyon USD tutarındaki Banka kaynağının doğrudan ve diğer Çukurova Grubu firmaları üzerinden dolaylı olmak üzere tamamının nihai olarak Çukurova Holding tarafından edinilmiş olduğu,

Kasap Sokak'tan Çukurova'ya 530 milyon \$'lık fatura

TMSF, Karamehmet'e Interbank'ta kullandığı krediler nedeniyle 530 milyon dolarlık ödeme için tebligat yaptı.

Çukurova, Yapı Kredi'ye borcunu kapatıp TMSF'ye ödeme yapacak

Karamehmet'in, Interbank'ı Cavit Çağlar'a satmadan önce Çağlar'ın gayesine, odacısına, söförlüne kurdurduğu paravan şirketlere 250 milyon dolar kredi kullandığı son da bu paranın el altından Çukurova Grubu'na aktarıldığını tespit eden TMSF'nin Çukurova Grubu'na çıkardığı net fatura belli oldu.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF), Çukurova Holding'e 530 milyon dolarlık ödeme için tebligat yaptı. İstenen 530 milyon doların 250 milyon doları ana para kalanının ise 12 yıllık faizi olduğu öğrenildi. Karamehmet'in son Türkiye satış operasyonunu yapmaya da bu ödemelerin kesinleşmesinden sonra karar verdiği belirtiliyor. Türkiye

İletişim'deki hisselerini satan Karamehmet'in Yapı Kredi Bankası borcunu kapatıktan sonra kalan parayla da TMSF borcunu ödemesi bekleniyor. Ancak Karamehmet'in sözkonusu tebligata itiraz edeceği de gruba yakın kaynaklar tarafından vurgulanıyor. TMSF'nin sözkonusu kredileri tespit edip Karamehmet'e 500 milyon doların üzerinde fatura çıkaracağını Türkiye ilk kez önceki hafta VATAN'dan öğrenmişti.

Paravan şirkete kredi verdi

TMSF'nin tespitlerine göre, Interbank Çukurova'dan Karamehmet'e geçmeden hemen önce yüksek miktarda seri bir kredi operasyonu gerçekleştirildi. Buna göre Interbank, Cavit Çağlar'ın kurdurduğu çok sayıda paravan şirkete toplam 250 milyon dolar kredi verdi. Çağlar'ın çaycı, odacı, söförlü gibi mal varlığı bulunmayan kişilere kurdurduğu bu şirketler Interbank Genel Müdürlüğü'nün Zincirlikuyu Büyükdere Caddesi üzerindeki Genel Müdürlük binasının hemen arkasındaki Kasap Sokak'ta bulunuyor.

Bu, Interbank'tan Çağlar'ın paravan şirketlerine açılan kredi operasyonunun ilk aşamıydı. İkinci ayakta, 250 milyon dolarlık kredinin tamamı el altından Çukurova Grubu'na aktarıldı. Hemen ardından da Karamehmet, Interbank'ı Çağlar'a sattı. Böylece, para Karamehmet'e giderken 250 milyon dolarlık borç resmen Cavit Çağlar'da kaldı.

Çağlar'a geçen Interbank'a 1999 sonunda Ecevit hükümetinin kararıyla el konuldu. TMSF yıllar sonra Cavit Çağlar'la Interbank'tan kaynaklanan borçların tasfiyesini öngören bir protokol yaptı. Ancak Çağlar protokol şartlarına uymadı. Bunun üzerine Çağlar'a yönelik operasyon başlatıldı. Hier ne kadar Çukurova'nın kasalarına gitsin de Çağlar'ın Kasap Sokak'taki paravan şirketlerine açılan krediler de Interbank protokolü kapsamında. Protokol bozulunca TMSF parayı alan Çukurova'yı da mercek altına aldı. TMSF sözkonusu paranın usulsüz yöntemlerle Çukurova'ya aktarıldığını iddia edip, bu parayı 12 yıllık yasal faiziyle birlikte 530 milyon dolar olarak Karamehmet'ten istedi.

VATAN

VATAN GAZETESİ: 26 Nisan 2008

Çukurova Grubu firmalarının kredi borçlarının kapanması amacıyla tahsis edilen ve kullandırırında bulunularak Çukurova Holding'e edindirilen söz konusu Banka kaynağının, Nergis Grubuna ait firmalar tarafından da ödenmediğı ve dolayısıyla Banka zararına sebebiyet verildiğı hususları göz önünde bulundurularak;

- 17 Nisan 2008 tarihli Fon Kurulu Kararı uyarınca; Fon alacağının tahsilini teminen 5411 Sayılı Kanunun geçici 11. maddesinin verdiğı yetkiye istinaden mülga 4389 Sayılı Kanunun 15/7 maddesi ve 5411 Sayılı Kanunun 134. maddesi gereğince, Banka kaynaklarını edinen firmalar ile edinilmesini sağılayan Banka yönetim kurulu üyeleri hakkında Fon ile Çukurova Grubu arasında imzalanan ana sözleşme ile ek sözleşme hükümlerine uyulmaması yanında, 5411 Sayılı Kanunun geçici 11. maddesi ile mülga 4389 Sayılı Kanunun 15/7-a ve 15/7-b maddeleri gereğince, 17 Nisan 2008 tarihi itibarıyla hesaplanan toplam 534 milyon USD tutarındaki Fon alacağının tahsili amacıyla 6183 Sayılı Kanuna göre takip başlatılmıştır.
- Çukurova Grubunun sözleşme şartlarına uymaması ve karşı dava açması üzerine, ek sözleşmede belirtilen süreler dikkate alınmaksızın 3 Temmuz 2008 tarihli Fon Kurulu kararı uyarınca; Çukurova Grubu şirketlerine 1 yönetim kurulu üyesi ve 2 denetim kurulu üyesi atanmıştır.
- 5 Aralık 2008 tarihi itibarıyla 6183 Sayılı Kanun kapsamında hesaplama yapılarak Çukurova Grubuna dahil gerçek ve tüzel kişilere ödemeye çağrı mektubu gönderilmiştir.

Tüm bu tespit ve gelişmeleri takiben 25 Aralık 2008 tarihli Fon Kurulu kararına istinaden Fon ile Çukurova Grubu arasında 15 Mayıs 2009 tarihinde protokol imzalanmıştır. Bu protokole göre 398 milyon USD olarak belirlenen borç ve işleyecek faizinin 1 Ekim 2018 tarihine kadar ödenmesi öngörülmüştür.

Protokol kapsamında yapılmış tahsilat bulunmamakta olup ilk taksit tarihi 30 Kasım 2009'dur.

Protokol sonrasında Çukurova Grubu Şirketlerine Fon tarafından atanan yönetim ve denetim Kurulu üyelerinin görevleri sona erdirilmiştir.

TMSF, Show TV yönetimine girdi

■ **INTERBANK**'tan dolayı yeni bir borcu taşıyacağı için Mehmet Emin Karamehmet'in bir kâğıdı haber de Show TV'den geldi. TMSF bu kez, İstifak Bankası'nın eski sahibi Erol Akyol'dan olan alacaklarına karşılık, Show TV'deki yayın hakkı sahibi Akis Televizyon ile birlikte ve Rincik Sarıyol Yüceli 17.07'lik hissinin peşine düştü. Bu hisse ile kayan TMSF, Show TV yönetimine Fethi Çakar'ı atadı. Denetim kulu için de bir TMSF yetkilisi görevlendirildi. Karamehmet ile Akyol'un Show TV'de İstifak Bankası ile ortaklığı vardı. 90'ı yılında Show TV'de Erol Akyol, Karamehmet ile bir ortaklığı vardı. Ancak zaman içinde Akyol'ün hissesi düşmüştü. Çukurova jermine ortaklığına karşılık, Akyol'ün hissesi yüzde 3'e kadar düşmüştü. Ancak bu yıl peşin bedeli olan Akyol, açığı davası açınca TMSF'de Show TV'de yüzde 17.07'lik hissinin sahibi oldu. Yapılan açıklamada, yüzde 17.07'lik hissinin Fon adına teslim edildiği anlaşıldı. Akis Televizyon ile ortaklığı taşıyan jermine ortaklığı ile birlikte Fon'a katkı hükmü ifade etmediği ve geçersiz sayıldığı belirtildi.

Borcu ödemek için 2 ay süresi var

■ **TMSF**, Çukurova Grubu'na bu konuyla ilgili faaliyetler kapsamında kararını duyurdu. Bu faaliyetin etrafı uyarılarından sonra Çukurova ya hükmeden 2 ay süre tahsis edildi. Bu süreçte sonunda Karamehmet, bu borcu ödemeye, Çukurova TMSF ile bir anlaşma yapıp, ödemesini yapacak. Böylece sorun da çözümlenecek. Hatta ödemenin bilgisi göre, TMSF bu konuda farklı işler anlaşıyor. Bu borcu kabul ettirmeye halinde TMSF, kara tablosunu baskılayacak. Bu durum TMSF'nin Mehmet Emin Karamehmet'e bir kâğıdı alarak yerleştiriyor. TMSF'nin Pamukbank'a el koymasına, Karamehmet için çok büyük araba olmuştur. Karamehmet, Pamukbank'tan kredi alarak borcunu ödemek için Yığıl-Kredi Bankası'ndan kredi alarak, borcunu ödemek, zorunda kalıyor.

Çukurova Grubu'na 500 milyon dolarlık TMSF şoku

TMSF Çağlar'ın izini sürdürdü, altından Karamehmet çıktı

CAVIT Çağlar'dan tahsil edemediği alacaklarını karşılık, yeni geri kâğıdı olarak Interbank'ın imzalaması olan TMSF'nin Mehmet Emin Karamehmet'e 500 milyon dolarlık tutarı karşısına koymasına, Banka Karamehmet yönetimindeydi. Çukurova Grubu'na 250-300 milyon dolarlık kredi verdiğini fark eden TMSF, bu parayı Çağlar yerine Karamehmet'ten tahsil etme kararı aldı. Karamehmet'in, Çağlar döneminde el konulan Interbank yutarak TMSF ile kâğıt karşısına geçen diğer işlemler şöyle geçti:

ALAKA OPERASYONU: Olayın geçmişi, Cavit Çağlar'ın Çukurova Grubu'nun patronu Mehmet Emin Karamehmet'ten Interbank'ın devraldığı günleri kadar uzanıyor. Biliyoruz ki TMSF, 1.7 milyar borcunu karşılık yaptığı protokole uyumunu karşılık Çağlar'ın mal varlığına yönelik bir operasyon başlattı. Ancak 2 hafta boyunca, online, son olarak da Olay TV'ye Olay Radyo'ya el koyulması karşın alacağın karıştıran TMSF Interbank defterini zorladı. Interbank'ın hesaplarını inceleyen de Karamehmet ile Çağlar arasında yapılan bir anlaşma ile yapıldığı ortaya çıktı.

KREDİLER AÇILMIŞ: Fon yetkilileri, Interbank'ın Karamehmet yönetimindeydi. Çukurova Grubu'na kredi kullandığını tespit etti. İlk olarak belgeleri göre, şirketler bu borcu geri ödemedi. Bunun yerine satılan hâmine önce Interbank Çağlar'ın kâğıdını bu şirketlere kâğıt açtı. Zira bu kâğıda Bülent Cakirli üyesi Interbank Genel Müdürlük binasının bir arka sokakındaki Kısap Sokak'ın adres olarak gösterildiği bu

TMSF, Cavit Çağlar'dan alacağı tahsil etmenin yollarını ararken, fatura Mehmet Emin Karamehmet'e çıktı. Karamehmet'in, Interbank'ı satınmadan önce kredi kullandığını tespit eden TMSF, harekete geçti. Bankanın satış sırasında tarafların "özel bir anlaşma" yaptıklarını fark eden Fon, 500 milyon dolarlık, 12 yıllık faizle birlikte 500 milyon dolar olarak Karamehmet'ten geri istiyor.

Özet Çağlar, Mehmet Emin Karamehmet

şirketler ise çözer, yolları gibi mal varlığı bulamayan şirket adına kurulmuştu. **ÖDEMELER, DEVRALDI:** TMSF'nin aldığı bilgileri göre, Interbank bu parayı satın alarak 250-300 milyon dolar civarında kredi kullandı. Mart 1996'da ise Çukurova Grubu, bankanın yüzde 71.93 hissesini, Nergis Grubu'na sattı. Bu grup arasında yapılan özel anlaşmaya da, Çukurova bu kredileri geri ödemedi, kurulan patron şirketler aracılığıyla bu borcu Çağlar üstlendi. Çağlar da satın aldığı sırada bu tutarı hesaptan düşürdü. Bir anlaşma taraflar, kendi aralarında muahhaza.

12 YILLIK FAİZLİ: TMSF, bu olayın etkisi altında olduğu, bu kredinin

Demirel'in borcunu Bayraktar ödemişti

■ **CAVIT** Çağlar'ın borcunu tahsil etmeye çalışırken, tahsilatın bankanın eski sahibinden yapılması Tatarul Mevduat Sigorta Fonu (TMSF) tarafından bir ilk değildi. TMSF, daha önce de Egebank'ta Murat Demirel'in borcunu tahsil etmeye uğraşırken, bankanın eski sahibi Hüseyin Bayraktar'ın borcu çıkarmış. Hüseyin Bayraktar, TMSF'ye 25 milyon dolar civarında bir ödeme yapmak durumunda kalmıştı.

Interbank'ın Karamehmet'in sahipliği döneminde verildiğinden yola çıkarak tahsilatını da Karamehmet'ten yapmaya karar verdi. Hesaplamaya da satın yapıldığı bankanın satış tarihinden bu yana geçen TMSF, 12 yıllık faizle birlikte Karamehmet'e 500 milyon dolar civarında bir tutara ulaştı. Çukurova Grubu'nun bu tutarı öderken, bu borcu o dönemde ödendiği, başka bir borç varsa da bunun Cavit Çağlar'a ait olduğunu öne sürdüğü öğrenildi. Ancak TMSF, Çağlar'la protokolü bozulduğu, zaten bu borcu da Çağlar'ın borcu olduğunu savunuyor. TMSF ödemeyi, unlu bir yollarla kredi alan Çukurova Grubu'nun yapımını gerektirdiği konusunda kararlı görüyor.

18 Nisan 2008

Hürriyet

3.4.2.3. Diğer Geri Kazanımlar

Herhangi bir malvarlığı tespit edilemeyen ve tabela firmaları olarak nitelenebilecek Nergis Grubuna dahil firmalara İnterbank'tan kredi kullanılmak suretiyle üçüncü şahıs şirketlerine 1997 ve 1999 yılları arasında aktarılan toplam 46 milyon USD Banka kaynağının, Fon alacağı mahiyetinde olduğu tespit edilmiştir.

Bu kapsamda borçlular ile Fon arasında 28 Mayıs 2008 tarihinde 76,1 milyon USD olarak belirlenen borca ilişkin bir protokol imzalanmış ve söz konusu protokol kapsamında 30 Haziran 2008 tarihi itibarıyla toplam 50,7 milyon USD tahsilat sağlanmıştır. Kalan kısım da 30 Haziran 2008 tarihinden sonra tahsil edilmiştir.

3.4.2.4. Diğer İşlemler

Nergis Grubu ile Medya Grubu arasında 11 Şubat 1999 tarihinde ve Medya Grubu ile İnterbank arasında da 14 Ekim 1999 tarihinde imzalanan sözleşmeler sebebiyle, hem Medya Grubu hem de Nergis Grubu protokollerine dahil edilen borç rakamlarından dolayı, Medya Grubu ile Fon arasında imzalanan 17 Kasım 2003 tarihli protokol gereği Medya Grubundan sağlanan 369 bin USD tutarındaki tahsilat Nergis Grubu borcuna mahsup edilmiş olup bu kapsamdaki Fon alacağı 41,4 milyon USD'dir.

3.4.3. Hâkim Ortaklardan Sağlanan Tahsilatlar

İnterbank'tan kaynaklanan Fon alacaklarına istinaden yapılan protokol ödemeleri, Yeşilşehir Projesi, 6183 Sayılı Kanun kapsamında yapılan tahsilatlar ve 15/7-b uygulamalarına yukarıda yer verilmiştir.

Buna göre, İnterbank kaynaklı Fon alacaklarının; Fon tarafından devralınmasından, temerrüt uygulamasının sonrasına kadarki dönemde 264,9 milyon USD tahsil edilmiştir.

Bu tutara, bahse konu alacaklar için, Fon aktifine alınmadan önceki dönemde İnterbank tarafından yapılan 9,6 milyon USD'lik tahsilatı da eklediğimizde toplam tahsilat 274,5 milyon USD'ye ulaşmaktadır.

Bu çerçevede 30 Haziran 2009 tarihi itibarıyla hâkim ortaklardan Fon tarafından sağlanan tahsilata ilişkin bilgiler Tablo 13'de gösterilmektedir.

TABLO 13: HÂKİM ORTAKLARDAN SAĞLANAN TAHSİLAT

TAHSİLAT YOLU	TAHSİLAT TÜRÜ (USD)		TOPLAM (USD)
	NAKİT	AYNI	
15/7-a Şirketlerinden Sağlanan Tahsilat	0	6.220.453	6.220.453
15/7-b İşlemleri ve 5020 Sayılı Kanun Kapsamında Sağlanan Tahsilat	76.926.850	0	76.926.850
Protokol Tahsilatları	59.768.659	76.191.192	135.959.851
6183 ve 2004 Sayılı Kanunlara İstinaden Sağlanan Tahsilat	22.744.459	2.458.727	25.203.186
TOPLAM	159.439.968	84.870.372	244.310.340
Diğer Protokol Tahsilatları *	20.569.451	0	20.569.451
TOPLAM	180.009.419	84.870.372	264.879.791

(*) Çukurova Grubu ile Fon arasında yapılan 1 Ekim 2007 tarihli protokol kapsamında Çukurova Grubundan yapılan tahsilattır.

3.5. TAHSİLİ GECİKMİŞ KURUMSAL ALACAKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ

Fon tarafından devralınan tahsili gecikmiş kurumsal alacakların çözülmesine ilişkin olarak, protokol, indirim kampanyası, alacak satışı ve bunun gibi idari geri kazanım yöntemleri ile 6183 Sayılı Kanun ve 2004 Sayılı Kanun kapsamında yasal takipler uygulanmıştır.

3.5.1. Kurumsal Alacak Dosyalarının Fiili Devir İşlemleri

İnterbank aktiflerinin Fona devri birleşik Etibank bilançosu üzerinden yapılmıştır. 25 Eylül 2001 ve 13 Aralık 2001 tarihli Fon Kurulu kararlarına istinaden Banka tahsili gecikmiş alacakları Fon tarafından devralınmıştır.

İnterbank'tan bu kapsamda devralınan 229 firmadan tahsili gecikmiş kurumsal alacağın toplam anapara muhasebe devir bakiyesi 66,4 milyon YTL'dir. İnterbank'a ait devralınan kurumsal alacaklar, anapara muhasebe devir bakiyesi itibarıyla Fon

aktifinde yer alan tahsili gecikmiş kurumsal alacakların yüzde 3,34'ünü oluşturmaktadır.

3.5.2. Kurumsal Alacakların Çözümleme Uygulamaları

İnterbank'tan devralınan 229 tahsili gecikmiş kurumsal alacak dosyasının,

- 14'ü düzenlenen kampanyalarla, 22'si kampanya haricinde olmak üzere, 36'sı tasfiye olmuştur.
- 14'ü birinci alacak satışı, 164'ü ikinci alacak satışı kapsamında olmak üzere toplam 178'i varlık yönetim şirketlerine satılmıştır.
- 10'u hakkında 6183 Sayılı Kanun kapsamında takip yapılmakta, 5'i ile ilgili Fon bünyesinde çözümleme işlemleri devam etmektedir.

3.5.2.1. Çözümlenen Kurumsal Alacaklar

Fon bankalarından devralınan tahsili gecikmiş kurumsal alacak dosyalarının tahsil ve tasfiyesinin hızlandırılması için Fon bünyesinde ortak kampanyalar düzenlenmiştir. İnterbank'tan devralınan alacaklar da aynı çerçevede çözümlenmeye çalışılmıştır. Bütün borçlulara mektup göndermek suretiyle borçlarının Fona ödemesi hususu bildirilmiştir. Kampanya işlemleri haricinde, Fon tarafından irtibat kurulabilen borçlularla yapılan görüşmelerden de olumlu sonuçlar alınmış ve tahsilat sağlanmıştır.

Tamamı Tahsil Edilen Alacaklar: Kurumsal alacak dosyalarının tahsil ve tasfiyesinin hızlandırılmasının yanı sıra uygulamada karşılaşılan sorunları ve ihtiyaçları gidermek için Fon alacaklarının takip ve tahsilinde kullanılacak yetkilere ilişkin usul ve esasların belirlendiği Fon Yönetim Kurulu kararları çerçevesinde tahsilatlar yapılmış, işlem yönergesine uymayan hususlarda ise Fon Kurulu kararları ile alacaklar tahsil edilmiştir.

İnterbank'tan devralınan tahsili gecikmiş kurumsal kredi alacaklarının 22'si kampanya dışında ve 6183 Sayılı Kanun kapsamında yürütülen takipler sonucunda tahsil edilerek kapatılmıştır. Söz konusu kredilerin toplam anapara muhasebe devir bakiyesi 1,1 milyon YTL'dir.

Kampanya Faaliyetleri Çerçevesinde Tahsil Edilen Alacaklar: Fon Kurulunun 25 Mayıs 2004 tarihli kararıyla kurumsal kredilerin tahsilinin hızlandırılması amacıyla tahsilat kampanyası düzenlenmiştir. Yapılan düzenleme ile borçluların borçlarını peşin olarak ya da kısa sürede ödemesi durumunda indirim uygulanarak tahsilatların artırılması hedeflenmiştir.

Uygulama kapsamında, 31 Mayıs 2004 – 15 Temmuz 2004 tarihleri arasında yazılı olarak başvuran borçlulara, 30 Eylül 2004 tarihine kadar ödeme yapmaları şartıyla, Fon faiz oranlarından hesaplanan borç için,

- Tamamının peşin ödenmesi durumunda yüzde 50 indirim,
- Yüzde 20'sinin peşin ödenmesi durumunda kalan tutara yüzde 30 indirim yapılarak bakiyenin 24 ayda faizsiz ödenmesi imkanı sağlanmıştır.

Bu kapsamda İnterbank'tan devralınan tahsili gecikmiş kurumsal kredi alacaklarının 14'ü kampanya kapsamında tahsil edilerek kapatılmıştır. Söz konusu kredilerin toplam anapara muhasebe devir bakiyesi 6,1 milyon YTL'dir.

Düzenlenen kampanyalar ve yürütülen çalışmalar neticesinde, anapara muhasebe devir bakiyesi toplamı 7,2 milyon YTL olan 36 firmanın Fona borçları tahsil edilmiştir.

Varlık Yönetim Şirketlerine Satılan Alacaklar: Kanuni takip yöntemi ile alacakların tahsil ve tasfiyesinin gerçekleştirilmesine devam edilmesinin zaman ve maliyet açısından dezavantajları ile portföydeki alacak dosyalarının ortalama takip süresinin uzunluğu nedeniyle zaman içerisinde tahsil kabiliyetini yitirebileceği hususları dikkate alınarak, kurumsal kredi alacaklarının en kısa zamanda maksimum tahsilatı sağlayacak şekilde çözümlenmesine yardımcı olmak üzere alacak satışı uygulanmasına karar verilmiştir.

Bu kapsamda bugüne kadar iki alacak satışı gerçekleştirilmiş olup İnterbank'a ait tahsili gecikmiş kurumsal kredilerden;

- Birinci alacak satış ihalesi kapsamında 23 Ağustos 2004 tarihinde toplam anapara muhasebe devir bakiyesi 15,3 milyon YTL olan 14 dosya,
- İkinci alacak satış ihalesi kapsamında 1 Eylül 2005 tarihinde toplam anapara muhasebe devir bakiyesi 21,6 milyon YTL olan 164 dosya

olmak üzere 178 dosya varlık yönetim şirketlerine satılmıştır. Alacak satışının ilki kesin satış yolu ile ikincisi hasılat paylaşımı yöntemi ile yapılmıştır.

3.5.2.2. Çözümlemesi Devam Eden Kurumsal Alacaklar

6183 Sayılı Kanun Kapsamında Takip Edilen Alacaklar: İnterbank'tan devralınan tahsili gecikmiş kurumsal kredi alacaklarından 10'u 6183 Sayılı Kanun kapsamında takip edilmektedir. Söz konusu kredilerin toplam anapara muhasebe devir bakiyesi 22,1 milyon YTL'dir.

6183 Sayılı Kanun kapsamında takip edilmesi kararı alınan bahse konu kredi dosyaları ile ilgili borcun tasfiyesine yönelik eylem planı hazırlanarak, ihtiyati haciz onayı alınmış ve akabinde borçlulara ödemeye çağrı mektubu ve ödeme emri gönderilmiştir. Ayrıca borçlular hakkında tüm Türkiye çapında mal varlığı araştırması yapılarak tespit edilen mallar için kaydi ve fiili haciz işlemleri yapılmıştır. Borçluların banka, tüzel kişi ortaklık ve bunun gibi üçüncü şahıslarda bulunan hak ve alacaklarına haciz ihbarnameleri gönderilmiştir.

Borçluların haczedilen menkul ve gayrimenkulleri, ekspertiz raporlarının tamamlanmasını müteakip belirlenen muhammen bedel üzerinden satılmaktadır. 62 adet gayrimenkulün satışından 17,1 milyon YTL ihale geliri elde edilmiştir. Satışı yapılan gayrimenkullerin ihale bedellerine ilişkin düzenlenen sıra cetvellerinde ihale bedelinden öncelikle satış masrafları, emlak, vergi borçları ile rehinle temin edilmiş üçüncü kişi alacakları ödenmekte, borçlunun vergi ve SSK borçları araştırılmaktadır. Gayrimenkul satışlarından Fona 2,5 milyon YTL intikal etmiş olup borçluların İnterbank'tan kaynaklanan riskinden mahsup edilmiştir. Araç satışlarından Fon hesaplarına 8 bin YTL tahsilat sağlanmıştır.

Çözümlemesi Devam Eden Diğer Kurumsal Alacaklar: İnterbank'a ait kurumsal alacaklardan, henüz çözümlemesi tamamlanmamış 7 kredi alacağının Fon bünyesinde çalışmaları devam etmektedir. Söz konusu kredilerin toplam anapara muhasebe devir bakiyesi 33 bin YTL'dir.

3.6. GAYRİNAKDİ KREDİLER

Fon tarafından İnterbank'tan devralınarak çözümleme çalışması yapılan tahsili gecikmiş alacaklar dışında, Fon tarafından çözümlemesi yapılan bir diğer kredi kalemi de gayrinakdi kredilerdir.

İnterbank'ın Fona devir tarihi itibarıyla 184 milyon YTL tutarında gayrinakit kredisi mevcuttur. İnterbank ve Esbank, Etibank bünyesinde birleştirilmiş ve daha sonra Bayındırbank'a devrolmuştur. Bu sebeple, İnterbank'ın mer'i gayrinakit kredileri de Bayındırbank'a aktarılmıştır.

Söz konusu gayrinakdi krediler Fon açısından iki gruba ayrılmaktadır:

- Tahsili gecikmiş nakdi kredisi Fon tarafından devralınan firmaların, devir tarihi itibarıyla mer'i durumda bulunan gayrinakit kredileri tazmin oldukça Bayındırbank'tan devir alınarak firma borcuna ilave edilen riskler,
- İnterbank'ın Etibank ile birleştirilmesi sırasında tahsili gecikmiş nakdi kredisi bulunmayan, ancak mer'i gayrinakit kredileri tazmin olduğunda Fon tarafından devir alınan riskler.

Söz konusu gayrinakdi krediler, halen BFB nezdinde operasyonel olarak takip edilmekte olup teminat mektupları iade oldukça risk çıkışları yapılmakta, tazmin olmaları halinde ise önce BFB tarafından borçludan tahsil edilmeye çalışılmakta, tahsilat sağlanamazsa bedeli karşılığında Fona devredilmektedir. Tazmin olan gayrinakdi kredilerin takip ve tahsil işlemleri Fon tarafından yapılmaktadır.

Gayrinakdi krediler Fon açısından bir süre daha potansiyel risk unsuru taşıyacak ve tazmin olan gayrinakdi krediler için tahsilat çalışmaları devam edecektir.

3.7. TAHSİLİ GECİKMiŞ BİREYSEL ALACAKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ

Fon bankalarından devralınan tahsili gecikmiş bireysel kredi alacaklarının geri kazanımı, operasyonel anlamda çözümlemenin en zahmetli bölümlerindendir. Bu alacakların çözülmesinde çeşitli tarihlerde yapılan faiz indirimi ve peşin ödeme kampanyaları uygulanmış, tahsilat sağlanamayan alacaklar için hukuki takipler yapılmıştır.

Fon Yönetim Kurulunun 25 Eylül 2001 tarihli kararıyla, 28 Aralık 2001-16 Haziran 2006 döneminde İnterbank kaynaklı toplam 2.521 bireysel kredi dosyası devralınmıştır. Söz konusu dosyaların anapara muhasebe devir bakiyesi, 1,5 milyon YTL'dir.

Bahse konu tahsili gecikmiş bireysel kredi alacakları toplam anapara muhasebe devir bakiyesi itibarıyla, Fon aktifinde yer alan tahsili gecikmiş bireysel kredilerin yüzde 1'ini oluşturmaktadır.

Tüketici kredisi, taşıt kredisi, konut kredisi, kredi kartı, kredili mevduat hesabı ve bunun gibi çok çeşitli türleri bulunan bireysel alacakların çözülmesinde çeşitli tarihlerde yapılan faiz indirimi ve peşin ödeme kampanyaları kullanılmış, tahsilat

sağlanamayan alacaklar için hukuki takipler yapılmış, borçlulara yurt dış çıkış yasakları uygulanmıştır.

Yapılan özmlleme faaliyetleri ve hukuki takipler sonucu, 30 Haziran 2009 tarihi itibarıyla İnterbank'tan devralınan tahsili gecikmiş bireysel kredi alacakları ile ilgili 1,1 milyon USD tahsil edilmiştir. Halihazırda Fon bünyesinde özmlmesi devam eden 451 bin YTL anapara muhasebe devir bakiyeli alacakların tasfiyesine çalışılmaktadır.

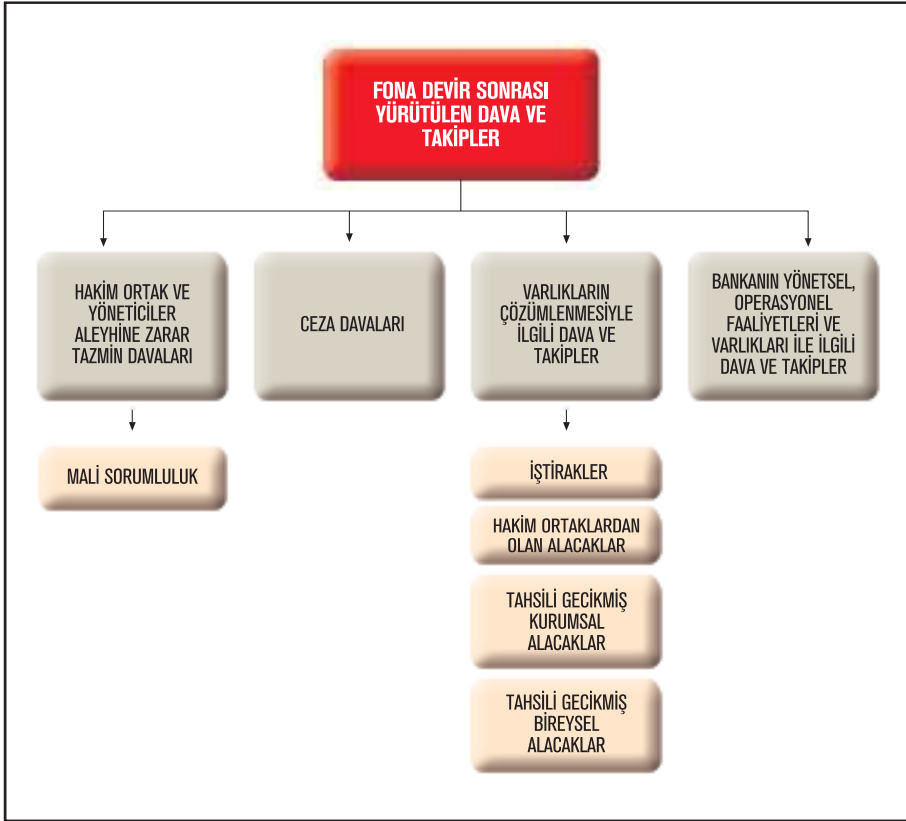
ÇÖZÜMLEMENİN
HUKUKİ
SÜRECİ

INTERBANK

4.1. YÜRÜTÜLEN DAVA VE TAKİPLERE KISA BAKIŞ

BYM ve Banka Teftiş Kurulu tarafından düzenlenen denetim raporlarına istinaden Banka kaynaklarını istismar eden ve Bankayı faaliyetlerini emin bir şekilde sürdürememe riskine maruz bırakan Banka hâkim ortakları, yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile diğer yöneticiler aleyhine TTK hükümlerine göre açılmış ve Fon tarafından takip edilmekte olan 4 mali sorumluluk davası bulunmaktadır.

ŞEKİL 8: YÜRÜTÜLEN DAVA VE TAKİPLERE KISA BAKIŞ

Banka zararının tazminine yönelik mali sorumluluk davalarının yanı sıra İnterbank hâkim ortak ve yöneticileri aleyhine açılmış olan 6 ceza davası bulunmaktadır.

İnterbank'tan kullandırılan krediler hakkında, Banka ve/veya temlik alacaklısı sıfatıyla Fon tarafından hâkim ortak firmaları ve hâkim ortak ile bağlantılı üçüncü şahıs firmaları aleyhine açılan davaların icmali ise aşağıdaki gibidir.

- 2004 Sayılı Kanun hükümlerine göre 110 icra takibi,
- Alacak, depo, iflas, itirazın iptali, menfi tespit, şikayet, tapu iptali, tasarrufun iptali, tazminat ve benzer konulu toplam 139 hukuk davası.

Diğer taraftan, Banka yönetim ve denetiminin Fona devrinden sonra Nergis Grubuna dahil gerçek ve tüzel kişiler tarafından;

- İnterbank aleyhine çeşitli alacak iddialarına dayalı olarak 18 icra takibi,
- Fona karşı 17 takibin iptali ile şikayet türünde dava açılmıştır.

4.2. BANKA ZARARININ TAZMİNİ İÇİN AÇILAN DAVALAR

Banka eski yönetim ve denetim kurulu üyeleri aleyhine; kanunun ve ana sözleşmenin kendilerine yüklediği görevleri yerine getirmeyerek gerçeğe aykırı bilanço, kâr ve zarar cetveli düzenleyerek, bankacılık ilke ve teamüllerine aykırı davranışlarla usulsüz krediler kullandırarak, Bankayı zarara uğratmaları nedeniyle; İnterbank'a atanan yeni yönetim ve Fon tarafından toplam 2,4 milyar YTL ve 69,3 milyon USD tutarında 4 mali sorumluluk davası açılmıştır.

Banka eski yönetim ve denetim kurulu üyeleri aleyhine;

- Grup firmalarına kullandırılan krediler, karşılıklı (back to back) krediler ve üçüncü şahıs firmalarına kullandırılan krediler nedeniyle oluşan Banka zararının tazmini amacıyla 1,4 milyar YTL ve 57,3 milyon USD tutarında mali sorumluluk davası açılmış olup yargılama devam etmektedir.
- BYM tarafından hazırlanan 10 Ocak 2001 tarihli rapora istinaden; Çukurova Grubunun sahibi olduğu İnterbank hisselerinin Nergis Grubuna satışıyla ilgili olarak yapılan protokol nedeniyle Bankanın KKDF ve gider vergisinden kaynaklanan zararının tazmini talebiyle 12 milyon USD tutarında mali sorumluluk davası açılmış olup yargılama devam etmektedir.

- Nergis Gubu ve ilişkili firmalara kullandırılan krediler nedeniyle oluşan Banka zararının tazmini talebiyle 783 milyon YTL tutarlı mali sorumluluk davası açılmış olup yargılamaya devam edilmektedir.
- BYM tarafından hazırlanan muhtelif raporlara istinaden, Bankanın 31 Aralık 1995 ve 30 Haziran 1997 tarihli mali tablolarının incelenmesi sonucunda tespit edilen zarar ve İnterbank'ın 11 Mart 1996 tarihinde Çukurova Grubundan Nergis Grubuna devir işlemleri nedeniyle oluşan Banka zararının tazmini amacıyla 211 milyon YTL tutarlı mali sorumluluk davası açılmış olup yargılamaya devam edilmektedir.

4.3. CEZA DAVALARI

4.3.1. Ana Ceza Davası

İnterbank hâkim ortak ve yöneticileri aleyhine;

- Hazinenin, Bankaya alınması gerekli tedbirleri içeren yazısının tebliğ edilmesine rağmen hâkim ortağa doğrudan ve dolaylı olarak kredi verildiği, kredilerin Cavit Çağlar'ın şahsi hesabına aktarıldığı ve bu nedenle mudiler ve Bankanın zararına sebep oldukları, Bankanın Fona devriyle birlikte mudi ve Banka zararının Devletçe karşılandığı ve neticede kamu zararının doğmasına sebep oldukları ve Cavit Çağlar'ın azmettirmesi sonucu zarar doğurucu işlemlerin meydana geldiği,
- Cavit Çağlar, Şükrü Şankaya ve Mustafa Çağlar'ın suç tarihlerinde İnterbank'ın çoğunluk hisselerinin sahibi ve büyük ortakları oldukları, bu şahısların gerek kendi bankalarından gerekse başka bankalardan kredi kullanmalarının teknik anlamda mümkün olmaması nedeniyle ve bu engeli aşmak amacıyla kendi güdüm ve kontrollerinde olmak üzere bir han odasında faaliyette gözüken ve sermayeleri 5 bin YTL'nin altında olan şirketler kurdukları, Cavit Çağlar, Şükrü Şankaya ve Mustafa Çağlar'ın bu tabela şirketlerinin yöneticisi veya temsile yetkili elemanları oldukları, bu şirketlerin bir kısmının birbirine ortak olduğu veya aynı kişilerin bu şirketlerin bir çoğunda yönetim kurulu üyesi olarak gözükmekte olduğu ve bu durumun aralarındaki organik ilişkiyi gösterdiği, şirket yönetimini üstlenen kişilerin tümünün şirket merkezi İstanbul'da olmasına rağmen Bursa'da ikamet ettikleri, İnterbank'tan bu tabela şirketlerine 1997 ve 1998 yıllarında ana sermayelerinin kat ve kat üstünde kaynak aktarıldığı, bu paraların Cavit Çağlar, Mustafa Çağlar, Şükrü Şankaya ve Şenol Şankaya'nın şahsi hesaplarına diğer sanıklar tarafından virmanlandığı, tabela şirketleri paravan yapılarak İnterbank'taki binlerce mudinin parasının Cavit

Çağlar, Mustafa Çağlar, Şükrü Şankaya ve Şenol Şankaya'ya, diğer sanıklarla yapılan fikir ve eylem birliği sonucu aktarıldığı

iddialarıyla iki ayrı ceza davası açılmış, bu davalar 16 Eylül 1999 tarihinde birleştirilmiştir.

Mahkeme 3 Aralık 2002 tarihinde Cavit Çağlar'ın aynı fiil sebebiyle başka bir davada yargılandığı gerekçesiyle adı geçen şahıs hakkındaki davanın reddine, diğer sanıkların ise beraatine karar vermiş ve Fon tarafından temyiz edilen karar Yargıtayca bozulmuştur.

Yeniden yapılan yargılama sonucunda yerel Mahkeme, 24 Aralık 2004 tarihinde sanıklar hakkında nitelikli dolandırıcılık suçundan mahkumiyet kararı vermiş ve karar Yargıtay tarafından onanmıştır.

Ancak; 1 Haziran 2005 tarihinde yeni TCK'nın yürürlüğe girmesi üzerine, sanıklar tarafından kararın yeni TCK'ya uyarlanması istenmiştir. Mahkeme tarafından oluşturulan ek karar sanıklar tarafından temyiz edilmiş ve karar Yargıtay tarafından bozulmuştur. Davada yargılama devam etmektedir.

4.3.2. Diğer Ceza Davaları

Banka eski hâkim ortak, yöneticiler ve ilgili kişiler aleyhine;

- Hizmet nedeniyle emniyeti suistimal ve bu suça azmettirmek ve nitelikli dolandırıcılık,
- Hizmet ve görevde güveni kötüye kullanmak ve nitelikli dolandırıcılık,
- 4208 Sayılı Kara Paranın Aklanması Kanununa muhalefet,
- Alacaklıdan mal kaçırmak

suçlarından 5 ayrı kamu davası açılmış olup 3 dava neticelenmiş, 2 davada ise yargılama devam etmektedir.

4.4. FON TARAFINDAN ÇÖZÜMLENEN VARLIKLARA İLİŞKİN DAVA VE TAKİPLER

4.4.1. İştiraklere İlişkin Dava ve Takipler

Fon iştiraklerinden İnter Yatırım ile İnter Portföy'ün satış işlemleri ile ilgili olarak Fon aleyhine 2 istirdat davası açılmıştır. Davalar Fon lehine neticelenmiş ve kesinleşmiştir.

4.4.2. Hâkim Ortaklardan Olan Alacaklara İlişkin Dava ve Takipler

4.4.2.1. 2004 Sayılı Kanun Gereğince Başlatılan Dava ve Takipler

Fon Tarafından Borçlular Aleyhine Açılan Davalar: İnterbank hâkim ortaklarından olan alacaklarla ilgili olarak; toplam 1,3 milyar YTL, 237 milyon USD, 131 milyon DEM, 113 milyon EUR ve 278 bin GBP tutarında 110 icra takibi başlatılmıştır. İcra takiplerinin 79'una borçlular tarafından itiraz edilmiş ve söz konusu itirazlar üzerine İnterbank ve Fon tarafından çeşitli davalar açılmıştır.

Ayrıca Fon tarafından açılan 1 depo ve 9 alacak davasında toplam 38 milyon YTL, 26 milyon USD ve 1 milyon DEM tutarında alacak talep edilmiştir.

Diğer taraftan Banka hâkim ortakları ile ilgili olarak 2004 Sayılı Kanuna göre başlatılan 110 icra takibinin 108'inden sarfınazar edilerek takiplere 6183 Sayılı Kanun kapsamında devam edilmektedir.

Borçlular hakkında açılan ve Tablo 14'te ayrıntıları verilen davaların tümü karara bağlanarak kesinleşmiştir.

TABLO 14: İNTERBANK VE FON TARAFINDAN AÇILAN DAVALAR

DAVA KONUSU	DAVA ADEDİ
Alacak	9
Depo	1
Kıymet Takdir Raporuna İtiraz	11
İtirazın İptali	75
Menfi Tespit	2
Şikayet	30
İtirazın Kaldırılması	3
Tasarrufun İptali	7
Sehepsiz Zenginleşme	1
TOPLAM	139

Banka/Fon Aleyhine Açılan Dava ve Takipler: Bankanın Fona devrinden sonra Nergis Grubuna dahil gerçek ve tüzel kişiler tarafından; Banka ve Fon aleyhine toplam 2,9 milyon YTL ve 3,7 milyon USD tutarında 18 icra takibi başlatılmıştır.

Takiplere karşı şikayet yoluna gidilmiş ve İcra Hâkimlikleri tarafından takiplerden 6'sının iptaline, 3'ünün ise kısmen iptaline karar verilmiştir. Ayrıca 2 icra takibine itiraz edilmiş, bir takip hakkında ise menfi tespit davası açılmış ve dava Banka lehine sonuçlanmıştır.

Diğer takipler ise Fon ile Nergis Grubu arasında imzalanan protokol kapsamında Grup tarafından takipsiz bırakılmış ancak daha sonra söz konusu icra takipleri Grup tarafından yenilenerek takiplere devam edilmiştir. Fon tarafından bu takiplerin iptali talep edilmiştir.

Nergis Grubuna dahil gerçek ve tüzel kişiler tarafından Fona karşı aşağıda belirtilen davalar açılmıştır.

TABLO 15: FONA KARŞI AÇILAN DAVALAR

DAVA KONUSU	DAVA ADEDİ
Takibin İptali	9
Şikayet	8
TOPLAM	17

4.4.2.2. 6183 Sayılı Kanun Kaynaklı Takip ve Davalar

Nergis Grubu şirketlerinin Bank Kapital, Demirbank, Esbank, Etibank, İktisat Bankası ve İnterbank'tan kullandıkları kredilerden doğan alacakların tahsili amacıyla borçlular ile kefilleri hakkında 6183 Sayılı Kanun hükümleri uyarınca takipler başlatılmış, takipler kapsamında ödemeye çağrı ve ödeme emirleri tebliğe çıkarılmıştır. Bu işlemlerin iptali talebiyle Fon aleyhine 14 dava açılmıştır.

Davalardan 10'u hakkında, borçlular tarafından davalardan feragat edilmesi nedeniyle, karar verilmesine yer olmadığı yönünde hüküm tesis edilmiştir. 4 davada yargılamaya devam edilmektedir.

4.4.2.3. 4389 Sayılı Kanunun 15/7-a ve 15/7-b Hükümlerine Göre Tesis Edilen İşlemlere Karşı Açılan Davalar

Kitabın 'Hâkim Ortaklardan Alacakların Geri Kazanımı' başlığı altında yer verilen ve Nursel Çağlar ile Nermin Şankaya'nın BİS Enerji'de maliki oldukları hisselerle haciz uygulanmasına ilişkin 10 Ekim 2007 tarihli Fon Kurulu kararının ve bu karar uyarınca 6 milyon YTL ve 4 milyon YTL nominal değerli hisselerin fiilen haczedilmesi ile yapılan haczin bildirimi hakkındaki işlemin iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle iptal davaları açılmıştır.

Bu aşamada BİS Enerji'nin yüzde 50 hissesi, davacılarında imzaladığı hisse devir sözleşmesiyle Fona devredilmiş ve bu nedenle açılan davalardan, davacılar taraftan feragat etmiştir.

Diğer taraftan Nursel Çağlar ve Nermin Şankaya'ya muhtelif tarihlerde dolaylı yollardan Banka kaynaklarının aktarılması sonucunda doğan Fon alacağının 6183 Sayılı Kanun hükümlerine göre takip işlemleri hakkında alınan 20 Mart 2008 tarihli Fon Kurulu kararı ile bu karara dayanarak tesis edilen işlemlerin iptali talebiyle davalar açılmışlardır. Davacılar bu davalarından da feragat etmişlerdir.

Üçüncü bir şahsın Yasemin Turizm'deki yüzde 75 hissesinin Fon adına devir ve tesciline ilişkin 21 Ocak 2008 tarihli Fon Kurulu kararı ile 22 Şubat 2008 tarihli bildirim yazısı ile bu kapsamda düzenlenen ödemeye çağrı mektubunun iptali talebiyle 2 dava açılmış olup davalarda yargılama devam etmektedir.

4.4.2.4. Menfi Tespit Davaları

1994-1996 yılları arasında, İnterbank'ın hâkim ortağı konumunda olan Çukurova Grubu firmaları, İnterbank'tan kullanmış oldukları muhtelif miktarlardaki kredileri vadelerinde ödemişlerdir. Söz konusu dönemde yakın izleme kapsamında bulunan İnterbank nezdindeki kredi borçlarının fahiş tutarlara ulaşmış olması nedeniyle Çukurova Grubu firmalarının borçlarının yeniden düzenlenmesine yönelik talepleri, Banka tarafından kabul edilmiş ve 1996 tarihinde kredi borçlusu her bir firma ile ayrı ayrı borç tasfiye sözleşmeleri düzenlenmiştir. Çukurova Holding de, bu borç tasfiye sözleşmelerine müşterek borçlu müteselsil kefil olarak imza atmak suretiyle sorumluluk altına girmiştir.

Borç tasfiye sözleşmeleri kapsamında borçlular tarafından, 1997-1998 yılına ilişkin taksit tutarları vadelerinde ödenmiş ancak 1999 ve 2000 yılına ilişkin taksitler ise ödenmemiştir. 1999 ve 2000 yılı taksitlerinin ödenmemesi ise İnterbank, Yapı Kredi

ve Pamukbank arasında düzenlenmiş temlik sözleşmelerinin mevcudiyeti ile gerekçelendirilmiştir. Söz konusu temlik sözleşmeleri, İnterbank'tan kredi kullanan firmalar dahil Çukurova Grubu firmalarının İnterbank nezdinde doğmuş ve taksitle tediyesi öngörölmüş 1999-2000 yılına ait borçlarını İnterbank'a ödemek yerine, Yapı Kredi ve Pamukbank nezdinde Nergis Grubu şirketlerinden Nergis İnşaat, Güçlü Demir Çelik ve Çağlayan Tekstil lehine açılmış ve açılacak her türlü krediden kaynaklanan borçların kapatılmasında kullanılmak üzere temlikine ilişkin hükümleri kapsamaktadır.

Bu arada, aktifi pasifini karşılayamayarak mali durumu gittikçe bozulan İnterbank'ın yönetim ve denetimi 7 Ocak 1999 tarihinde Fona devredilmiştir. Bunu takiben İnterbank'ın tüm hak ve alacakları 11 Ekim 2001 tarihi itibarıyla Fona devir ve intikal etmiş, Bankanın Çukurova Grubu firmalarından olan kredi alacakları temlik alınmıştır.

Bankanın Fonun denetimine geçmesini takiben, Çukurova Grubu firmalarının kredi borçlarının tahsiline yönelik işlemlere başlanılmış ancak Grup tarafından 1999-2000 yılına ait taksit tutarlarının Yapı Kredi ile Pamukbank'a temlik edildiği iddia edilmek suretiyle ödemededen imtina edilmiş ve borçlu firmalar tarafından hem 1996 tarihli borç tasfiye sözleşmelerindeki 1999-2000 yılı taksit tutarları ödenmemiş ve hem de akabinde İnterbank (Fon) aleyhine muhtelif ticaret mahkemeleri nezdinde 25 adet menfi tespit davası ikame edilmiştir. Bu davalarda; İnterbank, Yapı Kredi ve Pamukbank arasındaki temlik sözleşmelerine istinaden, davalı Bankaya borçlu olmadıklarının tespiti yönünde talepte bulunmuşlardır.

Ancak, yapılan yargılama neticesinde; "Her ne kadar İnterbank ile Yapı Kredi ve Pamukbank arasında düzenlenmiş olan temlik sözleşmeleri Borçlar Kanunu hükümleri kapsamında düzenlenmiş ise de, temlik sözleşmelerini İnterbank adına imzalayan temsilcilerin -herhangi bir yönetim kurulu kararına dayanmaksızın- temsil yetkilerini kötüye kullanmak suretiyle imzalamış olduklarının BYM tarafından düzenlenen raporlarda belirlenmiş olması, bu konuda Banka temsilcileri aleyhine emniyeti suistimal suçu nedeniyle ceza davası ikame edilmiş olması, gerek temlik eden Banka ve gerekse temlik alacaklısı Bankaların kayıtlarına intikal ettirilmemiş olması, anılan temlik işlemlerine İnterbank tarafından icazet verilmemiş olması, amacı kâr elde etme olan bir bankanın ivazsız olarak alacaklarını üçüncü kişilere temlik etmesinin hayatın olağan akışına ve bankacılık esaslarına aykırılık teşkil etmesi nedeniyle, temlik sözleşmelerinin İnterbank açısından geçersiz olacağı, bu tutarların Yapı Kredi ve Pamukbank'a ödenmiş olmasının Çukurova Grubunu sorumluluktan

kurtarmayacağı ve borçluların İnterbank'tan olan kredi borçlarından doğan sorumluluklarının devam ettiği...” hususları tespit edilerek davaların reddine karar verilmiştir.

Çukurova Grubu tarafından temyiz edilen kararlar, Yargıtay tarafından muhtelif tarihlerde onanmış ve tüm yargı merciilerinden geçmek suretiyle Fon lehine kesinleşmiştir.

Bu davalarda;

- Çukurova Grubu firmalarının temlik tutarlarını/taksit alacaklarını İnterbank'a (Fona) geri ödeme zorunluluğu bulunduğu,
- Başka bir merciye (Pamukbank ve Yapı Kredi'ye) ödeme yapılmasının İnterbank'a (Fona) karşı hukuken geçerli olamayacağı,
- Grubun temerrüdünün 31 Mart 1999 tarihinde gerçekleştiği ve akabinde aynı borç tasfiye sözleşmesinde yer alan 2000 yılı taksit tutarlarının da ödenmesi gerektiği,
- Borçlu firmaların 12 Mart 1996 tarihli borç tasfiye sözleşmesine göre belirlenmiş 1999 yılına ve 2000 yılına ait taksit tutarlarını İnterbank'a ödemesi gerektiği

hususları açıkça tespit edilmiş bulunmaktadır.

İnterbank'ın yönetim ve denetiminin 7 Ocak 1999 tarihinde Fona devredilmesi sonrasında Çukurova Grubu şirketlerinin İnterbank'a olan borçlarının tahsili için Fon tarafından tahsilata yönelik olarak yapılan işlemler karşısında, Grup firmalarının söz konusu borçlar için ödeme yapmaktan imtina ederek bu borçların İnterbank, Yapı Kredi ve Pamukbank arasında düzenlenmiş temlik sözleşmeleri dayanak gösterilerek Yapı Kredi ve Pamukbank'a temlik edildiğinin iddia edilmesi ve akabinde İnterbank (Fon) aleyhine açılan menfi tespit davalarının reddedilmesi ve tüm yargı yollarını tüketmek suretiyle Fon lehine kesinleşmesi üzerine, TMSF ile Çukurova Grubu arasında imzalanan 3 Mart 2003 tarihli mutabakat tutanağına istinaden ve Fon ile Çukurova Grubu arasında imzalanan ek sözleşmede öngörülen süreler dahilinde, menfi tespit davalarına konu 1999-2000 yılı tutarlarının Fona ödenmesi için borçlu Grup firmalarına 30 Ekim 2006, 16 Ocak 2007, 26 Ocak 2007 ve 5 Şubat 2007 tarihinde yazılar gönderilmiştir. Bu yazılara rağmen, borçlu Grup firmaları tarafından herhangi bir ödemede bulunulmamış, 1999 yılı ve 2000 yılı temlik tutarlarının ödenmesi için protokol ve sözleşme kapsamında tanınan süreler de geçirilmiştir.

Fon ile Çukurova Grubu arasında düzenlenen protokol ve sözleşme hükümleri kapsamında borçlularca, kendilerine tanınan bütün imkanlar ihlal edilmiş, verilen süreler geçirilmiş ve bu konuda gönderilen ihtarnameler ve yazılara rağmen herhangi bir ödemede bulunulmamış olduğundan, borçlu firmaların İnterbank nezdinde kullanmış olduğu kredilerden kaynaklanan ve borç tasfiye sözleşmesine de konu olan 13 Mart 2007 tarihi itibarıyla 2000 yılı temlik konusu borçları hakkında toplam 4,5 milyon YTL, 55,6 milyon USD ve 226 bin EUR tutarlı alacak davaları açılmıştır.

Ayrıca 1999 yılı temlik alacakları hakkında da Grup şirketleri aleyhine 6183 Sayılı Kanun hükümlerine göre ödemeye ağrı mektupları gönderilmiş, buna karşılık Grup tarafından muhtelif iptal davaları açılmıştır.

Davalar devam ederken Fon ile Çukurova Grubu arasında imzalanan 1 Ekim 2007 tarihinde ek protokol imzalanmıştır. Söz konusu protokol ile; “Fon, İnterbank’ın 2000 yılı temlik konusu alacakları hakkında ikame edilmiş olan alacak davalarında, Bankalar/Bankacılık Kanununun verdiği yetkiye istinaden, dava konusu borçların işbu protokol hükümleri çerçevesinde Çukurova Grubu tarafından ödenip tasfiye edilmesine kadar ve bu protokol yürürlükte olduğu sürece Mahkemelerden davaların durdurulmasını talep edecektir. Taraflarca durdurulması konusunda mutabık kalınan ve/veya sonradan açılarak durdurulacak davalarda, durdurma işleminin dava dilekçesi ve eklerinin tüm davalılar tarafından usulüne uygun şekilde tebellüğ edilerek davada usulen taraf teşkili sağlandıktan sonra gerçekleştirilmesi hususunda mutabık kalmışlardır” hükmünü amirdir.

Bu hüküm çerçevesinde, davaların görülmekte olduğu mahkemelere durdurma talepli dilekçeler sunulmuş ve mahkemeler tarafından protokol yürürlükte bulunduğu sürece davaların durdurulması yönünde kararlar verilmiştir.

4.4.2.5. ukurova Grubu ile Nergis Grubu Arasında İnterbank’ın Satışına İlişkin Yapılan Hisse Devir Sözleşmelerinden Kaynaklanan İhtilaflar

ukurova Grubunun İnterbank’ın hâkim hissedarı olduğu ve Çukurova Grubu yöneticilerinin Bankanın yönetim kurulunda bulunduğu dönemde Çukurova Grubu firmaları lehine kullandırılan kredilerin fahiş oranlarda artması sonucu İnterbank’ın mali bünyesinde büyük zafiyet meydana gelmiş ve Banka 20 Haziran 1994 tarihinde yakın izlemeye alınmış, bu kapsamda Çukurova Grubu ile Nergis Grubu arasında

imzalanan hisse devir sözleşmeleri ile 250 milyon USD olarak belirlenen satış bedeli İnterbank'ın 22 Ocak 1996 tarihli yönetim kurulu kararı ile Çukurova Grubu risklerinin Nergis Grubuna devrini sağlamak amacıyla, Nergis Grubunun yurt içinde mukim firmaları ile yurt dışında mukim off-shore firmalarına toplam 249 milyon USD tutarında kredi kullandırılmasına karar verilmiş ve bu karara istinaden krediler kullandırılmıştır. Bu işlemler nakit bir hareket içermeyip Çukurova Grubu firmalarının risklerinin tasfiyesi amacıyla pasifte bir blokaj yaratmak ve bazı Çukurova risklerinin kapatılması ile iştiraklerin önemli bir kısmının maliyet bedeli üzerinden Nergis Grubuna kullandırılan krediler karşılığında Çukurova Grubuna satışını teminen yapılmıştır.

Bu hususun gerek BYM raporlarında ve gerekse Fon tarafından tespiti üzerine Fon Kurulunun 17 Nisan 2008 tarihli kararı ile Banka kaynaklarını edinen Çukurova Grubu firmaları ile edindiren Çukurova Grubu yöneticilerinden takip ve tahsiline karar verilmiştir.

Bunu takibinde Fon Kurulu tarafından tesis edilen karar ile Fon alacağı sayılan tutarların, sorumlu şirket ve kişilerden Çukurova Grubu ile imzalanan 4 Ağustos 2004 tarihli ek sözleşme hükümlerine istinaden ödenmesi, aksi taktirde 6183 Sayılı Kanun hükümleri kapsamında işlemlere başlanacağı hususu ihtaren bildirilmiştir.

Çukurova Grubu tarafından ihtarnamalere esas olan Fon Kurulu kararının ve 6183 Sayılı Kanun kapsamında tesis edilen işlemlerin iptali talebiyle Fon aleyhine toplam 40 adet idari dava açılmıştır. Bu davaların devamı sırasında Çukurova Grubu ile protokol görüşmelerine başlanılmış ve 15 Mayıs 2009 tarihinde protokol imzalanmıştır. Çukurova Grubu protokol kapsamında idari davalardan feragat etmiştir.

4.4.3. Tahsili Gecikmiş Kurumsal Alacaklara İlişkin Dava ve Takipler

Bankanın Fona devrinden sonra kurumsal kredi alacakları ile ilgili olarak İnterbank'tan 465 icra dosyası ile 90 dava dosyası devir ve temlik alınarak takip edilmeye başlanmıştır.

Fonun devraldığı kurumsal alacakların çözömlenmesi kapsamında birinci ve ikinci alacak satışı ihaleleri yapılmış, dosyalar varlık yönetim şirketlerine devir ve temlik edilmiştir. Dosya konusu alacakların temlik işlemlerinin tamamlanmasını takiben hukuki takipler de varlık yönetim şirketleri tarafından yürütölmeye başlanmıştır.

Alacak satış projeleri kapsamı dışında kalan ve 2004 Sayılı Kanuna göre yürütölen icra takiplerinin; Fon Kurulunun 19 Temmuz 2007 tarihli kararı kapsamında Fon alacağının daha etkin takibinin sağlanması için 2004 Sayılı Kanun uyarınca yapılan takiplere kaldığı yerden devam etmek kaydıyla, 6183 Sayılı Kanuna göre takip edilmesine karar verilmiş ve bu kanun kapsamında takip ve tahsil işlemlerine başlanmıştır.

4.4.4. Tahsili Gecikmiş Bireysel Alacaklara İlişkin Dava ve Takipler

İnterbank'ta takip ve tahsil işlemlerine devam edilen bireysel kredi alacakları, 2001 yılından itibaren Fon tarafından devir ve temlik alınmıştır.

Bu dosyaların büyük bölümünü; Fona geçen bankaların taşra şubelerine ait sorunlu kredilerin oluşturması sebebiyle, hukuki işlemlerinin takibi de Türkiye'nin farklı yerlerindeki Fon sözleşmeli avukatları aracılığı ile yapılmaktadır. Kurumsal kredi dosyaları ile bağlantılı olan dosyalar haricinde, Fon avukatları tarafından fiilen takip edilen bireysel kredi dosyası bulunmamaktadır.

4.5.BANKANIN YÖNETSEL OPERASYONEL FAALİYETLERİ VE VARLIKLARI İLE İLGİLİ DAVA VE TAKİPLER

Fon tarafından, İnterbank'tan devir alınan alacak, kıdem tazminatı, istirdat konulu 5 dava takip edilmektedir. Davalardan 4'ü kesinleşmiş olup 1'inde yargılama devam etmektedir.

**GENEL
DEĞERLENDİRME
VE SONUÇ**

INTERBANK

1888 yılında Selanik Bankası adıyla kurulan İnterbank, 1978 yılında millî bankalar statüsüne geçmiş ve 1990 yılında “İnterbank Anonim Şirketi” adını almıştır.

1994 krizi sonrasında, 20 Haziran 1994 tarihinde yakın izlemeye alınmış ve Banka yakın izlemede iken 11 Mart 1996 tarihinde Çukurova Grubu tarafından Nergis Grubuna satılmıştır. Çukurova ve Nergis Grupları dönemlerinde artarak devam eden hâkim ortak istismarı, Bankanın önce yakın izleme kapsamına alınmasına ve yaklaşık beş yıl bu kapsamda kalmasına daha sonra da 7 Ocak 1999 tarihinde Fona devredilmesine neden olmuştur.

İnterbank, 3182 Sayılı Kanunun 64. maddesi kapsamında yakın izlemede iken 11 Mart 1996 tarihinde Çukurova Grubu tarafından Nergis Grubuna 249 milyon USD bedelle satılmıştır.

Bankanın satışı esnasında herhangi bir nakit hareket doğmamış, Banka aktifinde yer alan Çukurova Grubu riskleri, Nergis Grubu risklerine dönüşmüştür. Dönüşüm işlemi için Banka henüz Çukurova Grubunda iken, Nergis Grubuna krediler kullanılmış, bu kredilerle de Çukurova Grubunun Banka nezdindeki riskleri kapatılmıştır. Sonuç olarak, Bankadaki hiçbir risk nakden tahsilat sağlanarak kapanmamış, yalnızca borçlunun adı değişmiştir.

Bankanın Nergis Grubuna devir tarihi itibarıyla 950 milyon USD'ye ulaşan bilanço büyüklüğünün, yüzde 9'u özkaynaklardan oluşmaktadır. Aktifin 249 milyon USD'lik kısmının Bankanın satış bedeline ilişkin kredilerden, yaklaşık 290 milyon USD'lik kısmının da Çukurova Grubu borçlarından oluştuğu dikkate alındığında, Bankanın fon kullanma amacıyla satın alındığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

BYM tarafından yapılan saptamalara göre, 31 Mart 1996 tarihi itibarıyla Bankanın eski ve yeni hâkim ortaklarına kullandırılan krediler, toplam kredi portföyünün yüzde 71,6'sına ulaşmıştır.

1996 ve 1997 yıllarında Nergis Grubunun yoğun kredi kullanımı ve Çukurova Grubu kredilerinin tasfiyesinde yaşanan zorluklar, aktifin donuklaşmasına, likiditenin zayıflamasına, zararın artmasına ve sonuç itibarıyla mali bünye zafiyetinin derinleşmesine yol açmıştır. 31 Aralık 1997 tarihi itibarıyla, sermaye yeterlilik rasyosu negatif (-) 9,72, özkaynak açığı 179 milyon USD ve birikmiş zararı 187 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. 1997 yılı rakamlarının gösterdiği seyir bu tespiti açık bir biçimde ortaya koymaktadır.

Hazinenin tüm uyarılarına karşın 1998 yılında Nergis Grubuna bu kez dolaylı

yöntemlerle Bankadan kaynak aktarılmasına devam edilmiştir. Bu durum Bankayı 1998 yılının Kasım ayında ankes açıklarını dahi kapatamayacak noktaya getirmiştir. İnterbank'ın günlük ankes açıkları, Kasım 1998 – Ocak 1999 döneminde önce Bankanın dispoñibilite ve munzam karşılık tutarlarının serbest bırakılması suretiyle, sonra da Fon tarafından yatırılan mevduatlar ile karşılanmıştır. Bankanın ankes açığıñı kapatmak için sürekli olarak kamu kaynaklarına başvurma durumunda kalması mali bünyesinin düzeltilemez biçimde tahrip edildiğini göstermektedir.

Sonuç olarak 1996 yılının Mart ayında mali bünye sorunlarıyla devralınan İnterbank'ın tüm kaynakları yaklaşık 2 yıl içinde Nergis Grubuna aktarılmış, toplanan mevduat karşılıksız bırakılmıştır.

Diğer taraftan, 3182 Sayılı Kanunun 64. maddesi kapsamında yakın izlemeye alınan İnterbank'taki uygulamaları nedeniyle Hazinesin birçok uyarısına muhatap olan Nergis Grubu, Etibank'a da talip olmuş ve Dinç Bilgin ile birlikte Etibank'ı satın almıştır. İlerleyen süreçte, Nergis Grubu Etibank hisselerini Dinç Bilgin'e devretmiştir.

Hazinesin uyarılarına karşın 15 Aralık 1998'e kadar, Nergis Grubu firmalarına doğrudan ve dolaylı yollarla büyük meblağlarda kredi kullandırılmasının tespiti ve Bankanın ankes açıklarını kamu desteği ile kapatabilmesi üzerine, 3182 Sayılı Kanunun 64. maddesi kapsamında bulunan ve mali bünyesindeki zafiyeti giderek artan İnterbank'ın yönetim ve denetimi, anılan Kanunun 64/2 maddesine istinaden Başbakanlığın 6 Ocak 1999 tarihli oluru ile 7 Ocak 1999 tarihinde Fona devredilmiştir.

Bankanın nakdi kredi portföyü, aktif toplamını aşmıştır. Bankanın nakdi kredi portföyünün yüzde 86'sı Nergis Grubu tarafından kullanılmış olup bu krediler, aktifin yüzde 89'unu oluşturmuştur.

Banka kayıtlarına göre Nergis Grubuna kullandırılan nakdi kredilerin tutarı 181 milyon YTL, bu kredilere ilişkin birikmiş faiz ve düzeltme faizi reeskontları 282 milyon YTL olmak üzere 463 milyon YTL'dir. Nergis Grubunun gayrinakdi kredi kullanımı ise 68 milyon YTL düzeyindedir.

Bankanın Fona devir tarihi itibarıyla ödenmiş sermaye tutarı olan 30 milyon YTL Fon tarafından ödenmiş, 1999 yılının başlarında da sermaye 100 milyon YTL'sine yükseltilmiştir. Bankaya ayrıca, Ocak ayında 165 milyon YTL, 1999 yılı içerisinde de toplam 355 milyon YTL'lık mevduat yapılmıştır.

Fona devir tarihi itibarıyla aktifteki en büyük payı, 400 milyon YTL ve yüzde 51’le, birikmiş zarar hesabı oluşturmuştur. Sorunlu alacakların yüzde 30 oranındaki payı ve diğer aktif kalemlerin hemen hemen tamamının nakde çevrilme kabiliyetlerinin çok zayıf olması ve gelir getirmemesi nedeniyle sağlanan kaynaklar ağırlıklı olarak likidite ihtiyacının giderilmesinde ve işletme giderlerinin finansmanında kullanılmıştır.

Ayrılan karşılıklar ve açık pozisyonun etkisi ile dönem faaliyet zararı Banka bilançosunda önemli yer tutmuş ve 30 Haziran 2001 tarihi itibarıyla birikmiş zarar 1,3 milyar YTL’ye ulaşmıştır.

Sonuç olarak Banka, seyyaliyetten yoksun ve gelir üretemez nitelikteki varlıklarını Fon tarafından yapılan mevduatlarla, ihtiyat aktarımlarıyla ve sermaye artışları ile finanse etmeye çalışmıştır. Ancak, söz konusu finansman kaynakları, Nergis Grubunun Banka kaynaklarını kötü niyetli olarak kullanmak suretiyle aktifte yaptığı tahribatın etkisini gidermekte yetersiz kalmıştır.

Rehabilitasyon çalışmaları sonrası aynı dönemde Fonda bulunan Etibank ve Esbank’la birlikte İnterbank’ın da satışı denenmiş, ancak gerçekleştirilememiştir.

BDDK’nın 15 Haziran 2001 tarihli kararına istinaden Esbank ve İnterbank, tüm aktif ve pasifleriyle Etibank bünyesinde devren birleştirilmiştir.

Etibank bünyesinde devren birleştirilen Esbank ve İnterbank’ın fiili birleşme işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve birleşen bankaların tüm hak ve yükümlülüklerinin Etibank’a hukuken devredilmesi işlemleri 2 Temmuz 2001 tarihinde tamamlanmıştır.

Fon tarafından devralınan İnterbank’a ait varlıklar, devir işlemlerinin tamamlanmasını müteakip hızlı bir çözümleme sürecine girmiş, bu amaçla, gayrimenkul ve iştiraklerin satışı, tahsili gecikmiş alacakların ise tahsili işlemlerine başlanmıştır.

30 Haziran 2009 itibarıyla gayrimenkul çözümlemelerinden elde edilen toplam gelir 22,6 milyon USD iştirak çözümlemelerinden elde edilen toplam gelir ise 9,4 milyon USD’ye ulaşmıştır. Gayrimenkul portföyünün tümü, iştirakler portföyünün ise önemli bir bölümü çözümlenmiştir.

Bankanın Fona devrinin akabinde gerek BYM ve gerekse Fon tarafından gerçekleştirilen incelemeler sonucunda hâkim ortak grubu tarafından istismar edildiği tespit edilen Banka kaynaklarının iade ve tazmini talep edilmiştir. İade ve tazmin

talebinin sonuçsuz kalması nedeniyle, bahse konu zararların minimize edilmesi için hızlı bir geri kazanım sürecine girilmiştir.

Banka hâkim ortakları Nergis Grubu ve Çukurova Grubundan alacakların geri kazanımında, idari ve hukuki pek çok yönteme başvurulmuş ve protokoller imzalanmıştır. Bu kapsamda Nergis Grubundan alacakların Fon aktifine alınmasından önceki dönemde 9,6 milyon USD, sonraki dönemde ise 264,8 milyon USD olmak üzere toplam 274,4 milyon USD tahsilat sağlanmıştır.

Fon tarafından İnterbank'a ait tahsili gecikmiş kurumsal alacakların geri kazanımı için gerçekleştirilen faaliyetler neticesinde, devralınan 229 adet firmadan tahsili gecikmiş alacakların 36'sı tasfiye edilmiş, 178'i alacak satış ihaleleri kapsamında varlık yönetim şirketlerine satılmıştır. 10 adet firma 6183 Sayılı Kanun kapsamında takip edilmekte, 5 adet firmanın çözümü devam etmektedir.

İnterbank'tan toplam 2.521 adet tahsili gecikmiş bireysel kredi alacağı devralınmıştır. Yapılan çözümleme faaliyetleri ve hukuki takipler sonucu İnterbank'tan devralınan tahsili gecikmiş bireysel kredi alacakları ile ilgili 1,1 milyon USD tahsil edilmiştir. Halihazırda Fon bünyesinde çözümü devam eden 451 bin YTL anapara muhasebe devir bakiyeli alacakların tasfiyesine çalışılmaktadır.

Banka hâkim ortak ve yöneticileri hakkında açılmış bulunan toplam 4 mali sorumluluk davasında 2,4 milyar YTL ve 69,3 milyon USD alacak talep edilmiştir. Ayrıca İnterbank hâkim ortaklarından olan alacaklarla ilgili olarak 2004 Sayılı Kanun kapsamında 237 milyon USD, 131 milyon DEM, 1,3 milyon EUR ve 278 bin GBP tutarında 110 icra takibi başlatılmış olup bu takiplere kaldıkları yerden 6183 Sayılı Kanun gereğince devam edilmesine karar verilmiştir.

Fonun, yönetim ve denetimini devraldığı bankalarla ilgili misyonu, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerini koruyarak, kamuya en az maliyetle ve en kısa sürede bu bankaları çözümlemektir.

İnterbank'ın çözümleme süreci Fona devredilmesiyle başlamış Bankanın mali bünyesinin rehabilite edilerek satışa hazırlanmasıyla devam etmiş ve daha sonra Etibank çatısı altında diğer Fon bankalarıyla birleştirilmiş ve BFB'ye devriyle sonlanmıştır. Varlıkların çözümleme işlemleri ise halen devam etmektedir.

TANIMLAR VE KAVRAMLAR

15/7-a Maddesi Uygulama Yetkisi: Mülga 4389 Sayılı Kanunun 15/7-a maddesi ile Fona, alacağının tahsili bakımından yarar görmesi halinde ve kendisine borçlu olup olmadıklarına bakılmaksızın, hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikal eden bir bankanın;

- a. Yönetim ve denetimine sahip olduğu iştiraklerinin,
- b. Yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran tüzel kişi ortaklarının,
- c. Gerçek ve tüzel kişi ortaklarının yönetim ve denetimini doğrudan ya da dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulundurdıkları şirketlerin ortaklarının, bu şirketlerde sahip oldukları hisselerinin tamamına ve/veya bir kısmına ilişkin

temettü hariç ortaklık hakları ile bu şirketlerin yönetim ve denetimini devralma yetkisi verilmiştir.

Fon, belirtilen şirketlerin yalnızca temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimini devralmaktadır, şirketlerin hisselerinin mülkiyeti Fona geçmemektedir.

Fon, 15/7-a maddesi kapsamında yönetim ve denetimini devraldığı şirketleri veya varlıklarını satarak kendisine olan borcundan mahsup etme yetkisine sahiptir.

15/7-b Maddesi Uygulama Yetkisi: Mülga 4389 Sayılı Kanunun 15/7-b maddesi ile, hisseleri kısmen veya tamamen Fona intikal eden bir bankanın hâkim ortaklarının veya yöneticilerinin, yönetim kurulu, kredi komiteleri, şubeler, diğer yetkili ve görevliler aracılığıyla veya sair suretlerle,

- a. Banka kaynaklarını ve varlıklarını doğrudan veya üçüncü kişilere rehnetmek, teminat göstermek,
- b. Ekonomik gücü olmayan kişilere kredi vermek,
- c. Karşılığında kredi temin etmek amacıyla kredi kullandırmak,
- d. Yurt içi veya yurt dışı banka ve mali kuruluşlar nezdinde depo veya sair adlarla hesap açtırmak veya bu hesapları teminat göstermek ve sair şekillerde kullanmak

suretiyle veya başkaca dolanlı işlemlerle edindikleri veya bu suretle üçüncü kişilere edindirdikleri para, mal, her türlü hak ve alacakların temininde kullanılan banka kaynakları ve varlıkları nedeniyle doğan alacak “Fon Alacağı” olarak düzenlenmiştir.

“Fon Alacağı” olarak kabul edilen bu alacaklar hakkında, 6183 Sayılı Kanun hükümleri uygulanması öngörölmüştür.

Fon, bu para, mal, her türlü hak ve alacaklara ihtiyati haciz koymaya, muhafaza altına almaya ve alacağına veya bu bankaların Fon tarafından devralınan zararlarına mahsuben bu alacakları devralmaya yetkili kılınmıştır.

Diğer taraftan anılan bentte, Fona devredilen bankaların kaynaklarının kullanılması sonrasında, yukarıda sayılan kişilerin edindikleri ve edindirdikleri mal, hak ve alacaklar da “Fon Alacağı” olarak kabul edilmiş, bunların üçüncü kişilere devri Fona karşı hükümsüz sayılmıştır.

Ayrıca, Kanunda sayılan kişilerin emir ve talimatı altında çalışan kişilerin ortak ve yönetici olarak göröndüğü şirketlere aktarılan kaynaklar da “Fon Alacağı” olarak kabul edilmiştir.

3182 Sayılı Kanunun 64/1 Maddesi: 3182 Sayılı Kanun, 2 Mayıs 1985 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Bankalar Kanunudur. 3182 Sayılı Kanunun 538 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 64. maddesinin 1 numaralı fıkrası, denetlemeler sonucunda bir bankanın mali bünyesinin ciddi bir şekilde zayıflamakta olduğunun tespit edilmesi halinde, Bakana, banka yönetim kurulundan belirli tedbirleri almasını isteme, bankanın yönetim kurulu, müdürler kurulu veya denetim kurulu üyelerini kısmen veya tamamen görevden alarak veya yönetim ve denetim kurulu üye sayısını artırarak bu kurullara üye atama, kanunî karşılık yükümlölüklerini TCMB'nin de görüşünü alarak cezai faizlerini kaldırmak suretiyle erteleme veya düşürme de dahil olmak üzere mali bünyenin takviyesi için gerekli tüm tedbirleri alma yetkisini veren bir düzenlemedir.

3182 Sayılı Kanunun 64/2 Maddesi: 3182 Sayılı Kanunun 538 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 64. maddesinin 2 numaralı fıkrası, Bakana, mali durumu ciddi bir şekilde bozulan bankanın yönetimini TCMB'nin de görüşünü alarak Fona devretme veya bankanın mevduat kabul etme ve bankacılık işlemleri yapma yetkisinin kaldırılmasını Bakanlar Kurulundan isteme yetkisi veren bir düzenlemedir.

3182 Sayılı Kanunun 538 Sayılı KHK ile Değişik 65. Maddesi: Fonun kuruluş, görev ve yetkilerini düzenlemektedir. Bu madde kapsamında Fonun kuruluş amacı, bankacılıkta güven ve istikrarı korumak ve bankaların mali bünyelerini güçlendirmek, gerektiğinde yeniden yapılandırmak ve bankalardaki tasarruf mevduatını sigorta etmek olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda Fona, banka

hisselerini devralma, hisselerine sahip olduğu bankalara mali yardımda bulunmak suretiyle yeniden yapılandırma, bankadan devraldığı varlıklar üzerinde özel nitelikte yetkiler de kullanarak tasarrufta bulunma gibi yetkiler kullanılabilir.

4389 Sayılı Kanun ile Fona Verilen Yetkiler: 23 Haziran 1999 tarih ve 23734 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Bankalar Kanunudur. 4389 Sayılı Kanun ile Fona tanınan temel yetkiler sınırlayıcı olmamak kaydıyla aşağıda belirtilmiştir.

- 1- Kendisine devredilen bankalar ile ilgili;
 - a. Hisselerini devralma,
 - b. Mali bünyesini güçlendirme ve yeniden yapılandırma,
 - c. Satışı, devri ve başka bir banka ile birleştirme,
 - d. Devraldığı alacakları paraya çevirme,
 - e. Devraldığı varlıklarını çözümleme.
- 2- Banka kaynaklarının istismarı durumunda;
 - a. Banka hâkim ortaklarından lehlerine kullandıkları banka kaynaklarının iade ve tazminini isteme,
 - b. Kanunda sayılan kişilerden mal beyanı talep etme,
 - c. Bu kişiler hakkında ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz ve yurt dışına çıkış yasağı uygulanmasını talep etme.
- 3- Kendisine devredilen bankadan devraldığı ya da Kanundan kaynaklanan alacaklarının tahsiline ilişkin;
 - a. 6183 Sayılı Kanun hükümlerini uygulama yetkisi başta olmak üzere, Kanunda belirtilen özel nitelikte yetkileri kullanma,
 - b. Kanunda belirtilen kişilerin hissedarı olduğu şirketlerin temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimlerini devralma, bu şirket varlıklarının satışı başta olmak üzere, Kanunda belirtilen yetkileri kullanma,

c. Banka kaynağının dolanlı kullanımı durumunda, bundan kaynaklanan Fon alacaklarını Kanunda belirtilen özel nitelikli yetkileri de kullanarak tahsil etme.

4- Bankalar nezdindeki tasarruf mevduatını sigortalama, sigorta primlerini tahsil etme ve risk gerçekteştiğinde bu türden mevduatı hak sahiplerine ödeme.

5- Bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankaların iflasını talep etme, iflas kararı verilmesi halinde Kanunda belirtilen özel nitelikte yetkileri de kullanarak bankanın iflas tasfiyesini yürütme.

4389 Sayılı Kanunun 14/3 Maddesi: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun, bir bankanın;

- a. 4389 Sayılı Bankalar Kanununun 14. maddesinin (2) numaralı fıkrası kapsamında alınması istenen tedbirleri kısmen ya da tamamen almadığını, bu tedbirlerin kısmen veya tamamen alınmış olmasına rağmen mali bünyesinin güçlendirilmesine imkan bulunmadığını ya da mali bünyesinin bu tedbirler alınsa dahi güçlendirilemeyecek derecede zayıflamış olduğunu,
- b. Yükümlölüklerini vadesinde yerine getiremediğini,
- c. Bu madde hükümlerinin uygulanmasında BDDK tarafından belirlenecek değlerleme esasları çerçevesinde yükümlölüklerinin toplam değlerinin varlıklarının toplam değeri aştığını,
- d. Faaliyetine devamının mevduat sahiplerinin hakları ve mali sistemin güven ve istikrarı bakımından tehlike arzettiğini

tespit ettiği takdirde, BDDK'nın en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararla temettü hariç ortaklık hakları ile bankanın yönetim ve denetimini Fona devretme veya bankacılık işlemleri yapma ve/veya mevduat kabul etme iznini kaldırma

yetkisini içermektedir.

4389 Sayılı Kanunun 14/4 Maddesi: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun, bir bankanın yönetim ve denetimini doğrudan ya da dolaylı olarak, tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortakların, banka kaynaklarını bankanın emin şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek biçimde doğrudan veya dolaylı olarak

kendi lehlerine kullandıklarını veya bankayı bu suretle zarara uğrattıklarını tespit ettiği takdirde BDDK'nın, en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararlar bunların temettü hariç ortaklık hakları ile bankanın yönetim ve denetimini Fona devretme yetkisini içermektedir.

5411 Sayılı Kanun: 1 Kasım 2005 tarih ve 25983 (1. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Bankacılık Kanunudur. 5411 Sayılı Kanun genel itibarıyla yürürlükten kaldırdığı 4389 Sayılı Kanuna paralel düzenlemeler içirmekle birlikte, Fon açısından bazı önemli yenilikler de getirmiştir.

6183 Sayılı Kanun Uygulaması: 6183 Sayılı Kanun esasen, devlete, il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait mahkeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer'i kamu alacakları ve aynı idarelerin akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve kamu hizmetleri icrasından doğan diğer alacakları ile bunların takip masrafları hakkında uygulanan bir kanundur.

Anılan Kanun, belirtilen alacakların tahsiline ilişkin özel takip usulleri ve özel yetkiler içermektedir. Bu Kanunda düzenlenen en önemli yetki ise, kamu kuruluşunun takip işlemlerini icra dairesi aracılığıyla değil doğrudan kendisinin yürütmesidir. 6183 Sayılı Kanunda, kamu kuruluşlarına, Kanun kapsamındaki alacaklarının tahsiline ilişkin, borçlunun malları üzerine ihtiyati haciz uygulama, haczetme ve nihai olarak da satarak alacağını tahsil etme imkânı tanınmıştır. Diğer bir ifadeyle, 6183 Sayılı Kanun, kamu kuruluşlarına tahsil sürecini hızlandırıcı ve etkinleştirici bir takım yetkiler tanımaktadır.

6183 Sayılı Kanunda, Fon alacakları Kanun kapsamında sayılmamış olmakla birlikte, 4389 ve 5411 sayılı kanunlarda, Fonun bir kısım alacaklarının tahsili amacıyla Fona 6183 Sayılı Kanun hükümlerini uygulama yetkisi verilmiştir. Fon bu yetkiye istinaden, anılan Kanun kapsamında yer alan alacaklarının tahsiline yönelik doğrudan takip başlatabilmekte, anılan Kanunda belirtilen, ihtiyati haciz, haciz, satış gibi yetkileri kullanarak alacağını daha etkin bir şekilde tahsil etmeyi amaçlamaktadır.

Alacak Satışı: Temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Fona devredilen bankalardan devralınan tahsili gecikmiş alacakların ihale yoluyla satışa çıkarılması ve satış işleminin gerçekleştirilmesi sürecidir.

Kesin Satış Yöntemiyle Alacak Satışı: Alıcı (Varlık Yönetim Şirketi) ile satıcı (Fon) arasında imzalanan bir sözleşme kapsamında, satıcı tarafından satış portföyünü oluşturan kredi alacaklarının, her türlü faiz ve fer'ileri (komisyon, masraf vb.) ile birlikte bir satış bedeli mukabili alıcıya devir ve temlik edildiği bir satış yöntemidir. Bu yöntemde, alıcının satın aldığı portföyden elde edeceği tahsilatın satıcı ile paylaşımı sözkonusu olmayıp, sadece sözleşme kapsamında alıcının belirlenen koşullar dahilinde satın aldığı bazı alacak kalemlerini süresi içinde iade etme hakkı olabilir.

Hasılat Paylaşım Yöntemiyle Alacak Satışı: Alıcı (Varlık Yönetim Şirketi) ile satıcı (Fon) arasında imzalanan bir sözleşme kapsamında, satıcı tarafından satış portföyünü oluşturan kredi alacaklarının, her türlü faiz ve fer'ileri (komisyon, masraf vb.) ile birlikte bir bedel karşılığında alıcıya devir ve temlik edildiği ve alıcının satış portföyündeki alacaklardan elde edeceği tahsilatın (gider ve masraflar tahsilat tutarından düşölmeksizin) alıcı ile satıcı arasında paylaşıldığı bir satış yöntemidir.

Alacağın Temliki: Alacağın temliki, bir alacağın alacaklı tarafından başka bir kimseye devredilmesidir. Bu devir işlemi ile eski alacaklının (temlik edenin) yerini yeni alacaklı (temellük eden) almakta, böylece temlik edilen alacak eski alacaklının mamelekinden çıkarak yeni alacaklının mamelekine dahil olmakta, alacağı talep etmek hakkı da yeni alacaklıya intikal etmektedir.

Alacağın Temliki Sözleşmesi: Temlik (devir) işlemine konu alacağa ilişkin devir ve temlik işlemlerini “temlik eden” ve “temellük eden” taraflar arasında karşılıklı olarak düzenleyen bir sözleşmedir. Kanunumuz alacağın temlikinin 'yazılı' şekilde yapılmasını gerekli görmekte ve alacak temlik sözleşmesinde sadece temlik edenin imzasının bulunmasını yeterli saymaktadır.

Ankes: Bankaların, taahhütlerini (mevduat ve cari hesaplardan nakit ödemeler ve diğfer nakit ödeme gerektiren durumlar) yerine getirmek üzere hazır bulundurulan efektif parayı ve emisyon yapmaya yetkili bankaların çıkardıkları banknotlara karşılık olarak kasalarında hazır bulundukları gümüş ve altın rezervlerini ifade eder.

Apel: Ödeme çağrısı demektir. Anonim ortaklıklarda pay sahibinin tek borcu vardır, o da taahhüt edilen pay bedelini ödemektir. Kurulda ya da sermaye artırımında nakdi sermaye taahhüt olunmuşsa, esas sözleşmeyle ya da genel kurul kararıyla daha yüksek bir oran saptanmadığı takdirde, pay bedelinin dörtte birinin hemen ödenmesi gerekir. TTK'nın 406. maddesi uyarınca, esas sözleşmede başka bir hüküm bulunmadıkça payların bedeli pay sahiplerinden ilan yoluyla istenir. Pay bedelinin taksitle ödenmesinin söz konusu olduğu böylesi durumlarda yönetim kurulu tarafından yapılacak olan bu ödeme çağrısına "apel" denir.

Ayni Tahsilat: Arsa, tarla, daire, muhtelif taşıt aracı, makina ve bunun gibi gayrimenkul ve menkullerin borca karşılık Fona devredilmesi veya bankacılık mevzuatı gereğince bu varlıkların Fon adına tescillerinin yapılması yolu ile sağlanan tahsilatları ifade etmektedir.

Depo: Bir bankanın diğer bir banka nezdindeki mevduatına “depo” denilmektedir.

Fiduciary Kredi: Anlamı itibarıyla bir inançlı işlem çeşidi olup bankacılıkta belli bir amaca yönelik kredi kullandırma şeklinde oluşmaktadır. Bu yöntem Türk bankacılığında, yasal sınırlar dahilinde kredi alma imkanını kaybetmiş olan, özellikle banka hâkim ortağı kişi ve gruplara, banka kaynaklarından kredi aktarmak üzere uygulanmıştır. İlgili şahıs veya gruplara kredi kullandıracak olan banka, yurt dışında kurulu bir banka ile anlaşarak, bu bankada bir mevduat hesabı (depo hesabı) açmakta ve bu hesabın kullanılacak kredinin teminatı olduğuna dair sözleşme imzalamaktadır. Bankanın açtığı teminat niteliğindeki depo hesabının tutar, vade ve faizleri ile karşı bankaca ilgili şahıs veya gruplara açılan kredinin tutar, vade ve faizlerinin uyum içinde olduğu görülmektedir.

Fiduciary İşlem: Türkiye'de kurulmuş bankaların, yabancı bankalar veya yurt dışındaki kendi şubeleri adına yurt içinden veya havalelere aracılık yoluyla yurt dışından mevduat kabulü kapsamında gerçekleştirdikleri işlemlerdir.

Fiktif Kâr: Gerçek bir işleme dayanmadan, gelirlerin olduğundan fazla veya giderlerin olduğundan az gösterilmesi suretiyle yaratılan kârdır.

Fon İdare Meclisi: Fonun TCMB tarafından temsil edildiği 22 Temmuz 1983-30 Ağustos 2000 döneminde, Fon adına karar alma yetkisine sahip organdır.

Fon Yönetim Kurulu: Fonun BDDK tarafından temsil edildiği 31 Ağustos 2000-29 Ocak 2004 döneminde, Fon adına karar alma yetkisine sahip organdır.

Fon Kurulu: 5020 Sayılı Bankalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunla bağımsız bir kurul olarak kurularak 29 Ocak 2004 tarihinde göreve başlayan ve 5411 Sayılı Kanunda da bu özelliğini devam ettiren Fonun en üst karar alma organıdır.

Geri Kazanım Faaliyetleri: Fonun, kendisine devredilen bankalara aktardığı kamu kaynağını, bankalardan devir ve temlik aldığı tahsili gecikmiş alacakları ve 5411 Sayılı Kanundan kaynaklanan diğer alacaklarını tahsil edebilmek ve nakde çevirebilmek amacıyla yürüttüğü dava, takip, satış, yönetim ve denetim devralma, indirim kampanyası düzenleme, sulh vb. faaliyetlerin bütününe geri kazanım faaliyetleri denilmektedir.

Hâkim Ortak: Bir bankanın yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran, diğer bir deyişle bankanın yönetimi üzerinde esas söz sahibi olan ve banka yönetimini yönlendiren gerçek ve tüzel kişilerdir.

İade ve Tazmin:

Mülga 4389 Sayılı Kanunda: Bir bankanın hâkim ortaklarının, bankanın emin şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek biçimde doğrudan veya dolaylı olarak kendi lehlerine kullandıkları banka kaynaklarından veya bankayı bu suretle uğrattıkları zarardan sorumlu tutulmaları müessesesidir.

5411 Sayılı Kanunda: Türk bankacılık mevzuatında, bir bankanın hâkim ortaklarının ve yöneticilerinin, bankanın kaynaklarını, bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek şekilde doğrudan, dolaylı veya dolanlı bir şekilde kendi lehine kullanması veya dolanlı olarak üçüncü kişilere kullandırması veya bankayı bu şekilde zarara uğratması ve bu surette bankanın Fona devrine sebebiyet vermesi halinde, kullandıkları veya kullandırdıkları banka kaynaklarını ve bankanın bu nedenle uğradığı zararı Fona ödemekle sorumlu tutulmaları müessesesine “iade ve tazmin” denilmektedir.

Diğer bir ifadeyle, bankanın hâkim ortak ve yöneticileri, banka kaynaklarını kendi menfaatlerine ve üçüncü kişilerin menfaatine kullanmaları halinde, bu kaynakları Fona iade etme ve bankanın bu nedenle uğradığı zararı da tazmin etmekle mükelleflerdir.

Karşılıklı (Back To Back) Kredi: Bankadan yasal sınırlar çerçevesinde kredi temin etme imkanı kalmamış bulunan özellikle de bankanın hâkim ortağı şahıs ve grupların başvurduğu bir kaynak kullanma ve kullandırma yöntemidir. Bu yöntem, iki bankanın aralarında anlaşarak, her birinin yasal çerçevede kredi veremeyecekleri şahıs ve gruplara, karşı bankadan kredi verdirmeleri şeklinde uygulanmakta, böylece her iki banka da yasal kısıtlamaları dolanmış olmaktadır. Bu işlemlerde karşılıklı verilen kredilerin tutar, vade ve faiz oranlarının genelde uyumlu olduğu görülmektedir.

Likidite: Döviz, menkul kıymet, gayrimenkul gibi herhangi bir aktifi kısa sürede ve sorunsuz bir şekilde (değer kaybına uğramadan) nakde çevirebilme gücünü ifade eder.

Likidite Rasyosu: Bir bankanın yabancı kaynaklarını likit varlıklarıyla karşılama gücünü ölçen bir orandır.

- **Birinci Derece Likidite Rasyosu** = (Emre Hazır Değerler - Emre Hazır Değer Alınan Mevduat Munzam Karşılıkları) / Vadesiz Yabancı Kaynaklar
- **İkinci Derece Likidite Rasyosu** = Emre Hazır Değerler / Vadesiz Yabancı Kaynaklar
- **Üçüncü Derece Likidite Rasyosu** = Emre Hazır Değerler ve Kısa Vadeli Değerler / Vadesiz ve Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

Mali Sorumluluk: Mali sorumluluk, dayanağını TTK'dan alan ve bankanın yönetim kurulu üyelerinin, kanuna ve şirket ana sözleşmesine aykırı eylem ve işlemleriyle şirkete verdikleri zararlardan şirkete, şirket alacaklılarına ve ortaklara karşı müteselsilen sorumlu olmalarını ifade eden bir kavramdır.

Sorumluluk şartlarının oluşması halinde, genel kurul kararı almak suretiyle şirket veya bu şart aranmaksızın da alacaklılar ve ortaklar tarafından, sorumlu olan yönetim kurulu üyelerinin, şirket müdürlerinin ve bazı hallerde denetçilerin mali mesuliyetleri talep edilebilmektedir.

Off-Shore Firmalar: Off-shore firmalar, ana faaliyet yerinin (ülkesinin) dışında kurulan firmalardır. Off-shore firmalar, yurt dışında yerleşik firmalar olarak da bilinir. Off-shore firmaların 3 karakteristik özelliği vardır. Birincisi, kuruldukları ülkelerin off-shore mevzuatı dahiline kurulmuş olmalıdırlar. İkincisi, off-shore

olarak kuruldukları ÷lkede yerleşik olmayan kişiler tarafından kurulmalıdırlar. Üçüncüsü, off shore olarak kuruldukları ÷lkenin içinde önemli bir iş faaliyeti göstermemelidirler.

Ortak Yönetim Kurulu: Birden fazla Fon bankasını tek elden yönetmek, yönetimde etkinliği ve uygulamada birliği sağlamak ve bu bankaların çöz÷mlenmesine ilişkin işlemleri yür÷tmek amacıyla Fon Kurulu tarafından atanan yönetim kurulunu ifade eder.

Ödeme Emri: Alacağın tahsili amacıyla başlatılan takip çerçevesinde, 2004 Sayılı Kanun kapsamında İcra Dairesi Müdürlüğü, 6183 Sayılı Kanun kapsamında ise alacaklı kamu idaresi tarafından, borcunu vadesinde ödemeyen borçlulara, belirtilen süre içinde borçlarını ödemeleri veya mal beyanında bulunmaları gereğini, borcun asıl ve fer'ilerini ve borcun ödenmemesinin hukuki sonuçlarını bildirmek üzere gönderilen belgedir.

Ödemeye Çağrı Mektubu: Fonun 6183 Sayılı Kanun kapsamında yer alan alacaklarının takibine başlamadan önce borçlulara gönderdiği, borcun miktarını, ödeme süresini ve ödenmemesinin hukuki sonuçlarını içeren belgedir.

Özkaynak Açığı: Bankanın özkaynaklarının mevcut kriter ve düzenlemelerde öngör÷len özkaynak gereğini karşılayamadığı kısımdır. Özkaynak açığı aşağıdaki şekilde hesaplanır:

Özkaynak Açığı = Özkaynak Gereği - (Ana Sermaye + Katkı Sermaye - Sermayeden İndirilecek Değerler)

Protokol: Fonun, kendisine devredilen bankaların hâkim ortaklarından, kurumsal veya bireysel borçlularından olan alacaklarına ilişkin, söz konusu alacağın tahsili amacıyla imzaladığı sözleşmeler protokol olarak adlandırılmaktadır.

Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu: Konsolide olmayan bazda hesaplanan, “özkaynak / (kredi riskine esas tutar + piyasa riskine esas tutar + operasyonel riske esas tutar)” standart oranını ifade eder.

Ticari ve İktisadi Bütünlük Satışları: Fon tarafından 6183 Sayılı Kanun kapsamında haczedilen, mal, hak ve alacakların, iktisadi ve ticari bütünlük oluşturulacak şekilde bir araya getirilerek satışa sunulmasıdır. Burada amaç, Fonun takip ve tahsil işlemlerini etkin, süratli ve verimli bir şekilde gerçekleştirmesini sağlamaktır.

Yönetici:

5411 Sayılı Kanunda: Yönetim kurulu başkan ve üyeleri, denetim komitesi başkan ve üyeleri, kredi komitesi başkan ve üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcısı, bölge müdürleri, şube müdürleri, genel müdürlük merkez teşkilatında yer alan bölüm, kısım, grup ve bunlara eşdeğer isimler altında faaliyet gösteren birimlerin yöneticileridir.

Mülga 4389 Sayılı Kanunda: Bir bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcısı ve imzaları bankayı ilzam eden memurlarıdır.

KAYNAKÇA

- Bağımsız Denetim Firmalarının Raporları
- Bakanlar Kurulu Kararları
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Kararları
- Bankalar Yeminli Murakıp Raporları
- Banka Yönetim Kurulu Kararları
- Banka Teftiş Kurulu Raporları
- Bilirkişi Raporları
- Fon Başkanlık Makamı Olurları / Onayları
- Fon Denetim Daire Başkanlığı Raporları
- Fonun, Üçüncü Kişiler / Mahkemeler / İcra Daireleri / Resmi Kurum Ve Kuruluşlar İle Yaptığı Yazışmalar
- Mahkeme Kararları
- Selanik Bankası'ndan İnterbank'a 110 Yıllık Mazi – Metin Berke
- Fon Kurulu/Fon Yönetim Kurulu / Fon İdare Meclisi Kararları
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Raporları